

Merknader til høringsuttalelser

Myklebust- og Ramsskredfjellet vindkraftverk

09.01.26

Innhold

1	Innledning.....	4
1.1	Om merknadsbehandlingen	4
1.2	Gjennomgående temaer i innspill	4
1.3	Foreslåtte endringer i plan- og utredningsprogram.....	6
2	Innspill fra sektormyndigheter	6
2.1	Vestland Fylkeskommune (27.11.25)	6
2.2	Kinn kommune – Samfunn, kultur og miljø v/Formannskapet (21.11.25)	10
2.3	Kinn kommune – IKS Folkehelseavdelingen (21.10.25)	11
2.4	Statsforvalteren i Vestland (01.12.25)	11
2.5	Mattilsynet (26.11.25)	16
2.6	Norges vassdrags- og energidirektorat (25.11.25)	16
2.7	Forsvarsbygg (27.11.25)	17
2.8	Statens vegvesen	17
2.9	Oppsummering av innspill fra sektormyndigheter.....	17
3	Innspill fra selskaper, organisasjoner, lag og foreninger	18
3.1	For Folk og Fjell (22.11.25).....	18
3.2	Elkem ASA (25.11.25).....	19
3.3	Fjord Base Gruppen (27.11.25).....	20
3.4	Svelgen Kraft (24.11.25)	21
3.5	Kjelkenes Kvinne – og familielag (21.11.25)	21
3.6	Eldrerådet i Bremanger kommune (22.11.25)	22
3.7	Folkehelseutvalget i Motvind Norge (28.11.25)	22
3.8	Grøfjellet beitelag (27.11.25)	26
3.9	Forum for Natur og Friluftsliv Sogn og Fjordane (28.11.25).....	27
3.10	Geologiske fagmiljøet (20.11.25)	30
3.11	La naturen leve (25.11.25)	31
3.12	Motvind Sunnfjord og ytre Sogn (28.11.25)	35
3.13	Motvind Vest (28.11.25).....	36
3.14	Myklebustfjellas venner (28.11.25)	38
3.15	Motvind Norge (28.11.25)	41
3.16	Norges Televisjon AS (28.11.25).....	45
3.17	Naturvernforbundet Sogn og Fjordane & Bremanger (28.11.25)	46
3.18	Naturvernforbundet (28.11.25).....	49
3.19	Nei til meir vindkraft i Bremanger Kommune (25.11.25)	49
3.20	Svelgen Property AS (27.11.25).....	51

3.21	Ålfotbreen verneområdestyre (02.11.25)	51
3.22	Siv.Ing. H. Kjelstad AS (28.11.2025)	52
3.23	Bremanger sjøbuer v/ Ole Petter Dahl	53
4	Innspill fra privatpersoner	53
4.1	Albert Berveling (27.11.2025)	53
4.2	Bjarne Trondsen (25.11.2025).....	53
4.3	Einar Rysjedal (28.11.2025).....	53
4.4	Eirik Øren (27.11.2025)	54
4.5	Gunnstein og Rune Indrehus (28.11.2025).....	54
4.6	Ingebjørg Isane Fure (26.11.2025).....	54
4.7	Karl Mortensen (26.11.2025)	55
4.8	Kjell Sørland (11.11.2025)	55
4.9	Kjersti Kjelkenes (28.11.2025).....	55
4.10	Malin Beate Svarstad (27.11.2025)	55
4.11	Ole T. Kleiven og Janicke Svensdal (28.11.2025)	56
4.12	Sigve Holm Sæterlid (19.10.2025)	56
4.13	Stine Marie Wagner Svoen (17.11.2025).....	56
4.14	Svein A. Førde og Henrik Igland (27.11.2025)	57
4.15	Tommy Nygård (28.11.25).....	57
4.16	Terje Norevik (28.11.2025).....	57
4.17	Karin Bamborough	58
4.18	Marit D. Øvrebotten Myrhol.....	58
4.19	Mikail Andersen.....	58
4.20	Paul Bamborough (28.11.25).....	59
4.21	Per Ytrehus.....	59
4.22	Siv Norunn Ytrehus.....	59
4.23	Unni og Øyvin Høynes (11.11.25).....	59
4.24	Øyvind Myrhol	60

1 Innledning

Zephyr takker for alle innspill som er kommet inn under høringsrunden for Myklebust- og Ramsskredfjellet vindkraftverk.

For å bygge et vindkraftverk på land må man som hovedregel få tillatelse fra to ulike lovverk; anleggskonsesjon etter energiloven § 3-1, og områderegulering etter plan- og bygningsloven. NVE er konsesjonsmyndighet, mens kommunen er planmyndighet. Begge lovverk krever en konsekvensutredning. Områdereguleringsplanen etter plan- og bygningsloven fastsetter overordnede rammer som arealgrenser og visuelle hensyn. Konsesjonen etter energiloven angir tekniske spesifikasjoner og vilkår for utbygging. Det ble i møte 21.05.25 avklart at det skal gjennomføres en samordnet prosess parallelt for begge lovverk, og det ble derfor utarbeidet en melding med felles plan- og utredningsprogram.

Zephyr utarbeidet et forslag til plan- og utredningsprogram som ble sendt på høring 01.09.2025, hvor frist for å gi innspill til endringer av programmet var 28.11.2025. Varsel om planoppstart og høring av melding med plan- og utredningsprogram er kunngjort i Firdaposten og Fjordenes Tidene. Plan- og utredningsprogrammet er lagt ut på hjemmesiden til Bremanger kommune. Myndigheter, lag/organisasjoner, grunneiere og berørte parter er varslet direkte. Den 21.10.25 ble det avholdt offentlig informasjonsmøte på Svelgen samfunnshus.

Tiltakshaver legger til grunn at den politiske behandlingen av planspørsmålet og utkastet til planprogram sikrer lokal/politisk forankring av både samfunns- og prosjektmålene som legges til grunn for videre arbeid.

1.1 Om merknadsbehandlingen

I forbindelse med høringsrunden har NVE og kommunen samlet mottatt 55 uttalelser vedrørende Myklebust- og Ramsskredfjellet vindkraftverk. De er kategorisert slik:

- Sektormyndigheter
- Selskap, organisasjoner, lag og foreninger
- Privatpersoner

Dette dokumentet sammenstiller og oppsummerer alle høringsuttalelsene som er kommet inn i forbindelse med innsendte varsel om oppstart til planarbeid og høring av planprogrammet. I prosessen med oppsummering er KI brukt som verktøy, ved å skrive en oppsummering hvor de viktigste punktene gjengis. Det er deretter utført en manuell gjennomgang av uttalelsene og oppsummering, for å sikre at alle innspill og budskap kommer frem i oppsummeringen.

Det er også gjort en vurdering av uttalelser som er kommet inn dobbelt, eksempelvis grunnet flere plattformer eller til ulike mottakere. For å unngå at de behandles dobbelt er disse samlet til en uttalelse.

Tiltakshaver Zephyr har videre gjennomgått alle innspillene og vurdert behovet for å tilpasse eller korrigere plan- og utredningsprogrammet. Det er for hvert innspill gjort en vurdering av om innspillet bidrar med ny informasjon, og en vurdering på om det er relevant informasjon som tas inn i plan- og utredningsprogrammet, jf. Konsekvensutredningsforskriften § 17. I tilfeller hvor innspillet påpeker mangler, manglende detaljnivå eller forslag til nye utredningstemaer, har Zephyr gitt sine kommentarer til innspillet. I tilfeller hvor innspillene vurderes å være vesentlige jf. KU-forskriftens § 17, tas innspillet til følge og plan- og utredningsprogrammet korrigeres. I tilfeller hvor innspillene berører forhold som ikke vurderes som relevante for meldingen og plan- og utredningsprogrammet, eller som vurderes å allerede være ivarettatt i plan- og utredningsprogrammet, kommenteres dette.

1.2 Gjennomgående temaer i innspill

Dersom statlige eller regionale myndigheter på grunnlag av forslaget til plan- og utredningsprogram vurderer at planen og tiltaket kan komme i konflikt med nasjonale eller viktige regionale hensyn, skal dette komme frem i deres uttalelser.

Følgende sektormyndigheter nevner innsigelse i sin uttalelse:

- Statsforvalteren varsler innsigelse basert på manglende kunnskapsgrunnlag
- Fylkeskommunen varsler innsigelse dersom planen ved offentlig ettersyn er i konflikt med kulturminner, kulturmiljø og landskap
- Kinn kommune varsler at de vil fremme innsigelse til reguleringsplanen dersom den vedtas.

Temaene som går igjen i uttalelsene er oppsummert i Tabell 1-1. Noen av uttalelsene tar i tillegg opp en rekke andre forhold, hvorav noen er knyttet tiltaket i seg selv og andre er knyttet til kvalitet på utredningsarbeidet og parallelle prosesser med områderegulering og konsesjonssøknad.

Tabell 1-1. Oppsummering av gjengående temaer i uttalelser med kort kommentar. Utfyllende kommentarer finnes i tiltakshavers kommentarer under hvert enkelt innspill.

Tema	Kommentar
Naturmangfold – geologisk mangfold	Det uttrykkes bekymring for naturverdiene i området, og da også for det geologiske mangfoldet. Tiltakshaver planlegger naturtypekartlegging i traséer for adkomstvei og kraftledning, dette spesifiseres i plan- og utredningsprogram. Planområdet for vindkraftverket er befart, men ikke detaljkartlagt da naturen vurderes som homogen og artsmangfoldet som lavt. Utredninger gjennomføres iht. anerkjent metodikk fra Miljødirektoratets M-1941. Denne inkluderer også geologisk mangfold som et utredningstema.
Landskap	Nærhet til Ålfotbreen landskapsvernområdet går igjen i flere uttalelser, som et bekymringsfylt tema. Utredningen av fagtema landskap utarbeides iht. Miljødirektoratets M-1941, og gjelder for hele influensområdet. En synlighetsanalyse vil legges til grunn i vurderingen av påvirkningen på landskapsvernområdet.
Vannmiljø, forurensning og drikkevann	Mulig forurensning av vassdrag med mikroplast som følge av utbygging og drift av vindkraftverket vil vurderes under fagtema drikkevann. Tiltakets virkninger for drikkevannskilder gjennomføres som en del av utredning av vann- og grunnforurensning som vil inngå i konsekvensutredningen.
Folkehelse	Påvirkningen på folkehelse, og bekymring rundt metodikken går igjen i flere uttalelser. Folkehelse vil bli utredet i konsekvensutredningen, og vil baseres på funn og konklusjoner fra andre fagutredninger, som støy, friluftsliv, landskap, forurensning mm.
Støy	Det uttrykkes bekymring for støyvirkning i flere uttalelser. Dette tas til orientering. Påvirkningen av støy utredes etter Miljødirektoratets M-1941. Støyen beregnes og vurderes etter Klima- og miljødepartementets støyretningslinje T-1442/2021, sammen med det tilhørende veiledningsmateriellet fra Miljødirektoratet. Den anbefalte grenseverdien på $L_{den} = 45$ dB gjelder utendørs i bebyggelse med støyfølsomt bruksformål.
Eiendomsverdier	Det ytres bekymring angående eiendomsverdier, og hvordan dette kan videre påvirke helse pga. blant annet økt stress. Eiendomspriser er et tema som har blitt inkludert i utredningsprogrammet de siste månedene, og vil også bli konsekvensutredet for Myklebust- og Ramskredfjell. Metodikken er under utvikling, men det vil utredes for risiko og potensiale for verditap på eiendommer innenfor influensområdet.
Klima	Klima og miljø trekkes frem som viktige temaer. Det ønskes fokus på natur- og klimakrisa, samt virkninger av klimaendringer. Konsekvensutredningen vil inkludere vurderinger av klimaendringer og tilpasning til økt nedbør og overvann for relevante fagtema. Den vil også

	hensynta foreliggende regionale planer for klima. Klimagassutslipp vil også være et eget tema i utredningen.
--	--

1.3 Foreslåtte endringer i plan- og utredningsprogram

Melding med forslag til plan- og utredningsprogram vil sendes med forslag til endringer markert.

2 Innspill fra sektormyndigheter

2.1 Vestland Fylkeskommune (27.11.25)

2.1.1 Forankring regional plan

- Planen må sikre god forankring i regionale styringsdokumenter for å ivareta fylkeskommunale og statlige planleggingsvedtak.
- Det kreves at planen tar særlig hensyn til:
 - Regional plan for klima 2022-2035.
 - Regional vassforvaltningsplan 2022-2027 for Vestland vassregion.
 - Regional plan for fornybar energi.

Tiltakshavers kommentarer

Utredningen skal inneholde en beskrivelse av forholdet til regionale planer. Spesifisering om de regionale planene tas inn i plan- og utredningsprogrammet.

2.1.2 Planfaglige innspill

Fylkeskommunen vurderer at det ikke kommer frem i planprogrammet hvilke alternativer som er vurdert før det ble avgjort at det skal lages områdereguleringsplan for det valgte området. Planprogrammet må legge til grunn at konsekvensutredningen vurderer relevante og realistiske alternativ. Alternativer må utredes med mål om å redusere negative virkninger, og kan inkludere alternativ lokalisering, utforming, eller omfang av tiltaket.

Planarbeidet må følge kravene til medvirkning i Plan- og bygningsloven § 5-1. Kommunen har et særskilt ansvar for å legge til rette for at innbyggere og organisasjoner får en reell mulighet til å medvirke.

Tiltakshavers kommentarer og forslag til justering i plan- og utredningsprogram

Meldingen/planprogrammet suppleres med begrunnelse for valg av området. Konesjonssøknad og konsekvensutredning skal vurdere relevante og realistiske alternativ. Dette spesifiseres i kapittel 6.2.1 i plan- og utredningsprogrammet. Virkninger av vindkraftverket med tilkomstveger, samt alternative løsninger for nettilknytning, skal omfattes av konsekvensutredningene, som beskrevet i plan- og utredningsprogram. Konsekvensutredningen gir kunnskapsgrunnlag for å unngå eller begrense vesentlige skadevirkninger for miljø iht. M-1941, og vil benyttes som grunnlag for valg av alternativer som skal konsesjonssøkes.

2.1.3 Klima og miljø

Fylkeskommunen legger vekt på det økte fokuset på klima- og naturkrise i nasjonal og regional politikk, og viser til pbl. § 3-1 bokstav g) om at planer skal ta klimahensyn. Regional plan for klima har som mål om å redusere klimagassutslipp. Klimaendringer vil medføre økt nedbør og overvann, samtidig som at utbygging øker mengden tette og harde flater. Naturbaserte løsninger for overvannshåndtering med åpne vannveier, kan bidra til å skape et balansert forhold mellom tilpassing, natur og landskap.

Tiltakshavers kommentar

Konsekvensutredningen vil inkludere vurderinger av klimaendringer og tilpasning til økt nedbør og overvann for relevante fagtema. Det skal vurderes hvordan etablering av veier og andre inngrep påvirker avrenning og flomrisiko. Naturbaserte løsninger, som åpne vannveier og infiltrasjonstiltak, vil vurderes der dette er hensiktsmessig for å redusere negative effekter. Det vil utarbeides klimagassregnskap som beregner utslipp

gjennom livsløpet, veid opp mot den positive effekten fra energiproduksjon. Det vurderes at foreslått plan- og utredningsprogram ivaretar fylkeskommunens uttalelse for klima og miljø.

2.1.4 Energi

Seksjon for grønn næringsinfrastruktur har vurdert saken mht. Regionale planer og mål for utvikling av energiproduksjon, kraftsystem og næring i fylket. For Svelgen III (Indrehus kraftverk), som har inntak i Litle Teigvatnet, er det viktig at situasjonen for drift av anleggene og fremtiden for de utredes. Dette må gjøres i samråd med kraftverkseier. Det må gjøres en vurdering av om det er indirekte virkninger, og vurderes om det kan muliggjøre andre prosjekt ved bedre tilgang til området. Fylkeskommunen er positiv til løsninger for å redusere behovet for nye masseuttak, og legger frem at en bør på områdereguleringsnivå vurdere om steinmasser fra eksisterende tipper etter tidligere vassdragsutbygging kan benyttes.

Fylkeskommunen poengterer at dersom 66 kV-ledningen fra Indrehus til Budalen må oppgraderes til 132 kV må dette inkluderes i konsekvensutredningen. De ber om en utredning av effekten av de to ulike tilknytningsalternativene mht. Kraftflyten regionalt, da det kan tenkes at en linje gjennom hele området vil kunne avlaste det parallelle nettet. Fylkeskommunen beregner en arealeffektivitet på ca. 28-35 km²/TWh, og viser til at statistikken for nyere anlegg er på omtrent 33,2 km²/TWh. En bør streve etter høy arealeffektivitet. Lang adkomstvei i dette prosjektet er nok en faktor som gjør at arealeffektiviteten knyttet til faktisk fysisk inngrep er større enn vanlig.

Det er ikke gjort vindmålinger lokalt i planområdet. Vindmålinger må legges til grunn for valg av størrelsen på, og plasseringen av, turbinene.

Tiltakshavers kommentar

Innspill som gjelder nettanlegg ivaretas i utredningen. Det vil utføres vindmålinger som legges til grunn for endelig valg av turbintype og plassering av turbinpunkter.

2.1.5 Landskap

Det er gjennomført kartlegging og verdivurdering av landskapet på kysten av Sogn og Fjordane. Området ligger i landskapstypen lågfjell med regional verdi. Fylkeskommunen peker også på arealbruksintensitet i Vestland, Vestland fylkeskommune sitt arealregnskap, eller arealbruksintensitet på artsdatabanken sin nettside, som viktige kunnskapsgrunnlag. Vindkraftverk er synlig på lange avstander, også grunnet krav om synlighet som luftfarshinder med lys farge og markering med lys. Konsekvensutredningen må inkludere fotomontasjer og illustrasjoner som viser innpassing i landskapet, spesielt over lange avstander og ved ulike vær- og lysforhold. Fylkeskommunen kan måtte vurdere innsigelse til planen ved offentlig ettersyn dersom den er i konflikt med kulturminne, kulturmiljø og landskap av nasjonal og vesentlig regional verdi.

Tiltakshavers kommentar og forslag til nye utredningspunkter

Merknader tas til orientering. Verdisetting som er gjort som del av landskapskartlegginger på regionalt nivå vil inngå i kunnskapsgrunnlaget for konsekvensutredningen. Eventuelle avvikende vurderinger skal begrunnes. Melding med plan- og utredningsprogram presenterer en foreløpig plan for medvirkning og samråd i kap. 2.2.1. Henvvisning til kapittelet vil spesifiseres plan- og utredningsprogrammet.

Konsekvensutredningen skal inkludere fotomontasjer og illustrasjoner som viser tiltakets nær- og fjernvirkning. I plan- og utredningsprogrammet som har vært på høring, ble bl.a.

Straumsneset/Straumssundet, Kalvåg og Svelgen foreslått som fotostandpunkt. Disse tas nå ut, ettersom det er avdekket at tiltaket ikke vil være synlig fra disse områdene. Sandsegga (Martinsbu), Ospeneset, Gulebrystet og Brandøysundet legges inn som nye fotostandpunkt.

Foreløpige fotostandpunkt i plan- og utredningsprogrammet er foreslått med forbehold om at det kan forekomme justeringer. Bakgrunnen for dette er at det er nødvendig med fleksibilitet dersom det senere i prosessen, etter hvert som planene blir klarere eller det som følge av medvirkningsprosessen skulle vise seg at enkelte visualiseringer ikke er hensiktsmessige, eller at det oppstår behov for å justere standpunktene.

Det bemerkes at forslag til fotostandpunkt gjelder fotomontasjer. Tiltaket vil også illustreres fra øvrige aktuelle områder innenfor influensområdet gjennom en 3D-modell. Dette er nå presisert i plan- og utredningsprogrammet.

2.1.6 Kulturminne og kulturmiljø

Fylkeskommunen kan måtte vurdere innsigelse til planen ved offentlig ettersyn dersom den er i konflikt med kulturminne, kulturmiljø og landskap av nasjonal og vesentlig regional verdi. I planområdet ligger det stølsområde på Vikastølane på Myklebustfjellet, og det er her ikke utenkelig at det finnes strukturer i landskapet i form av tufter og steingarder. I strandsona ved Indrehus er det flere naust/sjøhus og tufter der flere er SEFRAK-registrert. Områdeplan er i underkant av en km unna Guleslettene vindkraftverk, som er synlig fra mange automatisk fredet kulturminner, blant annet kulturmiljøet på Stakaldneset og kulturmiljøet fra steinalderen i Brandsøysundet. Videre poengterer fylkeskommunen at det er flere kjente kulturminner nærme den nordre plangrensa. Ved Straumen er det en ballastrøys, og på Indrehus er det gravrøys og bautastein. Fylkeskommunen ber om at det i videre planarbeid tas hensyn til disse kultursporene og -miljøene av nasjonal interesse.

Det kreves at det gjennomføres en arkeologisk registrering før inngrep. Tiltakshaver/planfremmer må dekke kostnaden for registreringen, og budsjett ligger vedlagt til uttalelsen. Av vedlagt budsjett leses det at tiltakshaver er ansvarlig for gravemelding, varsling av fylkeskommunen før oppstart, og å skaffe gravemaskin og fører for feltarbeidet. Tiltakshaver tar ansvar for eventuelle følgeskader som arbeidet medfører. Det er nødvendig med helikoptertransport inn til deler av planområdet for registreringen.

2.1.6.1 Bergen sjøfartsmuseum (03.12.25)

Bergens Sjøfartsmuseums ansvarsområde gjelder marine kulturminner i henhold til Kulturminnelova av 9. juni 1978 nr. 50. Dette omfatter sjø- og strandområder, samt vann og vassdrag. Museet er det marinarkeologiske uttalemuseet i forbindelse med alle tiltak som rammer sjøbunnen. Museet minner om at undersøkelsesplikten i Kulturminnelovas § 9 også gjelder for sjøbunnen og i vassdrag. Varslingen skal skje via Vestland fylkeskommune, som er mottaker for alle plan- og tiltakssaker. Kulturminnelovas § 14 innebærer at skip og skipslast eldre enn 100 år er statlig eiendom.

Sjøområdet ved Indrehus er vurdert som interessant fra et marinarkeologisk perspektiv. Det ligger en ballastrøys (Askeladden ID: 128564) i området som er vernet etter kulturminnelova § 14. Indrehus er kjent som en havn fra gammel tid, og det har også vært sag her. Tiltak i dette området kan utløse et krav om marinarkeologiske undersøkelser. Eksempler på tiltak som krever varsling og kan utløse undersøkelsesplikt inkluderer mudring/graving, utfylling/dumping, legging av vassledninger, og bygging av kaier, brygger og flytebrygger.

Tiltakshavers kommentar og forslag til nye utredningspunkter

Utredning av tiltakets virkning på kulturminner og kulturmiljøer i tiltakets influensområde er dekket av foreslått utredningsprogram. Dette gjelder også maritime kulturminner. Det er opprettet kontakt med Vestland fylkeskommune angående planlagte arkeologiske registreringer innenfor foreslått planområde. Det vil opprettes kontakt med Bergens Sjøfartsmuseum angående marinarkeologiske registreringer i delene av planområdet som omfatter sjø, vann og vassdrag. Påvirkning av de visuelle fjernvirkningene fra Brandsøysundet og Stakaldneset vil ivaretas ved visualiseringer og bruk av 3D-modell i landskapsutredningen. Det vurderes at foreslått plan- og utredningsprogram ivaretar Vestland fylkeskommune og Bergens Sjøfartsmuseums uttalelse når det gjelder kulturminner og kulturmiljø.

2.1.7 Friluftsliv

Det er grunnlag for å tro at deler av planområdet har viktig funksjon for friluftsliv og at planlagt vindkraftutbygging vil ha konsekvenser for nærliggende friluftslivsområde. I Kinn kommune, sør for planområdet, er det kartlagt et svært viktig friluftsområde. I UT.no er det to turforslag innenfor planområdet, opp fra Magnhildskartunnelen til Myklebustfjellet og rundt Snøfjellet. Stien er merka og det er varder på toppen av Myklebustfjellet og Snøfjellet. Her vil vindkraftverket være svært synlig. Det er også andre

nærliggende turmål markert i UT.no, som Rikeloftet og Trollfjellet hvor en trolig vil få utsyn til vindkraftverket. Øst for planområdet er det ikke langt til Ålfotbreen landskapsvernområde, med markante toppunkt som Keipen og Plogen. I Kinn kommune, sør for planområdet, er det en ubetjent DNT-hytte Børabu. Her er det rimelig å tro at det er en del turgåere, blant annet sett fra spor på Strava Heatmap. Ellers er det lite tilgjengelig informasjon om friluftslivsbruken i planområdene.

Områdene rundt toppen av Myklebustfjellet og Snøfjellet burde vært kartlagt som viktige eller svært viktige friluftslivsområde. I tidligere Sogn og Fjordane fylkeskommune sin fylkesdelplan var planområdet vurdert som et viktig friluftslivsområde. Det er rimelig å tro at toppene og de delvis inngrepsfrie naturområdene gjør at planområdet har regionale friluftslivskvaliteter. Vindkraftutbygging vil ha stor visuell påvirkning på omkringliggende fjellområder og landskapsopplevelsen, særlig toppene i sør.

Tiltakshavers kommentar

Kartlegging og verdisetting av friluftslivsområder innenfor influensområdet for vindkraftverket gjennomføres som en del av konsekvensutredningen for friluftsliv, iht. metodikken i Miljødirektoratets håndbok M-1941. Kriteriene for verdisetting bygger på kriteriesettet fra M98, som benyttes i den kommunale kartleggingen. Etter metodikk skal kartlagte friluftsområder etter M98 benyttes som et kunnskapsgrunnlag i verdisetting av området. Det vil derfor tas hensyn i utredningen til de forelagte kartlagte områdene i Kinn kommune. Områdene ved Myklebustfjellet og Snøfjellet, som ikke er kartlagt etter M98, vil dekkes av feltbefaring og annet eksisterende kunnskapsgrunnlag. Visualiseringer, blant annet fra Keipen, vil også benyttes som et kunnskapsgrunnlag for å vurdere fjernvirkninger av vindkraftverket. Verdier som går på landskap vurderes etter metodikk i landskapsutredningen, og ivaretas dermed der. Det vurderes at foreslåtte plan- og utredningsprogram er dekkende for uttalelsen til fylkeskommunen om friluftsliv. Øvrige merknader tas til orientering.

2.1.8 Vannforvaltning

Planen må være i samsvar med målene i regional plan for vassforvaltning. Planen fastsetter miljømål for alle vannforekomster i kommunen, og er juridisk bindende. Vannforskriften § 4 (overflatevann) og § 6 (grunnvann) tillater ikke byggetiltak som gjør tilstanden av vannforekomster dårligere enn i dag, eller som setter miljømål i risiko. Det går frem av planprogrammet av vannmiljø skal være et utredningstema i konsekvensutredningen. Fylkeskommunen oppfordrer til at det blir et eget utredningstema. Det er viktig at en bruker alle mulige avbøtende tiltak for å hindre at vannforekomstene blir degradert. Dersom konsekvensutredningen viser at tiltaket kommer i konflikt med vannforskriften § 4-7 må det gjøres en vurdering av § 12. Vurdering av § 12 skal samordnes med konsekvensutredningen. Plangrep som generelle bestemmelser og retningslinjer, eller hensynssoner, bør brukes for å redusere mulig negativ påvirkning på vannmiljø.

Tiltakshavers kommentar

Vannmiljø er et eget utredningstema i konsekvensutredningen. Innunder denne utredningen vil det gjøres en § 12 vurdering basert på tiltakets påvirkning på vannmiljø. Hensynssoner og andre relevante avbøtende tiltak vil vurderes der dette er relevant. Det vurderes at foreslått plan- og utredningsprogram ivaretar fylkeskommunens uttalelse for vannforvaltning.

2.1.9 Samferdsel

Avdeling for infrastruktur og vei ber generelt om at følgende tema blir tatt hensyn til i reguleringsprosessen:

- Plassering og utforming av nødvendige tiltak knyttet til fylkesveien (kryss, avkjørsler)
- Tiltakets konsekvenser for veitrafikk, særlig for myke trafikanter
- Veitrafikkstøy
- Tekniske veitegninger i samsvar med Statens veivesen sine håndbøker
- Grunnundersøkelser i forbindelse med veikryss og avkjørsler

Fylkeskommunen legger til grunn at virkninger av planløsning for veitransport og veinett blir utredet og kommer tydelig frem i planbeskrivelsen, ROS-analysen og konsekvensutredning. Trafikksikkerhet langs fylkesvei 614 må tas vare på under en eventuell utbygging, og hvordan dette håndteres må komme frem i planbeskrivelsen. Uavhengig av valgt adkomstløsning må det gjøres en trafikkanalyse som viser hva

utbyggingen vil ha å si for fylkesveinettet. Skal eksisterende veikryss sør for Magnhildskartunnelen nyttes, må utformingen på veikrysset vurderes og ev. utbedres. Dersom det blir adkomst fra Indrehus, må det etableres et nytt veikryss som er i samsvar med N100. Det vil stilles rekkefølgekrav og krav om gjennomføringsavtale.

Videre må en også se på andre deler av fylkesveinettet som kan bli berørt av utbyggingen, som ved riggområder eller kaianlegg utenfor plangrensa. Her må også adkomsten utformes i tråd med N100. Det må også sikres at veiutforming og oppbygging av vei tåler påkjenning fra transport av store, lange og tunge kjøretøy, og at det er mulig å gjennomføre transporten. Her må det trolig søkes om tillatelse til spesialtransport.

Tiltakshavers kommentar

Det vil i forbindelse med planarbeidet gjennomføres en ROS-undersøkelse på områdeplannivå, som også vil være gjeldende for konsekvensutredningsarbeidet i konsesjonsprosessen. Her vil det avdekkes hvilke risikopunkter som finnes, hvilken alvorlighetsgrad disse har, og hvordan risikoen kan minimeres. Målet er å minimere uønskede hendelser i forbindelse med bygg og drift av vindkraftverket. Forhold for gjeldende anleggsarbeidet, herunder nærmere beskrivelser av tiltak for trafiksikkerhet, vil planlegges ytterligere i detaljprosjekteringsfasen, når det også utarbeides detaljplan, herunder trafiksikkerhet. Dette forholdet mellom overordnet nivå og detaljert nivå i ROS-analysen spesifiseres nærmere i plan- og utredningsprogrammet.

Avkjørsler vil planlegges ut fra vegnormal N100. Ved transport av lange laster kan det være behov for midlertidige løsninger ved avkjørsel. Dette skal avklares og planlegges nærmere i detaljeringsfasen, i samråd med veimyndighet.

2.2 Kinn kommune – Samfunn, kultur og miljø v/Formannskapet (21.11.25)

2.2.1 Natur og landskap

Kommunen er svært negativ til initiativet ettersom området er svært sårbart naturområde og tett på Ålfotbreen landskapsvernområde. Kommunen støtter uttalelsen fra Ålfoten landskapsvernområde, som viser til §2 i verneforskrifta for landskapsvernområde; ta vare på naturlandskap, bevare uten større tekniske inngrep, ta vare på biologisk mangfold og kulturlandskap. Vindkraftverket vil komme nærmere landskapsvernområdet og INON-områder vil reduseres. De skriver at det omfattende inngrepet ikke kan veie opp for de positive gevinstene fra økt kraftproduksjon. De samlete inngrepene i naturen i området fra tidligere, med vindkraft og vannkraft, vil øke de negative konsekvensene for naturen i området ved et nytt inngrep.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering.

2.2.2 Friluftsliv

Kommunen informerer om at tuområdet er mest brukt av innbyggerne i Kinn kommune, og at hele området øst for Magnhildskaret er av regional verdi. På bakgrunn av dette varsler kommunen innsigelse mot planforslaget.

Tiltakshavers kommentar

Kartlegging og verdisetting av friluftslivsområder innenfor influensområdet for vindkraftverket gjennomføres som en del av konsekvensutredningen for friluftsliv, iht. metodikken i Miljødirektoratets håndbok M-1941. Det vurderes at virkninger for friluftsliv er ivarettatt i forslag til plan- og utredningsprogram, og det foreslås ingen endringer. Merknadene tas til orientering i arbeid med utredningen.

2.2.3 Plan

Kinn kommune varsler at de vil fremme innsigelse til reguleringsplanen dersom den vedtas. De fremhever at dette gjøres før tiltaket er konsekvensutredet, for å tydeliggjøre kommunens standpunkt.

Tiltakshavers kommentar

Merknadene tas til orientering.

2.3 Kinn kommune – IKS Folkehelseavdelingen (21.10.25)

Innspillet kommer fra interkommunalt samarbeid mellom kommunene Askvoll, Bremanger, Fjaler, Hyllestad, Høyanger, Kinn, Solund, Stryn og Sunnfjord. Folkehelseavdelingen informerer om at det er positivt at faktorer som støy, drikkevann, lys og friluftsinnteresser skal vurderes i KU. De poengterer at det er særlig viktig ettersom det er et eksisterende vindkraftverk i nærområdet, og at det er viktig at dette inkluderes. Videre ønsker de å involveres i prosessen.

Tiltakshavers kommentar

Merknadene tas til orientering. Zephyr ønsker å inkludere Folkehelseavdelingen i samrådsgruppe. Dette avklares videre med Bremanger kommune. Meldingen med plan- og utredningsprogrammet vurderes for å ivareta medvirkningsprosessen.

2.4 Statsforvalteren i Vestland (01.12.25)

2.4.1 Generelle merknader

Statsforvalteren er positiv til at Bremanger kommune og NVE samordner planarbeid og konsesjonshandsaming for å unngå dobbeltbehandling. Planprogrammet er omfattende og uttrykker at relevant informasjon og datagrunnlag skal innhentes.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden er registrert. Zephyr takker for tilbakemelding.

2.4.2 Metode for planprogram og konsekvensutredning

Konsekvensutredningen skal gjennomføres i samsvar med kravene i kapittel 5 i konsekvensutredningsforskriften og utføres av faglig kompetente personer. Dersom det mangler informasjon om viktige forhold i planforslaget, skal ny informasjon hentes inn som en del av konsekvensutredningen, jf. Konsekvensutredningsforskriften § 17. Metodikken for samla vurdering (både for kvart tema og i en samla oppsummering) skal baseres på Miljødirektoratets veiledning M-1941.

Planarbeidet må sikre at relevant kunnskap og informasjon legges til grunn, og at tiltak gjennomføres på en forsvarlig måte. Statsforvalteren skriver at det er uklart hva det menes med at konsekvensutredningen for konsesjonssøknad er mer detaljert enn for områdereguleringsplan. Selv om områdereguleringsplanen er overordnet, skal kunnskapsgrunnlaget og virkningene være godt nok utredet og opplyst.

De legger til grunn at høyre kolonne i "NVEs mal for utredningsprogram" er ment som utdypning eller supplement, og ikke avgrensning av metodikk.

Tiltakshavers kommentarer og forslag til nye utredningspunkter

Det skal både utarbeides en konsesjonssøknad iht. energiloven og en områdereguleringsplan iht. plan- og bygningsloven. Begge omfattes av krav til konsekvensutredning § 2 i konsekvensutredningsforskriften. Områdereguleringsplanen omfattes av § 6 bokstav a i forskrift om konsekvensutredninger, mens konsesjonssøknad omfattes av § 6 bokstav b og c. Formålet med områdereguleringsplanen er en avklaring av arealbruken i området, mens konsesjonssøknad har som formål å søke om tillatelse for spesifikke tiltak, i dette tilfelle vindkraftverk. Konsekvensutredningen for områdereguleringsplan er derfor mer arealrettet, mens konsekvensutredningen for konsesjonssøknad er tiltaksrettet, jf. omtalen i kap. 2.3.1 på side 9 og 10 i Prop. 111L (2022- 2023) om Endringer i energiloven og plan- og bygningsloven (vindkraft på land). Det vurderes dermed at metodikken som brukes i konsesjonsprosessen, er tilstrekkelig for å kunne overføres til områdereguleringsplan.

Høyre kolonne i NVEs mal er en utdypning eller supplement fra tiltakshaver, og ikke ment som en avgrensning av metodikk. Dette er spesifisert i plan- og utredningsprogram.

2.4.3 Naturmangfold

Naturtype- og artskartlegging

Utredningen skal kartlegge biologisk mangfold og bygge på kunnskapsgrunnlag som er avgjørende for om området er egnet for vindkraftproduksjon. Det kreves kartlegging av naturtyper etter NiN-instruksen, inkludert områder med potensial for å inneholde naturtyper. Kartleggingen skal baseres på potensialvurderinger og ikke bare på faktisk kartlagte og ikke-kartlagte arealer. Planområdet ligger nær arealer som er registrert som rikmyr, våtmark, lav og sopp. Statsforvalteren kommenterer at det er meldt inn behov for kartlegging etter Miljødirektoratets instruks (NiN) i fire områder, og at det fra dette ser ut til at tiltakshaver kun planlegger å kartlegge en mindre del av planområdet og ingen av arealene som er aktuelle for adkomstveier. De skriver videre at dette konkretiseres i planprogrammet side 63, men at det ikke står noe om hvordan en identifiserer områder med potensial for å inneholde naturtyper. De viser til at mange av naturtypene i fjellområder er rødlistede, og til § 8 om kunnskapsgrunnlaget, slik at kartlegging av mindre enn en tredel av planområdet ikke er tilstrekkelig kunnskap om virkninger. Et slikt mangelfullt kunnskapsgrunnlag vil gi grunnlag til å vurdere bruk av innsigelse, og Statsforvalteren råder om tilstrekkelig kartlegging av hele planområdet og adkomstveier. At tiltakshaver planlegger å ikke gjennomføre naturtypekartlegging i arealene for adkomstvei er i strid med første kulepunkt under Naturtyper i tabell 6.2.7.2 på s. 64. Neste to kulepunkt vil føre til mangelfullt kunnskapsgrunnlag og være grunnlag til innsigelse. Det er uklart om planprogrammet legger opp til kartlegging i felt av karplanter, moser, sopp og lav, eller om det kun er potensialvurderinger.

Tiltakshavers kommentarer og forslag til nye utredningspunkter

Tiltakshaver planlegger naturtypekartlegging i traséer for adkomstvei og kraftledning, og øvrig registrering av viktige delområder i henhold til M-1941 her. Disse arealene er foreløpig ikke meldt inn som kartleggingsområder da optimalisering og avklaring rundt endelig arealbruk først er landet etter årets feltsesong (2025). Planområdet for vindkraftverket er feltbefart i sin helhet, men det er ikke tatt ut kartleggingsområder for hele området. Dette fordi naturen er vurdert som svært homogen, og fordi potensialet for å finne arter av stor forvaltningsinteresse her er vurdert som relativt lav. Derfor er det tenkt at en ekstrapolering av kartlagte naturtyper basert på flyfoto vil være relevant å gjennomføre, og at det vil gi et like riktig bilde som å knegå alle arealer i felt. Potensialet for et bredere spekter av naturtyper og arter med stor forvaltningsinteresse er vurdert som større i traséen for adkomstvei og i lavereliggende områder. Det vil bli søkt etter rødlistede arter generelt, og inngående etter arten praktdraugmose (VU), som har sitt kjerneområde i denne delen av landet, i skoggrenseområder mot snaufjellet. Dette spesifiseres i plan- og utredningsprogrammet.

Fugl

Statsforvalteren vurderer planprogrammet for å være mangelfullt for tema fugl. Planområdet må bli grundig kartlagt for bruk av fugler og fugletrekk, da det ligger i en sentral flygekorridor. Kartlegging gjennom feltbefaring vil gi viktig informasjon for å vurdere effekter på hekkebestand, men ikke gi informasjon om påvirkning av fugletrekket. Nærheten til det eksisterende Guleslettene vindkraftverk, som ligger i hovedtrekkruta og har registrert høye kollisjonstall, utgjør en betydelig konflikt for fugletrekket. Etterundersøkelser fra Guleslettene viste et omfattende trekk fra hovedsakelig natttrekkende arter gjennom vestligste del av vindkraftverket. I 2018/2019 ble det registrert 60 millioner radarpunkt fordelt på 3,3 millioner spor. Sammenlignet med radarkartlegginger på Bremangerlandet lenger vest, er det ingen tvil om at vestligste del av Guleslettene inngår i hovedtrekk for fugl. Fugletrekk antas å ha utviklet seg gjennom mange millioner år (økende sesongvariasjoner gjorde det gunstig å forflytte seg til nye områder årlig, og etter siste istid har fugler trukket langs kysten av Norge). Fugletrekket i dette planområdet er med andre ord et veletablert og stabilt fenomen, der registreringer fra 2018/2019 er å anse som oppdatert kunnskap på selve forekomsten av fugletrekk forbi planområdet. Fugler er imidlertid en tilpasningsdyktig artsgruppe. Selv om trekkadferd er en eldgammel økologisk tilpasning for å sikre individene overlevelse og nok mat gjennom hele årssyklusen, gjør de store endringene i klima og arealendringer at det allerede idag registreres dramatiske endringer i fugletrekket.

Det må tydeliggjøres hvilken metodikk som vil brukes for å kartlegge fugl, og ikke bare stille krav om feltbefaring på hensiktsmessig tid av året. Statsforvalteren skriver at manuell observasjon i felt, sammenlignet med fugleradarundersøkelser, er unyttig. Statsforvalteren stiller spørsmål ved konklusjonen i rapporten fra Guleslettene vindkraftverk hvor det ble konkludert med at fuglene hovedsakelig trakk i lavereliggende områder. Statsforvalteren skriver at dette står i kontrast til de millionene av radarspor som er registrert få år senere. Planprogrammet må inkludere at det skal undersøkes om et nasjonalt viktig fugletrekk går gjennom planområdet, basert på NVEs konklusjon i 2019 om at store mengder fugl bruker planområdet

for Guleslettene vindkraftverk. Videre poengterer de at det ikke er kjent hvordan eksisterende Guleslettene vindkraftverk påvirker trekkfuglene. Planprogrammet må derfor inkludere radarundersøkelser før utbygging, og Statsforvalteren mener det bør brukes fugleradar på en periode på minst to år for å sikre forsvarlig kunnskapsgrunnlag.

Tiltakshavers kommentarer

Det foreligger en rapport av NINA for gjennomførte etterundersøkelser (utført 2021 og 2022) ved Guleslettene vindkraftverk, som kunne bekrefte funnene fra forundersøkelser (utført 2018 og 2019) av fugletrekket over Guleslettene¹. Zephyr vurderer at eksisterende kunnskap fra fugleundersøkelsene både før og etter etablering av vindkraftverk på Guleslettene, er tilstrekkelig til å kunne brukes som grunnlag i konsekvensutredningen. Zephyr foreslår derfor ikke at det utføres en ny radarundersøkelse for fugl. Før- og etterundersøkelsene gir viktig bidrag til kunnskapen om trekkfugl i regionen.

Ettersom radaren benyttet i undersøkelsene på Guleslettene har en rekkevidde på 15 km, anses resultatene for å også være representative for fugletrekk over Myklebustfjellet og Ramsskredfjellet². I tillegg er værforhold og klimatiske forhold ganske like for områdene. Videre i utredningsarbeidet legges det opp til feltregistrering av fugl for å redegjøre hvilke arter og i hvilket omfang de ulike artene hekker på områdene som forventes å påvirkes av tiltaket. Det vil gjøres en vurdering av samlet belastning for vindkraftverkene og påvirkning av fuglenes passering i området og kollisjonsfare både dag- og nattetid.

Det vurderes derfor at radarmålinger som er utført skal legges til grunn ved den helhetlige og samlede vurderingen av påvirkning på hekkefugl og trekkfugl, og at foreliggende kunnskapsgrunnlag benyttes i samband med nye feltregistreringer. Foreslåtte plan- og utredningsprogram vurderes for å være dekkende for fagtema fugl.

Samlet belastning

Det er nødvendig med vurdering av samlet belastning av tiltaket, spesielt for fugletrekk, siden Guleslettene vindkraftverk ligger i hovedtrekkruta. Vurderingen skal omfatte skadefaktorer som arealinngrep, støy, og eksisterende vindkraftverk. I vurderingen av samlet belastning må både planene om fortetting av Guleslettene vindkraftverk og eventuelle andre søknader om vindkraftverk i fugletrekkledet langs kysten inngå.

Tiltakshavers kommentarer og forslag til nye utredningspunkter

Vurdering av samlet belastning inngår som et generelt krav til konsekvensutredningen i plan- og utredningsprogrammet. Det poengteres særlig at det skal vurderes samlet belastning for både Guleslettene og Myklebust- og Ramsskredfjellet vindkraftverk. Vurderingen av samlet belastning inngår under hvert enkelt fagtema iht. M-1941. For eksempelvis fagtema naturmangfold, hvor fugl er inkludert, skal det gjøres en vurdering av samlet belastning hvor en ser på tiltaket, andre tilsvarende tiltak, andre typer tiltak/inngrep og andre påvirkningsfaktorer for naturmangfold.

Myr

Kommunen skal bidra til å ivareta nasjonale hensyn vedrørende klima og karbonlagring, jf. Punkt 48 i de nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging. Statsforvalteren legger til grunn at hensynet til myr og andre karbonrike areal blir tilstrekkelig utredet og tatt hensyn til.

Tiltakshavers kommentarer og forslag til nye utredningspunkter

Konsekvensutredningen av naturmangfold etter M-1941 vurderer påvirkning basert på ulike registreringskategorier, herunder naturtyper. Myr regnet som naturtype vil kartlegges etter Miljødirektoratets instruks. Annen myr vil utfigureres og verdisettes i henhold til øvrige verdikategorier i M-1941. Videre vil utredningen beskrive tiltak for å unngå, begrense, istandsette og kompensere for vesentlige skadevirkninger av miljø. I arbeidet med konsekvensutredningene vil det først prioriteres å unngå og begrense skadevirkninger, slik tiltakshierarkiet for avbøtende tiltak viser.

¹ NINA Rapport 2228 Effekter på fugletrekket over Guleslettene – Etterundersøkelser ved Guleslettene vindkraftverk

² Robin Radar Systems – Product sheet Max 3D 360° Avian Detection

Geologisk arv

Planområdet er preget av geologiske interesser og ligger i Ålfotformasjonene og nær Ålfotbreen. Statsforvalteren konstaterer at geologisk mangfold er med som tema i planprogrammet, og legger til grunn at det vil gjøres nærmere rede for virkninger for geologisk naturmangfold/geologisk arv. De poengterer at geologisk naturmangfold er tema i rundskriv T-2/16 og at det er inkludert i formålsparagrafen (§ 1) i naturmangfoldloven.

Tiltakshavers kommentarer og forslag til nye utredningspunkter

Geologisk mangfold er et tema som dekkes av konsekvensutredningen av naturmangfold etter M-1941. Det vurderes at plan- og utredningsprogrammet er dekkende for tema.

2.4.4 Vurdering av alternativ

Planprogrammet må så langt som råd vise hvilke relevante og realistiske alternativ som skal utredes. Planområdet bør deles inn i avgrensede delområder som vurderes hver for seg. Statsforvalteren legger til grunn at det vil utredes alternative plasseringer av adkomstveier, internveier, eventuelle kaianlegg, turbinpunkter, -størrelser, nettilknytning, transformatorstasjoner mm.

Det går ikke frem av planprogrammet eventuelle alternative plasseringer for utbygging av vindkraft som har vært vurdert. De viser til KU-forskriften § 19 om at konsekvensutredningen skal gjøre rede for alternativ lokalisering. Planleggingen skal følge prinsippet om "tiltakspyramiden", hvor unngåelse av negative effekter for miljø og samfunn er øverste prioritet. Statsforvalteren forventer at alternative vurderinger har ført til at tiltaket er plassert i et område som er minst belastet. De forventer videre at samlet belastning vil være sentralt tema i konsekvensutredningen, og at utbyggingen vil sees i sammenheng med utvidelse/fortetting av Guleslettende vindkraftverk. Samfunnsnyten av nye tiltak må utredes i konsekvensutredningen, hvor også alternativvurderingen vil være sentral.

Tiltakshavers kommentarer og forslag til nye utredningspunkter

Konsesjonssøknad og tilhørende konsekvensutredninger vil inkludere en beskrivelse av alternative utbyggingsløsninger i samme område, og eventuelle alternative lokaliteter hvis slike er vurdert, som beskrevet i plan- og utredningsprogrammet kap. 6.1.1. Dette er beskrevet på bakgrunn av NVE sin mal for utredningskrav, som er foreslått i medhold av forskrift om konsekvensutredninger. Her følger også krav etter § 19 som omfavner alternative utforminger, teknologier og lokalisering.

2.4.5 Landskap

Planen må sikre landskapskvaliteter og redusere negative visuelle og estetiske ulemper. Det må gjøres rede for virkninger for ulike landskapsrom og -verdier. Nær og fjernvirkninger forventes å være tilstrekkelig vurdert og synliggjort i planforslaget. Planprogrammet må kreve gode illustrasjoner og fotomontasjer som viser anlegg og inngrep fra steder der folk ferdes. Fotostandpunkt bør avklares nærmere og innarbeides i endelig planprogram, og ikke utsettes til senere drøftinger.

Planområdet omfatter store sammenhengende, mer eller mindre urørte natur- og landskapsområder. Statsforvalteren konstaterer at virkningen for sammenhengende områder med naturpreg er tema i planprogrammet. De legger til grunn at kommunen og NVE generelt vil legge vekt på å unngå unødvendige terrenginngrep som er uheldig for naturmiljøet og/eller ha negative landskapskonsekvenser.

Tiltakshavers kommentarer og forslag til nye utredningspunkter

Det er ikke valgt å konkretisere samtlige fotostandpunkt i plan- og utredningsprogrammet. Det henvises til tiltakshavers kommentar under kap. 2.1.5 for besvarelse av fagtemaet.

2.4.6 Landbruk

Planprogrammet skal kartlegge aktive landbruksinteresser og identifisere arealer som har potensial for positive konsekvenser for landbruket, særlig gjennom bedre tilkomst for beite og skogbruk. Dette inkluderer

tiltak som skogrydding, vedlikehold, og ny vegetasjonsplanlegging. Dersom tekniske inngrep påvirker mindre jordbruksareal, forventes det at reguleringsplan legger opp til en faglig fundert matjordplan. Planen må inkludere tiltak for kompensering av den opprinnelige jordkvaliteten ved fullført dyrket jord (f.eks. ved å ta i bruk *Jordmasser - fra problem til ressurs* fra Norsk Landbruksrådgivning).

Statsforvalteren poengterer at vurdering av de relative skogbruksinteressene og bruk av eksisterende skogsbilveger/-traseer kan åpne muligheter for skogbruket, ved forbedring av adkomstmuligheter til produktiv skog. Det påpekes at planlegging og bedring av skogbruksveger krever skogbruksfaglig kompetanse. Det vil være sentralt å vurdere hva som er felles interesser, som utvidelse av kaianlegget som ev. kan benyttes til tømmerutskipping.

Tiltakshavers kommentarer og forslag til nye utredningspunkter

Landbruk er et tema som dekkes av konsekvensutredningen av naturressurser etter håndbok V712, og er inkludert i forslag til plan- og utredningsprogram. Merknadene fra Statsforvalteren tas til orientering i arbeid med utredningen. Matjordplan vil bli utarbeidet i forbindelse med reguleringsplanen, dersom det blir behov for og krav om dette.

2.4.7 Massehåndtering

Konsekvensutredningene må gjøre rede for virkninger og omfang av terrenginngrep, og det må gjøres rede for planlagt masseforvaltning. De legger til grunn at det vil utarbeides et masseregnskap og massehåndteringsplan som legges til grunn i reguleringsplan og konsesjonssaken, i tråd med ressurspyramiden. De henviser til miljøforvaltningens innsigelsespraksis T-2/16 fra 2025 hvor massehåndtering er kommet inn som et nytt tema. Muligheten for ombruk og materialgjenvinning i tråd med ressurspyramiden skal vurderes jf. Forurensningsloven § 3, og det må planlegges for minst mulig arealinngrep og massebalanse. De tilrår tidlig avklaring for temaet opp mot særlovverk.

Tiltakshavers kommentar

Konsesjonssøknad og planforslag skal avklare muligheten for gjenvinning av eventuelle overskuddsmasser og sikre areal til håndtering av masser. Det vil gjøres en vurdering av massebalansen, og muligheten for å gjenbruke masser fra eksisterende massedeponi. Forsvarlig håndtering av fremmede organismer skal inngå i vurderingen. Konsesjonssøknaden skal beskrive permanente hjelpeanlegg, herunder veier, masselager og riggplasser etc. Permanente masseuttak og masselagre vises på kart og beskrives. Det skal også beskrives behovet for å beholde de permanente anleggene. Beskrivelsene gjøres iht. NVEs veileder for konsesjonssøknad for nettanlegg.

2.4.8 Samfunnssikkerhet og ROS-analyse

Kommunen skal fremlegge en ROS-analyse (Risiko- og sårbarhetsanalyse), jf. Pbl § 4-3. Områder med fare, risiko eller sårbarhet skal merkes som hensynssoner i plankartet. Siden det er en områdereguleringsplan, minner Statsforvalteren om at reell fare/sårbarhet/risiko skal være helt og fullt avklart på siste plannivå, jf. KMD rundskriv H-5/18. Det er ikke mulig å skrive nærmere avklaring av reell fare til byggesøknaden ved å sette vilkår på siste plannivå, da vil ikke kravet til ROS-analysen etter § 4-3 være oppfylt. ROS-analysen bør inkludere vurdering av virkninger på kritiske infrastrukturer og risiko for viljestyrte hendelser (som terror eller sabotasje).

Tiltakshavers kommentarer og forslag til nye utredningspunkter

Det må avklares i samråd med NVE om dette tiltaket omfattes av krav til sikkerhet mot naturpåkjenninger iht. krav i TEK17 kapittel 7 og om "reell skredfare" må avklares på dette plannivået (områdereguleringsplan). Detaljeringsnivået for ROS-analysen på naturfareutredningene (områdeskred, skred fra bratt terreng og flom) må avklares. Iht. regjeringens temaside for planlegging av vindkraft etter plan- og bygningsloven, skal reell fare senest være avklart i forbindelse med konsesjonsbehandling etter energiloven.

2.4.9 Medvirkning i planprosessen

Det skal legges til rette for god medvirkning og dialog, jf. Plan- og bygningslova § 5-1. Det er viktig med åpen og bred medvirkningsprosess, særlig i vindkraftsaker. Kommunen har et særskilt ansvar for å ivareta barn og

unges interesser i planprosessen, samt andre som trenger spesiell tilrettelegging. Kommunen skal også ha et ungdomsråd, elderråd og råd for personer med funksjonsnedsetting – og Statsforvalteren oppfordrer til at det hentes inn synspunkter og råd fra disse utvalgene. De forventer også at barn og unge sin representant i Bremanger kommune gjøres kjent med planarbeidet.

Tiltakshavers kommentarer og forslag til nye utredningspunkter

Merknadene tas til orientering. Meldingen med plan- og utredningsprogrammet vurderes for å ivareta medvirkningsprosessen.

2.5 Mattilsynet (26.11.25)

2.5.1 Hensyn til drikkevann

Vindkraftverket er planlagt i et område der det er svært lite bebyggelse, men utbygging av anleggsvei og avrenning fra planområdet gjør at drikkevann likevel må hensyntas. Alle kjente og planlagte private drikkevannskilder (inklusive vanntilsigsområder) må identifiseres og dokumenteres før utbygging. De informerer om at tilsendt dokumentasjon viser at det ikke er registrert borebrønner i planområdet, noe som tyder på at boliger, fritidsboliger og eventuelle arbeidsbrakker som kan bli negativt påvirket, benytter overflatevann som råvannskilde.

Tiltakets virkninger for drikkevannskilder må vurderes i alle faser av prosjektet. Det må utredes risiko for akutt forurensing og langtidseffekter, inkludert potensielle utslipp av maskiner, kjemikalier, olje og andre stoffer som kan påvirke vannkvaliteten. Planen må inneholde konkrete beredskapstiltak for å håndtere akutte hendelser, inkludert rutiner for oppsamling av olje og kjemikalier. Det må etableres en plan for reservevannforsyning dersom det ikke finnes alternative kilder for berørte vannforsyninger.

Tiltakshavers kommentar

Tiltakets virkninger for drikkevannskilder gjennomføres som en del av utredning av vann- og grunnforurensning som vil inngå i konsekvensutredningen. Det vurderes at foreslått plan- og utredningsprogram ivaretar Mattilsynets uttalelser for drikkevann. Merknadene tas til orientering i arbeid med utredningen.

2.5.2 Hensyn til fiskehelse og fiskevelferd

Det er særlig plikt til å forebygge og forhindre spredning av smittsomme sykdommer hos dyr, inkludert akvatiske dyr. Mattilsynet påpeker at det må stilles krav til entreprenører og andre relevante virksomheter om å vaske og desinfisere utstyr og maskiner som skal benyttes i vassdrag. Utslipp av kjemikalier, olje og partikler (også steinmasser) kan påvirke fisk og annet marint liv negativt, ved irritasjon på gjellene noe som medfører nedsatt evne til å ta opp oksygen.

Tiltakshavers kommentar

Hensyn til fiskehelse og -velferd vil dekkes av utredningen av vannmiljø og naturmangfold i ferskvann. Hensynssoner og andre relevante avbøtende tiltak vil vurderes der dette er relevant.

2.6 Norges vassdrags- og energidirektorat (25.11.25)

2.6.1 Generelt om planprosess og konsesjonsbehandling

NVE er positiv til at Bremanger kommune og NVE samordner planarbeidet for å unngå dobbeltbehandling. NVE henviser til prop. 111 L (2022-2023) "Endringer i energiloven og plan- og bygningsloven", om at områderegulering for vindkraftverk skal være på et overordnet nivå. Utbyggingen skal avveies mot lokale, regionale og nasjonale miljø- og samfunnskonsekvenser. Detaljene skal avklares i konsesjon og etterfølgende detaljplan etter energiloven og eventuel vannressursloven. Det er krav om at reguleringsplan skal være vedtatt før NVE kan gi konsesjon etter energiloven.

NVE viser til digital rettleider for planlegging og konsesjonsbehandling, samt NVEs side for arealplanlegging og kartbasert veileder for reguleringsplan, som verktøy og innspill til planarbeidet.

Tiltakshavers kommentar

Merknad tas til orientering.

2.6.2 Naturfare

Planområdet er identifisert som et område for flere typer naturfare: kvikkleireskred, flom og ulike typer skred i bratt terreng. Utredning av naturfare skal inngå i ROS-analysen. Planprogrammet inkluderer fokus på kartlegging av naturfare og fokus på at tiltaket ikke skal føre til økt fare for flom og skred for tredjepart. Det er ikke krav om utredning av reell fare i områdereguleringsplaner for vindkraft, dette skal avklares senest ved konsesjonsbehandling etter energiloven, med utredning som dokumenterer tilstrekkelig sikkerhet mot naturfare for tredjepart og tiltaket. I områdereguleringen skal aktsomhetsområder vises som hensynssoner i plankart med tilhørende beskrivelser. Reell naturfare bør likevel utredes i plansaken dersom utredningen kan være avgjørende for plassering av adkomstveier og anlegg, for å unngå behov for endring av planområdet i etterkant av planvedtak.

Tiltakshavers kommentar

Det må avklares i samråd med Statsforvalteren om dette tiltaket omfattes av krav til sikkerhet mot naturpåkjenninger iht. krav i TEK17 kapittel 7 og om "reell skredfare" må avklares på dette plannivået (områdereguleringsplan). Detaljeringsnivået for ROS-analysen på naturfareutredningene (områdeskred, skred fra bratt terreng og flom) må avklares. Iht. regjeringens temaside for planlegging av vindkraft etter plan- og bygningsloven, skal reell fare senest være avklart i forbindelse med konsesjonsbehandling etter energiloven.

2.6.3 Vassdrag

Vindkraftverket kan innebære tiltak i vassdrag, ved bygging av veg, turbinplasseringer og fyllinger. Vassdragslova § 8 krever at tiltak ikke skal settes i verk dersom det kan føre til nemneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser. Ved eventuelt konsesjonspliktig tiltak knyttet til vannkraftutbygging, eller dersom det er tvil om tiltaket er konsesjonspliktig, må tiltakshaver sende melding til NVE i henhold til vassdragslova § 18.

Tiltakshavers kommentar

Merknad tas til orientering.

2.7 Forsvarsbygg (27.11.25)

Forsvarsbygg konkluderer med at tiltaket ikke vil ha virkninger for Forsvarets interesser i området. De har derfor ingen merknader til saken, men ber likevel om å holdes orientert underveis i det videre arbeidet.

Tiltakshavers kommentar

Ingen merknader.

2.8 Statens vegvesen

Alle avkjørsler fra offentlig vei skal utformes i tråd med kravene i vegnormal N100 Veg- og gateutforming. Ved utvidet bruk av eksisterende avkjørsler fra offentlig vei, skal det søkes om dette etter vegloven. Ut over dette har ikke Statens vegvesen vesentlige merknader til melding om oppstart og høring av planprogram.

Tiltakshavers kommentar

Avkjørsler vil planlegges ut fra vegnormal N100. Ved transport av lange laster kan det være behov for behov for midlertidige løsninger ved avkjørsel. Dette må avklares og planlegges i sammen med veimyndighet.

2.9 Oppsummering av innspill fra sektormyndigheter

Tabell 2-1. Oppsummering av innkomne uttalelser fra sektormyndighetene.

Sektormyndighet	Innspill som tas inn i plan- og utredningsprogrammet
Vestland fylkeskommune	• Spesifisering ang. regionale planer og alternativer som konsekvensutredes

	- Kunnskapsgrunnlag og nærmere spesifisering visualiseringer landskap - Spesifisering om detaljnivå på ROS-analyse - Øvrige merknader tas til orientering
Kinn kommune	Merknader tas til orientering
Kinn kommune – IKS Folkehelseavdelingen	Merknader tas til orientering.
Statsforvalteren i Vestland	- Tydeliggjøring grensesnitt for konsekvensutredninger - NiN kartlegging utfyllende - Spesifisering om at høyre kolonne i plan- og utredningsprogrammet er utdypninger eller supplement til metodikk - Øvrige merknader tas til orientering
Mattilsynet	Merknader tas til orientering
Norges vassdrags- og energidirektorat	Merknader tas til orientering
Forsvarsbygg	Merknader tas til orientering
Statens vegvesen	Merknader tas til orientering
Bergens sjøfartsmuseum	Spesifiseres at det opprettes dialog med Bergen sjøfartsmuseum om marinarkeologiske undersøkelser

3 Innspill fra selskaper, organisasjoner, lag og foreninger

3.1 For Folk og Fjell (22.11.25)

3.1.1 Generelle vurderinger

For Folk og Fjell v/ styrenestleder Kurt Jan Nilsson, stiller spørsmål til om 1) prosjektet er et reelt klimatiltak og 2) om det har potensiale til å bli et effektivt/lønnsomt prosjekt.

Tiltakshavers kommentar

Merknad tas til orientering.

3.1.2 Grunnlaget for initiativet

For Folk og fjell poengterer at det er uverifisert utsagt at vindkraft på land spiller en sentral rolle for å redusere klimagassutslipp og sikre kraftoverskudd. De påpeker at data fra Tyskland og Storbritannia viser at utbygging av vindkraft har hatt målbar, men liten effekt på reduksjon av CO₂-utslipp og fossil energibruk. Prisen på elektrisk kraft anses som den sannsynlige driveren for nedgang i energibruk og dermed utslipp. Videre viser de til at ny forskning på klima-avtrykket (GCO₂-ekv/kWh) av vindkraft i et livsløpsperspektiv viser et anslag på rundt 350 gCO₂/kWh, som er langt høyere enn det konvensjonelle synet (10–20 gCO₂-ekv/kWh). Det høye avtrykket skyldes (1) produksjon av permanentmagneter i turbiner som krever utvinning av sjeldne jordarter, og (2) at vindkraft krever fossilbasert reservekraft. Det stilles videre spørsmål ved om NVE kan akseptere at planprosessen går videre basert på et så usikkert kunnskapsgrunnlag knyttet til klimaeffekt. Videre skriver de at utbygger fokuserer for ensidig på store økonomiske uttellingene på bekostning av akseptable naturinngrep.

Tiltakshavers kommentar

Merknad tas til orientering.

3.1.3 Vindressurser

For Folk og Fjell skriver at vindstatistikken kan være misvisende, da deler av planområdet, spesielt rundt Myklebustfjellet, Ramsskredfjellet og Handkletua, er preget av bratt terreng som ligger i le- eller lo-soner og er skjermet mot den dominerende vindretningen (nord-sør). Planområdet inneholder delområder som ligger i le for fjellrygger, noe som gir dårlige vindvilkår og et signifikant problem med lokalisering. Det påpekes at det er et høyt isingspotensial i området (spesielt Handkletua) på 200–1000 isingstimer/år. Dette reduserer

produksjonen betydelig (26,3% tap er nevnt basert på tre års drift) og utgjør en stor prosjektrisiko som Meldingen ikke behandler tilfredsstillende. For å utdype produksjonspotensialet foreslås det at det blir lagt fram og vedlagt vindrosa fra en målestasjon på Myklebustfjellet.

Tiltakshavers kommentar

Vindressursene er beregnet med en modell som tar hensyn til lokalt terreng og skjerming fra terrenget. Områder hvor det er mye skjerming vil det ikke plasseres turbinpunkter. Det skal foretas vindmålinger som vil redusere usikkerheten i modellen. Ising vil også være en del av utredningen. Merknad tas til orientering.

3.1.4 Beskrivelse av vindkraftverket

Meldingen gir et misvisende inntrykk av at dimensjonen på vindkraftverket ikke er spesifikt bestemt, samtidig som den refererer til "følgende kapitler" som gir detaljer om "mulighetsrom for turbinstørrelser". For Folk og Fjell krever at NVE ikke aksepterer en prosess der det er en implisitt aksept av et fastlagt omfang av turbindingensjoner uten at dette er gjenstand for utredning. Det hevdes at manglende definisjon av dimensjonene gjør at viktige elementer knyttet til konsekvensvurderingen ikke er mulig å vurdere tilfredsstillende.

Tiltakshavers kommentar

Merknad tas til orientering. Plan- og utredningsprogram vil spesifiseres vedrørende omfang av alternativer som skal utredes.

3.1.5 Andre svake punkter i meldingen

Meldingens referanse til Nasjonal ramme for vindkraft (NRFV) er misvisende. Meldingen unnlater å tydeliggjøre at NRFV omtaler området mellom Ålesund og Nordfjord som et særegent landskap av nasjonal og regional verd. Videre beskrives melding for å være et «sjablong-arbeid» uten den nødvendige faglige kvaliteten som kreves for et så stort prosjekt. De mener at meldingen avslører at det er svært mange vesentlige prosjektrisiko som ikke er håndtert skikkelig, spesielt knyttet til klimaavtrykk og vindressurspotensial. Meldingen gir ikke et tilstrekkelig faglig grunnlag for å kunne gå videre i prosessen med konsekvensutredning, område-regulering eller konsesjonssøknad.

Tiltakshavers kommentar

Zephyr registrerer innspillet om referansen til Nasjonal ramme for vindkraft, og vil i det videre arbeidet tydeliggjøre hvilken betydning eventuelle regionale og nasjonale landskapsverdier kan ha for prosjektet. Videre vil det faglige kunnskapsgrunnlaget styrkes og konkretiseres i planprogrammet og konsekvensutredningen, herunder vurderinger av klimafotavtrykk, vindressursgrunnlag og øvrige sentrale risikoforhold. Påvirkning av landskapsverdier innenfor influensområdet vil ivaretas i utredning iht. metodikk M-1941. Merknad tas til orientering.

3.2 Elkem ASA (25.11.25)

Elkem ASA viser offisiell støtte til plan- og utredningsprogrammet og prosjektet, og mener vindkraftprosjektet vil bidra til å styrke kraftbalansen lokalt og nasjonalt med betydelig ny fornybar kraftproduksjon, med positive effekter for kraftpris, nettariff og forsyningssikkerhet. Dette vil i sin tur bidra til å sikre konkurransekraften og dermed arbeidsplasser i eksisterende industri, og bidra til nytt næringsliv med nye arbeidsplasser og tilhørende ringvirkningseffekter.

Norsk prosessindustri, inkludert Elkems smelteverk i Bremanger, er en viktig leverandør til det europeiske markedet for metaller og materialer. Tilgang på rimelig og fornybar energi er den viktigste konkurransefordelen til norsk prosessindustri. Prosjektet vil styrke norsk eksportindustri og europeisk selvforsyning av kritiske metaller. For å nå internasjonale klimamål er det avgjørende at industrien får mer tilgang på fornybar energi. Vindkraftverket vil bidra til å sikre produksjon av silisium og ferrosilisium, som foregår med et lavt karbonfotavtrykk sammenlignet med produksjon av tilsvarende produkter andre steder i verden, som gjerne baseres på kullkraft.

Tiltakshavers kommentar

Merknad tas til orientering.

3.2.1 Kommentarer til plan- og utredningsprogram

Elkem påpeker ikke mangler, men understreker viktigheten av at prosjektet gjennomføres med minst mulig påvirkning på naturen, og i tett dialog med lokalsamfunn og berørte parter.

Tiltakshavers kommentar

Merknad tas til orientering.

3.3 Fjord Base Gruppen (27.11.25)

Fjord Base Gruppen (FBG) er positiv til utbyggingen av vindkraftverket. Prosjektet representerer en viktig mulighet for å styrke regional kraftbalanse, noe som vil føre til lavere og mer stabile strømpriser og legge til rette for langsiktig industriell utvikling. Utbyggingen sees på som et nødvendig skritt for å gjøre regionen attraktiv for nyetableringer, da videreutvikling av eksisterende næringer er avhengig av forutsigbar tilgang på kraft.

3.3.1 Kraftbehov i regionen

Det er bred enighet blant lokale næringsaktører om et regionalt kraftunderskudd som begrenser utviklingsmulighetene. Tilgang på rimelig og stabil energi er en avgjørende forutsetning for industri i Kinn og Bremanger; videre industrialisering, elektrifisering av logistikk og maritim virksomhet, etablering av energikrevende virksomheter og satsing på datakraft og digital industri. Vindkraft er blant de mest kostnadseffektive måtene å produsere ny fornybar energi på. For å realisere regionens fulle potensial, er det nødvendig med ytterligere investeringer i fornybar energiproduksjon og utvikling av det regionale strømmettet. Dette inkluderer etablering av nye kraftlinjer og muligens en ny trafostasjon på Grov. Dette er et nødvendig tiltak for å sikre at kraften faktisk blir tilgjengelig i regionens industriområder.

Tiltakshavers kommentar

Merknad tas til orientering.

3.3.2 Mulighet for ny industrietablering

FBG og andre industrielle aktører bidrar til å utvikle nye virksomheter ved forsyningsbasen i Florø, som er en del av det grønne skiftet og er avhengig av tilgang til ny kraft. Eksempler på nyetableringer: Etablering av datasentre, produksjon av ammoniakk eller hydrogen, andre energikrevende grønne satsinger, overgang til elektrifisert logistikk og transport, samt landbasert oppdrett av fisk. Etableringene vil gi direkte og indirekte effekter for Fjord Base, som økt aktivitet i havner/logistikk, nye tjenester/arbeidsplasser, økt behov for kompetanse/infrastruktur og ringvirkninger for leverandørindustrien. Prosjektet vil bidra til å gjøre Fjord Base til et enda sterkere regionalt energiknutepunkt.

Tiltakshavers kommentar

Merknad tas til orientering.

3.3.3 Store og positive regionale ringvirkninger i anleggsperioden

Prosjektet vil gi store og positive ringvirkninger i regionen under anleggsperioden. FBG har erfaring fra utbyggingen av Guleslettene vindpark, hvor forsyningsbasen i Florø ble brukt til mottak og mellomlagring av komponenter, samt logistikk i driftsfasen. FBG mener erfaringene fra tidligere utbygginger bør videreføres i dette prosjektet for å sikre godt grunnlag for videre samarbeid mellom utbygger og lokale aktører. Prosjektet kan bidra til sysselsetting og verdiskaping innen områder som anleggsarbeid, transport, tekniske tjenester, beredskap og maritim logistikk. FBG ser frem til videre dialog og samarbeid med utbygger, kommunene og øvrige lokale aktører gjennom hele prosessen.

Tiltakshavers kommentar

Det vil i utredningen sees på muligheter for å benytte erfaringer fra Guleslettene vindkraftverk, som mottak og mellomlagring ved fjordbasen. Merknad tas til orientering.

3.4 Svelgen Kraft (24.11.25)

Svelgen Kraft AS, en kraftprodusent og -operatør som eier og driver anlegg i og rundt planområdet for Myklebust- og Ramskredfjellet vindkraftverk. Svelgen Kraft AS er positiv til potensialet for økt produksjon i et område som allerede er påvirket av kraftproduksjon. Svelgen Kraft har eksisterende anlegg og installasjoner innenfor eller i tilknytning til planområdet. Dette inkluderer kraftverket Svelgen 3 i Indrehus. Prosjektet berører den eksisterende 66 kV kraftlinjen fra Indrehus til Svelgen, en 22 kV kraftlinje fra Indrehus til Lilleteigvatnet, samt dammer og reguleringsanlegg i området rundt Ramskredfjellet

3.4.1 Løsning for nettilknytning

Spenningsoppgradering av Svelgen Kraft sin 66 kV kraftlinje fra Indrehus til Svelgen kan være en av flere aktuelle løsninger. Svelgen kraft er positiv til å bidra i utredningen av denne og eventuelle andre løsninger for nettforsterkning i området.

Tiltakshavers kommentar

Zephyr noterer seg Svelgen kraft sitt tilbud om bidrag inn i utredningen av nettilknytning. Merknad tas til orientering.

3.4.2 Infrastruktur til fjells

Svelgen kraft er positiv til bedre infrastruktur, spesielt i form av veier, i sitt reguleringsområde. Svelgen kraft har en 22 kV kraftlinje som går til området ved Lilleteigvatnet. Det bør utredes om de nye vindkraftinstallasjonene kan forsynes fra et internt kabelnett, da dette kan muliggjøre at Svelgen kraft får anledning til å sanere den eksisterende 22 kV kraftlinjen.

Tiltakshavers kommentar

Intern kabling og nettilknytning prosjekteres nærmere i arbeidet med konsesjonssøknad. Zephyr noterer Svelgens kraft sin interesse for oppgradert infrastruktur og mulighet for sanering av eksisterende 22 kV kraftlinje. Vi merker oss også kommentaren fra Vestland Fylkeskommune vedr. å undersøke om det kan være indirekte virkninger ved tiltaket som kan utløse mer vannkraft i området, ref. pkt. 2.1.4.

3.4.3 Driftsmessige konsekvenser

Utfordringer knyttet til de driftsmessige konsekvensene for Svelgen Krafts anlegg må utredes og adresseres. Dette kan være islast, tilkomstveg, vedlikehold av nettanlegg og andre driftsmessige forhold.

Tiltakshavers kommentar

Merknad tas til orientering.

3.5 Kjelkenes Kvinne – og familielag (21.11.25)

Kjelkenes Kvinne- og familielag er veldig imot at Zephyr skal få lov til å utrede området fra Myklebustfjellet til Ramskredfjellet for vindkraft. Laget viser til at Bremanger kommune tidligere har bestemt i kommunestyret at det ikke skulle bygges flere vindmøller i kommunen. Vindkraftverket vil ligge i deres område og totalt sett true mange innbyggere og ville verdier. Vindmøllene vil komme veldig nært Ålfotbreen landskapsvernområde, noe som vil svekke naturverdien i dette området. Regjeringen har foreslått at Ålfotbreen landskapsvernområde skal bli en nasjonalpark, og en av hensiktene med dette er å verne mot tekniske inngrep som for eksempel vindkraftutbygging. Motstanden gjelder ikke bare selve vindmøllene som tekniske naturinngrep, men også veiene som må bygges for å få frem og drifte møllene. Laget understreker at dette er et spesielt område, og naturen kan aldri gjenopprettes slik den var dersom vindkraftverket bygges. Kjelkenes Kvinne- og familielag har et sterkt ønske om at kommunestyret igjen vil si nei til flere vindkraftverk i kommunen.

Tiltakshavers kommentar

Merknad tas til orientering.

3.6 Eldrerådet i Bremanger kommune (22.11.25)

Eldrerådet er totalt sett imot at et slikt inngrep i et unikt naturområde med store naturverdier bygges ut med vindkraft. Eldrerådet påpeker at følgende påstand i plan- og utredningsprogram er feil: "Det har også begrensede natur-, kultur- og friluftsverdier sammenlignet med nærliggende områder, basert på eksisterende kartgrunnlag". De skriver videre at det er feil fordi utbyggingsområdet ligger innenfor Hornelenbasseng med sine spesielle hylleformasjoner. Utbyggingsområdet ligger i randsonen til Alfotbreen landskapsvernområde (som er foreslått utredet som Nasjonalpark), og dette er et naturområde med store naturverdier som må utredes.

Utbyggingsområdet for vindturbinene består av snaufjell som krever mye fjellsprenging for å anlegge veier, oppstillingsplass for kran og fundament for vindturbiner. Spesielt gjelder dette deler av området som går gjennom svært bratt terreng og krever store inngrep for å bygge de foreslåtte adkomstveiene. Adkomstveien til Ramskredjellet fra Indrehus går gjennom eksisterende skogsbilvei, som trenger utbedring, og deretter gjennom skog og myr opp et bratt og krevende terreng. Bladene til turbinene avgir en viss mengde plast (erosjon) som spres i terreng, elver, vann og til sjø. Samlet belastning ifm. mikroplast vil bli svært høy med eksisterende vindkraftverk.

Tiltakshavers kommentar

Landskapsutredningen vil vurdere påvirkningen av hele influensområdet til vindkraftverket, og det innhentes supplerende kunnskapsgrunnlag gjennom feltarbeid. Påvirkningen mikroplast fra vindkraftverk har for miljø og samfunn vil utredes under fagtema drikkevann. Merknaden tas til orientering.

3.7 Folkehelseutvalget i Motvind Norge (28.11.25)

3.7.1 Støy

Støy fra vindturbiner kommer i form av blant annet bladstøy, maskinstøy og transformatorstøy. Støy fra vindkraftverk er et sammensatt tema der virkningen på mennesker ofte er svært individuelt. Støy fra vindturbiner er et betydelig folkehelseproblem som reduserer livskvalitet og stress, og kan øke risikoen for hjerte- og karsykdommer. Dette skyldes at støyen virker døgnet rundt og kan føre til søvnvansker.

Folkehelseutvalget skriver at påstanden om at vindsus fra terreng og eventuell vegetasjon vil overdøve støyen fra vindturbinene ved vindstyrker over 10 m/s stemmer sjelden, ettersom turbinene plasseres mye høyere i terrenget enn bebyggelsen. Området hvor turbinene er planlagt er bart og gir mindre støydemping. Utvalget skriver at anbefalt grenseverdi for støy (45 dBA) i praksis er umulig å kontrollere for vindkraftverk. Plan- og utredningsprogrammet må kreve at lavfrekvent støy og amplitudemodulert støy tas med i støyutredningen og beregnes på en bedre måte enn dagens praksis. De begrunner dette med at det er den stadige variasjonen som skaper ubehag selv ved relativt lavt støynivå. Bremanger kommune bør kreve at utredningen tar hensyn til dette. De skriver videre at grenseverdien for støy ikke fungerer for vindkraft, fordi det ikke er fastsatt noen øvre støygrense for vindturbinestøy på natt, dag eller kveld. Erfaringer fra helsekartlegginger fra Lista og Tysvær vindkraftverk bekrefter at lavfrekvent støy er svært plagsom, på avstander opp til 2-3 km. Minsteavstanden til bebyggelse bør økes langt utover 800 meter eller 4 ganger turbinhøyde, ettersom anbefalingen er basert på erfaring fra støyutbredelse i flate danske eller nederlandske områder, og tar ikke hensyn til ekkoeffekter ved plassering høyere i terreng. Eksisterende bolig/fritidsbolig er registrert å ligge så nært som cirka 1 km fra nærmeste turbinpunkt, noe som er innenfor influenssonen for helsepåvirkning.

Tiltakshavers kommentar

Det gjennomføres støyberegninger etter gjeldende regelverk. Støyen beregnes og vurderes etter Klima- og miljødepartementets støyretningslinje T-1442/2021, sammen med det tilhørende veiledningsmateriellet fra Miljødirektoratet. Den anbefalte grenseverdien på $L_{den} = 45$ dB gjelder utendørs i bebyggelse med støyfølsomt bruksformål. I beregninger for å finne L_{den} inngår «straffetillegg» for vindturbinestøy laget om kveldene og nettene, henholdsvis 5 dB og 10 dB. L_{den} ivaretar derfor ekstra støy-beskyttelse om kveldene og nettene hensiktsmessig. Støyberegningene vil gi et bedre bilde av hvilken bebyggelse som havner innenfor influensområdet, da avstander ut til der den anbefalte grenseverdien ($L_{den} = 45$ dB) vil være oppfylt varierer

med topografi, akustiske egenskaper til terrengunderlaget og eventuell skjerming fra eksisterende terreng. Ved utendørs vindturbinestøy $L_{den} < 45$ dB ansees også at vindskygge blir hensyntatt, jamfør innstrammingen av støyretningslinja T-1442 mellom 2005- og 2012-utgavene.

Lavfrekvent støy inngår i beregningene av L_{den} . Det er riktig at verdien av A-veiling av vindturbinestøy blir diskutert faglig internasjonalt. Det er ingen klare anbefalinger foreløpig, men supplerende frekvensveilinger og eventuelle andre tilleggsvurderinger kan være aktuelle. Det er opp til Miljødirektoratet, NVE, m.fl. å vurdere om dagens regelverk skal endres. Det blir også forsket internasjonalt på amplitudemodulasjon (AM) og hvordan den øker støyplagen. Som for A-veiling er det opp til offentlige instanser å vurdere eventuelle endringer i anbefalte grenseverdier.

3.7.2 Skyggekast

Skyggekast oppstår når de roterende turbinbladene kaster skygger over mottakere. Grenseverdiene for skyggekast er ikke basert på faglige utredninger for norsk topografi og bosettingsmønstre. Dersom grenseverdiene overskrides, må utbygger pålegges å stenge enkelte turbiner i perioder med mest sol og skyggekast.

Tiltakshavers kommentar

Det vil gjennomføres utredning av skyggekast i konsekvensutredningen. Til grunn for denne legges en omfattende studie på skyggekastutredning og dets metodikk, utarbeidet av Norconsult på oppdrag fra NVE og OED. Studiet er basert på opparbeidet erfaring med vindkraft, hvor det opereres med «føre-var» prinsippet for å minimere konsekvenser av skyggekast.

3.7.3 Iskast

Det er fare for materielle skader og personskader knyttet til iskast fra turbinbladene. Utvalget mener det er misvisende at utbygger reklamerer for økt tilgang til friluftsliv og turer, når turstier og ferdselsårer kan bli stengt på grunn av fare for iskast.

Tiltakshavers kommentar

Iskast er et eget tema for utredningen, hvor risiko for tredjepart vil vurderes. Merknad tas til orientering.

3.7.4 Folkehelse

Utbygging av vindkraft vil medføre helsekonsekvenser for beboere gjennom støy, vibrasjoner, skyggekast og redusert livskvalitet. Kommunen skal som folkehelsemyndighet (etter Folkehelseloven § 4) medvirke til at helsemessige hensyn blir ivaretatt. Folkehelseloven nevnes ikke i meldingen s. 14 hvor lovverk listes opp. Støy kan medføre folkehelseproblem, ved søvnforstyrrelser, redusert livskvalitet, stress og økt risiko for hjerte- og karsykdommer, angst og depresjon. Utvalget avviser argumentet om at positive folkehelseeffekter fra økte inntekter i kommunen skal veie opp for at utbyggingen reduserer tilgangen til store naturområder som er nødvendig for opprettholdelse av kommunale helsetjenester. Kommunen har et ansvar for å beskytte befolkningen mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen. Forskrift om miljørettet helsevern slår fast at virksomheter skal utføre beskyttelsestiltak og ta forholdsregler som ellers er nødvendige for å forebygge, hindre eller motvirke at slik virkning oppstår.

Tiltakshavers kommentar

Folkehelse vil bli utredet i konsekvensutredningen, og vil baseres på funn og konklusjoner fra andre fagutredninger, som støy, friluftsliv, landskap, forurensning mm. Kommunen som folkehelsemyndighet kontaktes i forbindelse med utredningsarbeidet, og tidligere folkehelseundersøkelser i kommunen vil bli brukt som en del av kunnskapsgrunnlaget.

3.7.5 Verditap

Utvalget skriver at det ikke står noe om hva slags tiltak som kan være aktuelle for å redusere synligheten av 30 til 40 vindturbiner a 250 meters høyde, plassert oppe på høye fjell. Vindkraftverk fører til vesentlig verditap på boliger og eiendommer, og nye studier viser verditap inntil 10 km fra høye vindturbiner. Beregninger foretatt for

Motvind Norge basert på tall fra SSB for verditap på boliger som følge av nærhet til vindkraftverk, viste et samlet tap i eiendomsverdi på over 600 millioner kroner, som måtte fordeles på de ca. 6000 eiendommene. Når en kommune fatter et vedtak som de vet vil påføre deler av befolkningen verditap på eiendom, følger det også et økonomisk ansvar. Redusert eiendomsverdi slår tilbake på kommunen fordi det rammer boligverdien i store deler av kommunen og rammer befolkningen økonomisk, noe som kan påvirke helsen. Kommunen bør skaffe seg en oversikt over hvor stort det totale eiendomstapet blir for innbyggerne. Verditap fører til stress og bekymring for fremtiden, som kan påvirke helsen negativt.

Tiltakshavers kommentar

Eiendomspriser er et tema som har blitt inkludert i utredningsprogrammet de siste månedene, og vil også bli konsekvensutredet for Myklebust- og Ramskredfjell. Metodikken er under utvikling, men det vil utredes for risiko og potensiale for verditap på eiendommer innenfor influensområdet.

3.7.6 Samrådsgruppe og informasjon

Varslingssonen for støybelastning bør utvides fra 2 km til 3 km fra nærmeste vindturbin. Alle potensielt berørte naboer bør representeres i samrådsgruppen og informeres grundig om risikoen for verditap. Det må informeres om mulig verditap for eiendommer inntil 10 km både i lokalaviser og på folkemøter.

Tiltakshavers kommentar

Varsling vil gå ut til alle berørte parter. Foruten grunneiere, så vil hvem som er berørte parter komme frem i utredningen av de forskjellige fagene. Samrådsgruppen vil bestå av et representativt utvalg av befolkningen for å sikre at de ulike interessene blir hørt, og vil opprettes i samråd med Bremanger kommune. Eiendomspriser og verditap vil også bli konsekvensutredet nå i neste fase.

3.7.7 Konsekvenser for naturfortrengning av fugler og dyr

Det finske instituttet LUKE har gjennomgått 84 studier fra 22 land, som viser at det er stor fortrengning av fugler og dyr fra vindkraftverk, ofte opptil 5 km. Vindkraftverket risikerer å fortrenge mange arter, noe som kan skape ubalanse i forhold til hekke- og yngleplasser. Man kan anta at mange av de samme faktorene som gjør at dyr skyr vindkraftverk også er gjeldende for mennesker, da vi har de fleste fysiologiske funksjoner til felles med dyr.

Tiltakshavers kommentar

Resultatene fra studiet er kjent for tiltakshaver. Merknad tas til orientering.

3.7.8 Samfunnssikkerhet

Det er en reell risiko for tekniske uhell, inkludert turbinbladkollaps. Siden januar 2024 har det vært 9 fysiske turbinhavarier, og det har vært 59 uhell (lekkasjer av olje/kjølevæske og havarier) siden 2002. Mye av dette er fjernet, men de minste bitene på mikro- og nanonivå kan ikke fjernes. Plan- og utredningsprogrammet må identifisere uønskede mulige hendelser og gjennomføre ROS-analyse (risiko- og sårbarhetsanalyse) i tråd med gjeldende regelverk. Utvalget trekker frem et eksempel fra Sørmarkfjellet vindkraftverket hvor tre turbinblader (ca. 10 tonn materiale) ble blåst 1 km unna utenfor konsesjonsområdet, uten at området ble skiltet eller sperret for ferdsel. Det bør stilles tydelige krav til sperring/skilting i forbindelse med tilfeller hvor ferdsel i vindkraftverket og nærliggende områder kan medføre fare for liv og helse.

Tiltakshavers kommentar

Det vil i forbindelse med planarbeidet gjennomføres en ROS-undersøkelse, som også vil være gjeldende for konsekvensutredningsarbeidet i konsesjonsprosessen. Her vil det avdekkes hvilke risikopunkter som finnes, hvilken alvorlighetsgrad disse har, og hvordan risikoen kan minimeres. Målet er å minimere uønskede hendelser i forbindelse med bygging og drift av vindkraftverket. Forhold gjeldende anleggsarbeidet vil planlegges ytterligere i detaljprosjekteringsfasen, når det også utarbeides detaljplan.

3.7.9 Forurensing

Slitasje på turbinbladene fører til spredning av glassfiber og epoksy, som sprer mikro- og nanoplast i naturen. Dette medfører stor risiko for fugler og dyr. Mepex har utarbeidet en rapport for Miljødirektoratet som setter 50 tonn/år som en antatt middelvei for utslipp av mikroplast. Utvalget stiller spørsmål til at NVE velger å spørre åtte vindkraftaktører om erfaring med slitasje, og at de har valgt å forholde seg til vindkraftbransjens tall på 200 gram/turbin/år.

For drikkevann kan plastpartikler, inkludert nanoplast som kan trenge inn i organismer og akkumuleres i hjernen, er en helserisiko. Glassfiber og epoksy inneholder ofte Bisfenol A (BPA). Bruken av dette på turbinbladene utgjør en særskilt ugunstig forurensing, spesielt knyttet til drikkevannskilder. Konsekvensutredningen må kartlegge omfanget av slitasjeforurensing fra turbinbladene. VKM (Vitenskapskomiteen for mat og miljø) skal på bestilling fra Mattilsynet, lage oversikt over hvilke krav som bør stilles i konsekvensutredninger av vindkraftverk, for å unngå forurensning av vann. Denne publiseres i desember 2025. Konsekvensutredningen for vann og drikkevann bør derfor utsettes til etter denne dato, slik de også ser at Zephyr påpeker.

Tiltakshavers kommentar

Virkingen for drikkevannskilder gjennomføres som en del av utredning av vann- og grunnforurensning. Mikroplast og BPA dekkes av utredningsprogrammet for drikkevann.

3.7.10 Detaljplan

Kommunen bør kreve å få detaljplanens tekniske beskrivelse før konsesjonsvedtaket, slik at kommunen faktisk får se hva de sier ja eller nei til. Den tekniske beskrivelsen skal gjelde samtlige komponenter og installasjoner, samt kart som viser nøyaktig plassering av alle anlegg og hjelpeanlegg. Når konsesjon er gitt og detaljplan foreligger, er kommunen kun høringspart uten reell myndighet i forhold til plassering av anlegg og inngrep. Plassering av, og størrelse på, vindturbinene må fastsettes før helsekonsekvenser og støysoner utredes.

Tiltakshavers kommentar

Teknisk beskrivelse som viser til permanente og midlertidige arealbeslag, samt nettilknytning, transportplan osv. vil være klart i konsesjonsfase. Detaljplan viser til hvordan anleggsarbeidet gjennomføres, og vil sådan ikke gi ny informasjon om påvirkning. Zephyr ønsker å ha god informasjonsflyt og medvirkning med kommunen i alle ledd i prosessen.

3.7.11 Konsekvensutredning

Det finnes ingen anerkjent metodikk for å utrede helsekonsekvenser av vindkraft, til tross for krav i KU-forskriften. Utvalget krever at utredningene skal baseres på anerkjent metodikk og faglig kompetanse. Utvalget har laget et utkast til innhold i metodikk for utredning av helsekonsekvenser av vindkraft som tidligere er forelagt av konsesjonsmyndigheten.

Det er i dag praksis at utbygger selv betaler for og bestemmer hvem som skal utføre utredningene, noe som ofte gir dårlig kvalitet, manglende kompetanse og usynlige konsekvenser i beslutningsgrunnlaget. Utvalget trekker frem Miljødirektoratets punkter om forhold som kan forklare dårlig kvalitet på konsekvensutredninger, blant annet manglende eller uspesifikk plan- og utredningsprogram, at forslagsstiller bestemmer innhold og omfang av utredningen, at relevante parter ikke medvirker i prosessen, mm.. Det må etableres et system der relevante fagmyndigheter fastsetter innhold og omfang av utredningene for de enkelte temaene.

Tiltakshavers kommentar

Ettersom det ikke finnes en anerkjent metodikk for utredning av helsekonsekvenser, vil det benyttes en metodikk utviklet av Norconsult basert på Miljødirektoratets veileder M-1941. Datagrunnlaget for utredningen vil blant annet være andre utredninger gjort i forbindelse med prosjektet og statistikk om demografi og helsetilstand i lokalbefolkningen. Kommunen vil få anledning til å komme med innspill til innhold og omfang av utredningen. Som regel avklares dette med kommuneoverlege, folkehelsekoordinator eller andre kommunalt ansatte som arbeider med helse tidlig i utredningsprosessen.

3.7.12 Avslutning

Erfaringer viser at vindkraftutbygging skaper konflikter og splittelser i lokalsamfunn, som koster i form av stress og redusert helse. Utvalget mener NVE ignorerer kommunens utvidede rolle for å ivareta befolkningens livskvalitet og helse, og ikke henter inn en uttalelse fra kommunens vedtatte organer for å utøve ansvaret i henhold til Folkehelseloven. Utvalget skriver at NVE må gjøre kommunene oppmerksom på at krav som stilles for å si ja til utbygging, ikke nødvendigvis vil bli hensyntatt i konsesjonsbehandlingen.

Tiltakshavers kommentar

Folkehelse vil bli utredet i konsekvensutredningen, og vil baseres på funn og konklusjoner fra andre fagutredninger, som støy, friluftsliv, landskap, forurensning mm. Kommunen som folkehelsemyndighet kontaktes i forbindelse med utredningsarbeidet, og tidligere folkehelseundersøkelser i kommunen vil bli brukt som en del av kunnskapsgrunnlaget. Funnene vil brukes til å foreslå avbøtende tiltak, og minimere konsekvensene av tiltaket.

3.8 Grøfjellet beitelag (27.11.25)

Grøfjellet Beitelag har 13 aktive medlemmer fra Ramsskredfjellet. Myklebustfjellet og området inn mot Handklettua er en del av beiteområdet for flere av beitelagets medlemmer. Beitelaget ønsker at det legges til noen tillegg i Plan- og utredningsprogrammet.

3.8.1 Utredning av fremmede arter (punkt 6.2.13.2)

Registreringskategorier for fremmede arter må også omfatte en ettertid gjort registrering for å se om nye fremmede arter har kommet i området i samband med utbyggingsaktiviteten. Det kreves utarbeidelse av en plan for tiltak som hindrer spredning av fremmede arter i anleggsperioden, og en plan for tiltak for fjerning av fremmede arter dersom de blir registrert funnet etter utbyggingen.

Tiltakshavers kommentar

Tiltaket skal følge Forskrift om fremmede organismer. I detaljplan vil det bli stilt en rekke krav til anleggsgjennomføringen som gjelder fremmede arter, hvordan disse skal unngås, og hvordan hindre spredning. Krav kan f.eks. være at forekomster av fremmede arter markeres som restriksjonssoner i kart, mens maskiner og kjøretøy vaskes før og etter innkjøring til anleggsområdet, for å nevne noen. En miljøoppfølgingsplan og en miljøansvarlig vil ha ansvar for å følge opp at disse kravene etterleves, og gjøre supplerende undersøkelser i etterkant ved behov.

3.8.2 Landbrukshensyn og beiteområder (punkt 6.2.13.4)

Landbrukshensyn ved utbygging skal veies opp mot eksisterende næringsverksemd i området. Området er i viss grad brukt som beiteområde. Det kreves en særskilt plan for å veie opp for inngrep i beiteområdet og vurdere muligheter utbyggingen gir i den forbindelse. Beitetemaer som må utredes:

- Beitemønster i anleggs- og driftsfase
- Tilsyn i beiteområdet
- Sanking
- Fersk vegetasjon i veiskjæringer
- Økt ferdsel i området
- Utplassering av salteinslikkesteiner i prioriterte beiteområder

Beitelaget henviser til tidligere erfaringer som er gjort vedrørende beite i området for Guleslettene vindkraftverk.

Tiltakshavers kommentar

Landbruk og næringsliv vil bli utredet i konsekvensutredningen. Der kartlegges hvilke landbruksområder som beslagslegges, og hvilke typer dette er. Tiltaket vil i størst mulig grad unngå inngrep i jordbruksområder, da disse anses å være av stor verdi. Zephyr takker for innspill på beitetemaer. Punktene vil tas med i videre utredningsarbeid. Plan- og utredningsprogrammet spesifiseres med at beitetemaet vil være en del av utredningen.

3.9 Forum for Natur og Friluftsliv Sogn og Fjordane (28.11.25)

Forum for Natur og Friluftsliv er et samarbeidsforum for natur- og friluftsansjoner i Sogn og Fjordane. Uttalelsen fra Forum for Natur og Friluftsliv er derfor sendt på vegne av DNT Sogn og Fjordane Turlag, Naturvernforbundet Sogn og Fjordane, Norges Jeger- og Fiskeforbund (NJFF) Sogn og Fjordane og Birdlife Sogn og Fjordane. Forum for Natur og Friluftsliv Sogn og Fjordane (FNF Sogn og Fjordane) uttrykker sterk motstand mot prosjektet og krever at planoppstarten avvises.

3.9.1 Politiske prosesser

FNF mener at det ikke skal aksepteres varsel om oppstart av områderegulering da det er i strid med gjeldende kommunedelplan (2021-2033), som har et vedtatt mål om at det ikke skal åpnes opp for nye vindkraftverk eller utviding av eksisterende i Bremanger kommune. FNF mener at forslaget til plan- og utredningsprogrammet fra Zephyr AS må avvises. FNF stiller spørsmål til om det er behov for å rullere samfunnsdelen, særlig fordi folketalsutvikling og demografi ikke er drastisk endret siden 2021, slik at rulling ikke er nødvendig. FNF ber om at gjeldende arealstrategi står fast inntil slik kunnskap ligg føre, og at kommunen sikrer at fremtidige endringer i samfunnsdelen baseres på oppdatert og uavhengig naturfagleg dokumentasjon.

FNF påpeker at kravet til medvirkning er svekket ved å kjøre NVEs konsesjonssak parallelt med kommunens planprosess, noe som skaper et demokratisk problem. De mener varsel om planoppstart og høring av melding med plan- og utredningsprogram bør være to separate prosesser, da det kompliserer demokratriske prosesser og gjør det forvirrende for folk å komme med merknader. De trekker frem flere saker hvor kommunen behandler og godkjenner søknader om nedbygging av natur, som Holmaneset og steinbruddet ved Aksla. De ønsker at tiltaket skal sees sammenheng mellom planlagte og gjennomførte utbygginger i kommunen og nabokommunen. Utbygging av vindkraftverket vil forsterke det samla presset på natur og friluftsliv i området. FNF mener at Bremanger må vurdere om de skal fortsette å bygge ned verdifulle natur- og friluftsområder, og de påpeker at det i gjeldende kommunplan står at kraftbehovet ikke er til stede for mer utbygging.

Tiltakshavers kommentar

Zephyr forholder seg til de retningslinjene som er blitt gitt av NVE, som krever en felles konsesjons- og planprosess. Friluftsliv og beslag av natur vil være tema til utredning i konsekvensutredningen.

Tilbakemeldingene anses å være rettet mot kommunen og planprosessen i stor grad. Zephyr ønsker å ha en god informasjonsflyt, og være tydelige på hvilke medvirkningsmuligheter som finnes når. Nettsiden vil være oppdatert, samt NVE sine prosjektsider.

3.9.2 Kunnskapsgrunnlag og utredningskrav

FNF mener at kunnskapsgrunnlaget for fugl og naturmangfold er svakt, og at det er uforsvarlig å gå videre med planprogrammet. Utredningen for fugl må bygge på oppdatert og tilstrekkelig kartlegging av trekk og biologisk mangfold, og ikke kun overordnede kartgrunnlag. Før videre planlegging kreves en korrekt vurdering av samla belastning fra eksisterende infrastruktur, fremtidige inngrep og klimautfordringer i hele regionen. FNF krever at endringer i kommunens samfunnsdel – dersom de skal åpne for vindkraft – må baseres på uavhengig naturfagleg dokumentasjon.

Tiltakshavers kommentar

Fugl og naturmangfold vil bli utredet i konsekvensutredningen i neste fase. Som en del av kunnskapsinnhenting blir det gjennomført omfattende feltundersøkelser, og utredningen vil følge anerkjent metodikk. Samla belastning er en del av vurderingene som er inkludert i en naturmangfoldsutredning etter M-1941. Se ellers svar til Statsforvalteren for utfyllende informasjon om fugleundersøkelsene. Zephyr noterer at en del av innspillet er rettet mot kommunen.

3.9.3 Naturmangfold

FNs Naturavtale, bærekraftsmålene og den europeiske landskapskonvensjonen bør ligge til grunn for kommunal planlegging. Planområdet utgjør et heilt unikt landskap med store naturverdier. FNF understreker

at utbyggingen vil medføre urettmessig ødeleggelse av natur- og kulturmiljø og irreversible inngrep. De er redd for at utbyggingen vil forsterke trenden i kommunen med bit-for-bit nedbygging.

De trekker frem forhold som ikke dekkes av planprogrammet; de aktuelle fjellområdene er viktige leveområder for rødlistede arter som hubro, storlom og flere rovfuglarter, og er sentrale trekkleier for kyst- og fjellfugl. De mener at vindkraft i dette landskapet vil påvirke viktige jaktområder, flyveruter og leveområder for arter som er sårbar for kollisjoner og forstyrrelser, som de nevnte artene og gruppene. Vindkraft i slikt terreng er faglig dokumentert for å gi økt risiko for kollisjoner. FNF skriver at meldingen ikke tar hensyn til at slike overgangssoner mellom fjord, kyst og fjell er internasjonalt kjent som konfliktområde for vindkraft. Det foreligger ikke oppdaterte eller tilstrekkelige kartlegginger av fuglebruk i området. Meldingen bygger på overordnet kartgrunnlag og generelle vurderinger, og samlet belastning er ikke tilstrekkelig vurdert (manglende kunnskapsgrunnlag iht. § 8). De krever oppdatert kunnskapsgrunnlag for artene, med nye natur- og fugleutredninger. De mener føre-var-prinsippet og vurdering av samlet belastning (§ 10) må tillegges stor vekt i videre planarbeid. De mener det ikke er forsvarlig å gjennomføre grundige, uavhengige og flerårige fuglekartlegginger før en går videre med planprogrammet. De råder om at gjeldende arealstrategi bør stå fast inntil økt kunnskap foreligger, og kommunen sikrer at fremtidige endringer i samfunnsdelen er basert på oppdatert og uavhengig naturfaglig dokumentasjon.

De skriver at Myklebust- og Ramsskredfjellet er en del av det spesielle landskapet for Ålfotbreen, med karrige Hornelenbassenget med devonske bergarter som strekker seg utenfor landskapsvernområdet. De mener fjellsprenging i et sårbart område med høye naturverdier ikke kan godkjennes. De viser til uttalelsen fra Universitetet i Bergen for mer informasjon om de geologiske verdiene i området.

Tiltakshavers kommentar

Fugl og naturmangfold vil bli utredet i konsekvensutredningen i neste fase. Som en del av kunnskapsinnhentingene blir det gjennomført omfattende feltundersøkelser, og utredningen vil følge anerkjent metodikk. Samla belastning er en del av vurderingene som er inkludert i en naturmangfoldsutredning etter M-1941. Se ellers svar til Statsforvalteren for utfyllende informasjon om fugleundersøkelsene. Føre-var prinsippet er et prinsipp utrederne legger stor vekt.

3.9.4 Landskap

Planområdet ligger i umiddelbar nærhet til Ålfotbreen landskapsvernområde, som er i prosess med å få nasjonalparkstatus. Utbyggingen anses å stå i motstrid til verneformålet for landskapsvernområdet, spesielt siden de høyeste toppene inngår i verneområdet. Fokuset bør være på restaurering og ikke mer utbygging, da det er FNs tiår for restaurering av økosystem (2021-2030). Fjellområdet er en del av det internasjonalt verdifulle Hornelen Devonbassenget, som har unik geologi og kystlandskap. Turbiner på 200–250 meter vil ha en stor visuell påvirkning på landskapet og landskapsvernområdet. Området er sentralt for biologisk mangfold og har viktige trekkleier for flere rødlistede arter, inkludert sjø- og våtmarksfugler. Vindkraftanlegget medfører en økt risiko for kollisjoner og forstyrrelser for flyttende fugl. Det er et problem at effekten av flere inngrep over tid (samla belastning) blir større enn summen av de enkelte virkningene.

Tiltakshavers kommentar

Tiltakets påvirkning på landskapet vil bli utredet etter metodikk i konsekvensutredningen, der vil beskrivelser og påvirkning på Ålfotbreen landskapsvernområde inngå. Naturmangfold utredes også, inkludert fugl, i konsekvensutredningen som gjennomføres i neste fase. Samla belastning er en del av utredningen etter metodikk. Etter utredningen vet vi mer om påvirkningen turbinene vil ha på landskapet og biologisk mangfold.

3.9.5 Friluftsliv og samfunnsverdier

Naturen er Bremanger kommune sitt sterkeste fortrinn, og de påpeker at reiselivsaktører peker på urørt natur som det som trekker folk dit. Området har stor verdi som nærnatur og turområde, med flere tilgjengelige topper og turposter. De trekker frem DNT-merket tursti fra Magnhildskaret, som går til Myklebustfjellet og Snøfjellet. Turen til Haukånipa og Haukåvatnet er fortsatt mye brukt selv om den ikke lenger er T-merket, og mange bruker den som rundtur. Området er et av de viktigste nærturområdene for Florø og omegn. Den dramatiske naturen er bærebjelke for reiseliv, identitet og bosetting i Bremanger. Det høyeste fjellet i

Ålfotbreen landskapsvernområde er Gjegnet, som er den høyeste toppen vest for Jostedalsbreen landskapsvernområde.

Inngrepene vil påvirke den dramatiske naturen og kulturhistoriske opplevelsen knyttet til fjellområdet. FNF stiller spørsmål ved at Bremanger kommune velger å bygge ut verdifull natur og kulturmiljø uten at det foreligger konkrete fordeler for kommunens egen kraftproduksjon eller økonomi. FNF ber kommunen halde fram med å bygge ned sine mest verdifulle natur- og friluftsområder, eller ta grep for å sikre dei for framtidige generasjoner.

Tiltakshavers kommentar

Kartlegging og verdisetting av friluftslivsområder innenfor influensområdet for vindkraftverket gjennomføres som en del av konsekvensutredningen for friluftsliv, iht. metodikken i Miljødirektoratets håndbok M-1941. Merknadene tas til orientering i utredningen av friluftslivsbruken, og det oppfordres til videre dialog ifm. utredningen.

3.9.6 Energi

De stiller spørsmål til hvor kraftbehovet kommer fra, og hvorfor Bremanger trenger å åpne opp for mer kraftproduksjon, som de ikke så for seg i 2021. Kraftkrevende industri møter vesentlig motstand og det vil sannsynlig bli mindre av det i fremtiden. De ønsker ikke å bruke naturområdene for å eksportere kraften ut av kommunen.

Tiltakshavers kommentar

Merknader tas til orientering.

3.9.7 Medvirkning

FNF viser til uryddig medvirkning, og at det ikke er rett frem å følge planprosessen, selv om det er krav å gjøre den forståelig for folk. De belyser saksgangen slik de ser den:

- Mai 2025: kommunestyret vedtok at Zephyr får starte planarbeid for områderegulering, i strid med gjeldende kommuneplan
- Nå er "varsel om planoppstart" og "høring av melding med plan- og utredningsprogram" til høring samtidig som at Bremanger kommune vedtar å rullere samfunnsplanen høsten 2025, og har også et forenklet planprogram for dette ute på høring. FNF skrev uttalelse til planstrategi og ønsker ikke å rullere samfunnsdelen. De kommenterer at det ikke er god praksis at begge sakene håndteres og sendes på høring parallelt, og at forenklet planprogram for samfunnsdelen hadde frist på 4 uker og ikke 6 uker som det skal.
- Sammenslåing av varsel og melding kan være utydelig, da det er to ulike prosesser.

Medvirkning skal sikre mulighet for innflytelse på samfunnsutvikling, omgivelser og prioritering. De henviser til pbl. §§ 1-1 og 5-2. De påpeker at en kan gå rundt gjeldende plan så lenge den er interessant nok, men at dette er et tillitsproblem og demokratisk problem.

Tiltakshavers kommentar

Zephyr ønsker god informasjonsflyt gjennom alle ledd i konsesjons- og planprosessen, der medvirkning er en viktig del av arbeidet. Noen av måtene Zephyr jobber med medvirkning er blant annet åpne kontordager. Ellers følger Zephyr opp og medvirker i de informasjons- og medvirkningsprosesser lokale og sentrale myndigheter fastsetter, det være seg høringsmøter, samrådsgrupper mm. Den foreløpige planen for medvirkning og samråd fremkommer av melding med foreslått plan- og utredningsprogram, og vil videre fastsettes i dialog med kommunen. Zephyr noterer ellers at flere av uttalelsene er rettet mot kommunen.

3.10 Geologiske fagmiljøet (20.11.25)

Uttalelse fra det geologiske fagmiljøet ved professorer Haakon Fossen og Christian Haug Eide (UiB), professor Ivar Midtkandal (UiO), professor emeritus William Helland-Hansen (UiB), konsulent/seniorrådgiver i geologi Erik P. Johannessen og petroleumsgeolog Rune Mjøs.

3.10.1 Verneverdi

Fagmiljøet poengterer at området utvilsomt har betydelig nasjonal og internasjonal verdi som natur- og friluftsområde. Planområdet ligger innenfor Hornelenbassenget, som strekker seg fra Norddalsfjorden i sør til Nordfjord i nord. Området består av avsetningsbergarter og har mektige trappetrinn-lignende landskapsformer, som er enestående i norsk og internasjonal sammenheng. Geologien har fellestrekk med spektakulære og verna landskapsområder med avsetningsbergarter, som Grand Canyon National Park og Grand Staircase i USA. Universitetene bruker Hornelenbassenget som forskningslaboratorium og i utdannessammenheng. Hornelenbassenget er en av de få stedene hvor lagrekkene (trappetrinnene) kan følges over store avstander. Tilgjengeligheten til bergartene i området fins det ikke maken til i Norge, og er internasjonalt kjent. Ålfotbreen landskapsvernområde er sentral i området, og i nordvestlig kant av bassenget finner en Hornelen, som er Europas høyeste sjøklippe. Nordøst ved Dauremålsvatnet ligger endemorenen fra siste istid. Fagmiljøet påpeker Haukåbøra som et lett tilgjengelig turmål fra Norddal med merket tursti via DNT-hytten Børabu. De ser verneverdien av området som udiskutabel.

Tiltakshavers kommentar

Zephyr takker for nyttige innspill til utredningsarbeid og merknadene tas til orientering. Melding med forslag til plan- og utredningsprogram gir en overordnet beskrivelse av området. Plan- og utredningsprogrammet setter rammene for videre konsekvensutredninger. Geologisk mangfold vil utredes iht. M-1941, som en del av naturmangfoldutredningen. Det vil opprettes kontakt med det geologiske fagmiljøet i arbeidet med konsekvensutredningen. Eksisterende kunnskapsgrunnlag legges til grunn ved verdivurdering og vurdering av påvirkning av tiltaket. Det vurderes at metodikken er ivarettatt av foreslått plan- og utredningsprogram.

3.10.2 Geologi

Bergartene består av devonske (390-380 millioner år gamle) sandsteiner, konglomerater og mindre mengder skifer, som dekker hele området som vist på NGU sin nasjonale oversikt over geologisk arv. Hornelenbassenget er det største, best bevarte og mest brukte av de totalt fire devonbassengene, pga lite vegetasjon og stor utstrekning av trappetrinnene. De tre andre er Håsteinbassenget, Kvamshestebassenget og Solundbassenget. Geologien er studert fra 1880 og publisert i en rekke vitenskapelige artikler (Brynhi i NGU årbok, 1962). I tidligste arbeid ble det funnet fisk og planterester som var mulig å datere til devontiden (fiskens tidsalder). Det er utført forskning i området på 1970 og -80tallet av UiB, og det er skrevet mange hovedfagsoppgaver om trappetrinnene. Arbeidet er oppsummert i "Landet blir til – Norges geologi" og "Landskapet forteller – 100 historier om norsk geologi". Hornelenbassenget er en rest etter avsetninger av sandstein og konglomerat fra den enorme kaledonske fjellkjeden. Bassenget er begrenset av to markerte landskapsdrag, dannet av store forkastningssystemer langs marginene i nord og sør. De danner mange kilometer lange lineære strukturer i fjellet. Det er denne dannelsesmekanismen som skaper trappetrinnene i området. Etter avsetningen resulterte en sammenpressing i folding av bergartene, særlig fra Grøndalen i øst og til vest med i havet. Norges best eksponerte folder danner sørlige del av Myklebustfjellet (Snøfjellet) og Handkletua.

Fagmiljøet anbefaler at hele Hornelenbassenget, som er nasjonalt markert som et viktig geologisk kulturminne, bør løftes frem og planlegges som et fremtidig geopark for vern og utdanning. Det anbefales at det eksisterende landskapsvernområdet i øst utvides til å omfatte det berørte området for å sikre en intakt og unik landskapshelhet. Bassenget har sin verdi nettopp i sin geologiske helhet, som inkluderer trappetrinnene og foldingsdeformasjonen. Det kritiseres at myndighetene er uheldige ved å fragmentere denne helheten. Inngrep av denne dimensjonen i dette unike landskapet vil føre til at de store storskalasyndighetene i landskapet fragmenteres og går tapt. Utbygging og irreversible naturødeleggelser vil redusere opplevelsesverdien for all framtid

Tiltakshavers kommentar

Se svar under 3.10.1

3.10.3 Konflikt med forskning og turisme

Kombinasjonen av geologi, urørt natur og nærheten til Ålfotbreen gir området et stort, hittil uutnyttet, potensial for geo-orientert friluftsliv, turisme og undervisning. Området har stor verdi som

forskningslaboratorium og for utdanning av studenter og brukes jevnlig til geologiske feltkurs. Utbyggingen vil redusere denne verdien, i tillegg til at belastningen er stor allerede med eksisterende vindkraftverk. Det påhviler myndighetene å verne området for fremtiden, ettersom det har nasjonal verneverdi.

Tiltakshavers kommentar

Se svar under 3.10.1

3.11 La naturen leve (25.11.25)

3.11.1 Merknader til meldingen

La naturen leve v/Gunnar Lotsberg trekker frem konklusjoner i meldingen som det ikke er dekning for; at vindkraftverk spiller en sentral rolle i satsingen på elektrifisering, at Vestland har høye utslipp som følge av industrivirksomhet, at etablering av vindkraft kan legge til rette for videre industriell utvikling, at det er begrensede natur-, kultur- og friluftsverdier sammenlignet med nærliggende områder basert på eksisterende kartgrunnlag og at tekniske inngrep samles. Videre har meldingen ingen konklusjon om felles løsning for høyspentnettet eller løsning for adkomstveier, som gir store og spredde tekniske inngrep i naturen. Oversiktskart på side 3 i meldingen mangler planlagte adkomstveier og kraftlinjer. Figur 1 viser at resten av natur- og friluftsområdene langs kommunegrensa mot Kinn går tapt dersom vindkraftverket bygges. De skriver avslutningsvis at om NVE trenger mer dokumentasjon før det gjøres vedtak, må meldingen sendes tilbake til Zephyr med krav om retting av feil og etterlysing av dokumentasjon. De viser til Energilova § 2-3.

Tiltakshavers kommentar

Melding med forslag til plan- og utredningsprogram gir en overordnet beskrivelse av foreliggende kunnskap om foreslåtte planområde, og ikke en konklusjon om natur-, kultur- og friluftsverdier. Meldingen spesifiseres slik at det kommer tydeligere frem hvilke vurderinger som ligger bak "begrensede natur-, kultur- og friluftsverdier", med en tydeliggjøring om at dette henger sammen med at det foreligger færre kartlagte verdier innenfor planområdet per dags dato. Ved videre utredningsarbeid, iht. Metodikk M-1941, vil det utredes for å øke dette kunnskapsgrunnlaget. En konsesjonssøknad vil også inneholde flere prosjektdetaljer, som adkomstvei, nettilknytning og andre beslaglegginger av areal.

3.11.2 Konsekvensutredning

La naturen leve skriver at Bremanger kommune og NVE må kreve at konsekvensutredningen blir utført av uavhengige firma med kompetente fagfolk som ikke har økonomiske interesser i vindkraft. NVE bør vurdere å avslutte saksbehandlingen i henhold til Energilova § 2-1 c og d, spesielt dersom tiltaket medfører vesentlige ulemper for miljø eller annen arealbruk som klart overstiger nytten av tiltaket. Det påpekes at det er uforsvarlig å starte utredningsarbeid når det mangler en balansert og uavhengig konsekvensutgreiing for kommunale og kulturelle verdier.

Tiltakshavers kommentar

Zephyr har leid inn Norconsult som uavhengig firma, som innehar god faglig kompetanse. Konsekvensutredning vil bli gjennomført av fagfolk, og etter anerkjent metodikk, som Miljødirektoratets M-1941, som vil gi en objektiv vurdering av verdiene i områdene, samt tiltakets påvirkning på disse verdiene.

3.11.3 Natur og landskap

Planområdet anses å ha "vel så godt bevarede natur- og friluftsverdier" som nærliggende områder, og manglende tilstrekkelig registrering av naturtyper (NIN) i nærliggende områder påpekes. Miljødirektoratet har foreslått å ekskludere deler av planområdet (område 20-A) på grunn av viktige fugletraseer, naturtyper og flaggermus.

Videre skriver de at temaet reindrift bør erstattes med konsekvenser for hjort og hjortejakt. Et par år med anleggsarbeid kan medføre at hjorten trekker bort fra området. Eventuelle trekkruiter må kartlegges, og fagfolk må vurdere om det er sannsynlig at hjorten vender tilbake når turbinene er satt i drift.

NVE bør kreve at meldingen suppleres med tre avsnitt fra Miljødirektoratet sin rapport om naturindeks av 18. November 2025. De henviser videre til liste over relevante internasjonale konvensjoner på miljostatus.miljodirektoratet.no.

Tiltakshavers kommentar

Område 20-A er en del av foreslåtte eksklusjonssoner i Nasjonal ramme, som ble forkastet i 2019. Vi anerkjenner likevel at disse områdene kan være av spesiell interesse for naturmangfold, og at disse verdiene bør undersøkes i en konsekvensutredning havner de innenfor influensområdet. Påvirkning av hjort som naturressurs dekkes av naturressursutredningen iht. metodikken i Statens Vegvesens Håndbok V712, under deltema utmark. Videre vil trekkruiter for vilt utredes som en del av tema naturmangfold. Påvirkning tiltaket har på områder som benyttes til hjortejakt vurderes også som en del av utredningen av friluftsliv iht. metodikk M-1941. Dette spesifiseres i plan- og utredningsprogrammet. Ønsket om inkludering av Miljødirektoratets naturindeks tas til følge i arbeid med konsekvensutredningen.

3.11.4 Energi og økonomi

Meldingen hevder at vindkraft har en sentral rolle for energikutvikling og for å unngå høye kraftpriser. Dette kritiseres, da Bremanger kommune har et kraftoverskudd i dag. De skriver at meldingen inneholder konklusjoner som ikke har dekning i den presenterte informasjonen, spesielt knyttet til at etablering av vindkraft vil legge til rette for videre industriutvikling og redusere strømregninger. De mener det er ingen dokumentert sammenheng mellom vindkraftproduksjon og strømregninger. Meldingen inneholder ingen avklaring om kostnadsdeling mellom utbygger og nettselskap ved ulike nettalternativ. De skriver videre at eventuell vindkraft fra Myklebust- og Ramsskredfjellet vil utføre for lite i europeisk sammenheng til at det vil gi utslag i fremtidig kraftpris. De mener Fjaler kommune ble lurt av samme påstand ifm. Industriområde ved Lutelandet, og disse turbinene leverer til Statnett sin stasjon i sentralnettet på Moskog. De viser til kraftproduksjon i prisområde NO3 (kilde: NordPool), og skriver at vindkraft som kraftkilde er uegnet til ny industri i Bremanger.

Lokal tilgang til fornybar energi avhenger av nettilknytning, ikke bare av vindkraft i seg selv, og spørsmålet om tiltaket vil påføre lokalt nett større ulemper ved bruk av eksisterende nettanlegg må avklares. Det er ikke dokumentert hvordan tiltaket skal kunne redusere strømregninger for husholdninger og næringsliv.

Tiltakshavers kommentarer

Zephyr følger prinsippene for kostnadsdeling gitt av gjeldende bestemmelser vedtatt av myndighetene. Dette er nå presisert i plan- og utredningsprogrammet. Vurderinger knyttet til ringvirkninger av vindkraftverket vil bli gjort i konsekvensutredningen i neste fase. Som en del av utredningen skal det gjennomføres en stømprisanalyse, og ringvirkninger vil inkluderes i denne analysen.

3.11.5 Samordnet plan- og konsesjonsprosess

Kapittel 2 i meldingen gir ingen informasjon om hva regler som gjelder for planlegging og bygging av adkomstveier frem til de markerte plangrensene for vindkraftverket. Det bør presiseres at Bremanger kommune er planstyremakt for adkomstveiene, og at innenfor arealene markert med stiptet blå linje i oversiktskartet i meldingen, er det de vanlige reglene i plan- og bygningsloven som gjelder. Bremanger kommune kan stille miljøkrav og bestemme nøyaktig plassering og utforming av adkomstveier med hjemmel i pbl. § 12-2. Kommunestyret har vetorett og kan avvise alle planforslag uten at Zephyr får klagerett. Dette går frem av retningslinjer om planlegging og lokalisering av vindkraftverk.

Tiltakshavers kommentar

Jf. Veileder til departementet er det slik at dersom kommunen ikke finner grunn til å fremme det private planforslaget, skal forslagsstilleren underrettes skriftlig innen tre uker. Dersom forslaget er i samsvar med kommuneplanens arealdel, kan forslagsstilleren kreve avslaget forelagt av kommunestyret. I prosjekt der arealbruken ikke er avklart i kommuneplanens arealdel, kan ikke prosjektet bringes videre til kommunestyret/påklages.

3.11.6 Vindkraftverket, turbiner og klimagassutslipp

Det er ikke samsvar mellom tabellen på side 16 og oppdaterte data på zephyr.no, og de ber om at dette rettes opp. Navhøyde og rotordiameter er grunnleggende for konsekvensutredning. Dette har mye å si for anleggsveier og konsekvens for landskap og natur. Planprogrammet må avklare nøyaktige geometriske krav til veistandard og turbiner for å unngå endringer etter at KU-rapport er levert. De skriver videre at NVE bør kreve at fundamentering gjøres med innstøpte strekkstag i berggrunnen, slik at det ikke er behov for sprenging og de kan fjernes uten store spor. Løfteutstyr må dimensjoneres for skrått underlag for å unngå behov for store oppstillingsareal. Risiko for turbinhavari bør reduseres ved å stille strengere kvalitetskrav.

Ved vurdering av klimagassutslipp bør det også inkluderes miljødeklarasjon/EPD, for å sikre dokumentasjon av materialutvinning, produksjon og transport av alle komponenter i vindturbiner og nettanlegg. NVE må stille krav om at råmaterialer for turbinene, som brukes til permanente magneter (Rare Earth Elements/REE), kommer fra land som har et lovlig og bærekraftig politisk system, og at dokumentasjon på lønn- og arbeidsmiljø for de som har deltatt i gruveindustri og montering av turbiner legges frem. NVE må kreve at produsenten garanterer via EPD (Environmental Product Declaration) at det ikke er brukt epoksy eller tilsetningsstoffer som inneholder BPA (hormonforstyrrende stoff). Det må kreves dokumentasjon på at turbinblader ikke inneholder balsatre eller andre treslag fra tropisk regnskog. Råmaterialer til permanente magneter (REE) reiser etiske og miljømessige konflikter knyttet til gruvedrift og radioaktivt avfall.

Tiltakshavers kommentarer

I denne fasen er det ikke valgt leverandører for komponenter til vindturbiner og nettanlegg. Vurdering av klimagassutslipp kan derfor blant annet ta utgangspunkt i representative og relevante miljødeklarasjoner (EPD-er). I senere prosjektfaser kan det bli aktuelt å stille krav om EPD fra leverandører for å dokumentere faktiske utslipp knyttet til blant annet materialutvinning, produksjon og transport. Zephyr takker for konstruktive innspill til byggefasen for fundamenteringer, etc. Merkand tas til orientering.

3.11.7 Arealbruk, infrastruktur og tilbakeføring

La Naturen Leve mener at kartgrunnlaget i meldingen er for lite detaljert til at det er mulig å vurdere høye skjæringer og fyllinger for adkomstveiene. Bremanger kommune og NVE må kreve innsyn i tverrprofil og utregning av areal før KU-programmet kan godkjennes. Veikonsulent bør levere gps-data hvor hvert 10. Meter for senterlinene i alle veiene. NVE og kommunen bør legge ut gpx-filer for nedlastning. Alle veier bør planlegges med sikte på fjerning og tilbakeføring til naturlig terrengnivå ved endt konsesjonstid. Utbyggingen ligger høyt til fjells og vil gi store naturinngrep. Adkomstveiene, spesielt til Ramsskredfjellet og Handkletua, møter store utfordringer i bratt terreng som krever dype fjellskjæringer og høye murer, særlig i trappetrinn-terrenget ved Demmevatnet. Alternativene opp på Ramsskredfjellet har skarpe kurver som byr på utfordringer. Utredningen må inkludere vurderinger av tunnel eller lang bru over Vasskaret som alternativ til veibygging i bratt terreng. For adkomst til Myklebustfjellet kommenterer de at det ikke er nok orientering om veiplanen mellom Magnhildskaret og Myklebustfjellet i meldingen. De skriver at meldingen ikke gir en logisk forklaring på eventuelt behov for tunnel på strekningen. De henviser videre til at veien ved Guleslettene vil fjernes etter endt konsesjonstid, 31.12.2045.

Anleggsvei videre fra Ramsskredfjellet til Handkletua byr på store utfordringer og vises ikke i plankart. De kommenterer at det ikke vil være mulig å bygge vei ved Vasskaret mellom Myklebustfjellet og Handkletua. Meldingen gir ikke informasjon om hvilke alternativer som er vurdert. De skriver at området på Handkletua er uegnet for vindkraft og at det er lite realistisk å bygge adkomstveien. Planområdet burde vært fjernet fra melding.

De mener at opptegnede alternativene i meldingen er ikke gode nok som grunnlag for planvedtak etter pbl. § 12-3. Zephyr må skaffe sporingskurver fra aktuelle transportfirma og levere dokumentasjon som viser sveipeareal for turbinbladet gjennom alle kurvene på veiene. De skriver videre at det er viktig å legge vekt på reduksjon av sprenging over tregrensa, som ved sikksakkstigningen forbi Little Teigvatnet. Kommunen bør stille krav til at veien skal bygges på mur av natursteinblokker.

Mottak av turbindeler ved Ytrehus krever omfattende tiltak på land i tillegg til lekter og kaianlegg. Konsekvensutredningen må omfatte kaianlegg med lagerplass og adkomstvei. Maksimal lengde på turbinblad som skal transporteres gjennom tunnelene burde vært avklart før meldingen ble publisert. De henviser til artikkel om transport av Guleslettene turbinblad i Firdaposten fra 18.09.2025, hvor det måtte rygges på grunn av Haukåttunnelen. De planlagte turbinbladene på Myklebust er større enn Guleslettene. Før arbeidet med konsekvensutredningene må Zephyr finne ut hva som er maksimal høyde og lengde på turbinblader.

De skriver videre at meldingen ikke forklarer hvorfor kraftlinen fra vindkraftverket er prosjektert i en ny trasé. NVE må kreve at all intern kabling legges i innfylling for å unngå sprenging. Vurderinger av massetak må begrenses til områder som kan skjermes. Vindkraftverk medfører sår i landskapet, slik at det er umulig å gjenopprette eksisterende terreng. Om det er for lite masser i de gamle deponiene fra kraftutbyggingen, bør det vurderes om eventuelle massetak kan plasseres mellom kote 490 og 462 i Litle Teigvatnet (vatnet er regulert 462-494). Adkomstveier og turbinplasseringer må plasseres nøyaktig og krever et minimumskrav til kartgrunnlag for å kunne vurdere konsekvensene. Meldingen må suppleres med en plan for fjerning av anlegget og tilbakeføring av naturlig terreng ved slutten av konsesjonsperioden

Tiltakshavers kommentarer

Innledende vurderinger av transport, veier og anleggsvei er beskrevet i melding, men vil utredes videre i neste fase når det skal utarbeides konsesjonssøknad. Det er ressurser involvert i prosjektet som ser på svingradius, bæreevne, bredder, skjæringer mm. Zephyr planlegger et prosjekt som skal være gjennomførbart og med minst mulig fotavtrykk, dette inkluderer også transport og anleggsgjennomføring. Merknadene tas til orientering.

3.11.8 Forurensning

De kommenterer at det er gamle data som indikerer at vindturbinblader slipper anslagsvis ut 150–200 gram mikroplast per turbin i drift årlig. De skriver videre at sammenligning med gummigranulat er pussig etter at EU har innført forbud mot materialet fra 2031. NVE må kreve dokumentasjon på utslipp og bør sende prøver av slipestøv fra reparerte turbinblader til uavhengig analyse for å kartlegge mikroplastutslipp. Zephyr bør legge frem dokumentasjon som forklarer hvorfor turbinblad måtte repareres etter fem års drift av Guleslettene (ref. Uttalelse Firdaposten september 2025). De mener prøver av slipestøv fra de reparerte turbinbladene bør sendes til analyse ved uavhengig laboratorium. Årlig slitasje på 50-70 gram gir samlet slitasje på 250-350 gram etter fem år. De skriver videre at det er mangelfull og sprikende kunnskap om slitasje og utslipp av mikroplast fra vindturbiner. De viser videre til Anne Fiksdal sin uttalelse om saken: "Miljødirektoratets anslag fra 2020 for mengde nano/mikroplast som frigjøres ved slitasje på vindturbinvinger varierer mye, mens middelerdien er ca. 60 kg pr turbin pr år".

De mener alle private brønner som kan få avrenning fra anleggsområdet må kartlegges. Risiko for forurensning ved oljelekkasjer eller arbeidsuhell bør utredes for byggeperiode og drift. Risikoanalysen bør baseres på en komplett liste over alle hendelser med havari, brann eller oljelekkasje for vindkraftverk de siste ti årene.

Tiltakshavers kommentarer

I konsekvensutredning vil påvirkning fra mikroplast vurderes under fagtema drikkevann.. Den planlagte ROS-analysen utarbeides iht. Plan- og bygningsloven, som er tillagt plannivået områdeplan. Alle relevante risikoforhold vil være inkludert i ROS-analysen som gjennomføres i forbindelse med planarbeidet på dette nivået. I videre detaljprosjektering vil det utarbeides en ROS-analyse som går nærmere inn på spesifikke hendelser som kan oppstå, herunder akutt forurensning av drikkevannskilder.

3.12 Motvind Sunnfjord og ytre Sogn (28.11.25)

Motvind Sunnfjord og Ytre Sogn (MSYS) er en lokal organisasjon under Motvind Norge, som representerer et betydelig folkelig engasjement mot vindkraft i kommunene Fjalær, Hyllestad, Høyanger og Sunnfjord. Organisasjonen uttrykker sterk motstand og mener at meldingen med forslag til plan- og utredningsprogram har store mangler.

3.12.1 Prosjektets egnethet og nytte

Det finnes ingen steder i Norge hvor det er bygd vindkraft i et slikt kupert landskap eller et slikt unikt fjellandskap. Utbyggingen er et dramatisk signal om verditap av det særegne fjordlandskapet langs kysten. Vindkraftverket er derfor ingen redning for en skral kommuneøkonomi. Motvind kritiserer påstanden om at vindkraft skal være lønnsomt for sluttbrukerne, da det heller fører til økte balanseringskostnader og systemkostnader. Det er uklart hvordan vindkraft skal føre til faktisk lokal utvikling, spesielt siden Sogn og Fjordane allerede er en strømekSPORTØR. Lengden på konsesjonsperioden er ikke fastsatt, og meldingen beskriver heller ikke hvilke krav som stilles til at anlegget skal fjernes og naturen settes tilbake til vanlig stand når konsesjonstiden er ute.

Tiltakshavers kommentar

Ringvirkninger av vindkraftverket for næringsliv og strømpriser vil bli vurdert i konsekvensutredningen. NVE stiller også krav til en tilbakestillingsplan, hvordan vindkraftanlegget skal fjernes når konsesjonstiden ender. Dette vil ivaretas i konsesjonssøknaden.

3.12.2 Detaljeringsgrad og prosess

Motvind kommenterer endringen i energiloven og pbl (Prop 111L), som slår fast at kommunen sin områderegulering kan fastsette planbestemmelser som er relevante for kommunen sin avgjørelse om arealbruk til vindkraftverket. De skriver at områderegulering dermed skal gi forutsetninger for detaljer som synlighet, maksimal høyde og inngrepsfrie områder. Dette blir videre avklart i konsesjon etter vilkår fra energiloven. Motvind forventer at kommunen bruker denne myndigheten.

Meldingen har for få detaljer til å kunne forstå de faktiske konsekvensene av tiltaket. Zephyr må opplyse nøyaktig om detaljene de ønsker å bygge. Dette inkluderer nøyaktig beskrivelse av turbinetype, effekt, totalhøyde, vingetopphøyde og nøyaktig hvor de enkelte turbinene skal plasseres. I en slik planprosess kreves det detaljerte beskrivelser for å forstå de faktiske konsekvensene av vegtraséer, skjæringer, standplassar for turbinar og rotorbladenes lyssetting. Det må gjøres en klarere utredning om konsekvenser knyttet til is, støy, stikkvegar, drenering, beitebruk og influensområde. Dersom områdereguleringen inkluderer inngrepsfrie områder, må endringer av disse områdene beskrives særskilt.

Tiltakshavers kommentar

Meldingen beskriver innledende vurderinger av konsekvens, og er et varsel om oppstart av konsekvensutredningsarbeidet. Planforslaget og konsesjonssøknaden vil inneholde større detaljeringsgrad av tekniske planer, samt utredninger av virkninger på miljø og samfunn som følger anerkjent metodikk.

3.12.3 Forurensning og folkehelse

Vindkraft er en kilde til mikroplastforurensning. Motvind kritiserer Zephyrs anslag på utslipp ("mindre enn 1 tonn") som svært lavt. De hevder at utslippet snarere ligger på 6–7 kg mikroplast per turbin forventet i 20 år, noe som betyr at de samlede utslippene kan ligge på mellom 50 og 70 tonn totalt. På grunn av den store usikkerheten i utslippsanslagene, må dette svært viktige spørsmålet om miljøpåvirkning avklares. De mener at Zephyr må pålegges å beskrive nøyaktig forurensning og hendinger knyttet til kjemikalier brukt i vedlikeholdet av vindturbiner. Lekkasje av olje og glykol er vanlig i vindkraftverk, og en enkelt lekkasje kan spre seg med vinden over store områder og har tilgang til drikkevannet.

Alle faktorer som kan påvirke helsa må utredes, inkludert støy, lysforurensning og forurensning av tilsigsområde for drikkevann. De som skal utrede helsekonsekvenser må ha helsefaglig kompetanse og ikke ha binding til vindkraftbransjen. Meldingen mangler en beskrivelse av hvordan utbyggingen påvirker muligheten for friluftsliv i et område som er viktig for folks helse og livskvalitet.

Tiltakshavers kommentar

Påvirkningsfaktorer som er relevante for helse og som vurderes som beslutningsrelevante vil utredes. Blant annet vil støy, lysforurensning, friluftsliv og forurensning av mikroplast være aktuelt å utrede. Utreder har ikke medisinsk faglig kompetanse, men utredningen vil basere seg på forskningsbasert kunnskap om sammenhenger mellom miljøpåvirkning og helse. Kommunen vil få anledning til å komme med innspill til

innhold og omfang av utredningen. Som regel avklares dette med kommuneoverlege, folkehelsekoordinator eller andre kommunalt ansatte som arbeider med helse tidlig i utredningsprosessen.

3.12.4 Landskap

Motvind mener at vindkraftverket vil ødelegge det unike fjellandskapet. Landskapet er storlått og vakkert og er karakterisert av det særegne trappetrinnlandskapet. Landskapet er en del av Hornelen devonfelt i Bremanger. Området er planlagt rett vest for Ålfotbreen landskapsvernområde, som nylig er foreslått som nasjonalpark. Det finnes ingen steder i Norge hvor det er bygd vindkraft i et slikt kupert landskap eller et slikt unikt fjellandskap. De kommenterer at i en slik planprosess må kravet til detaljerte beskrivelser fra tiltakshaver skjerpes.

Tiltakshavers kommentar

Påvirkning på landskap, og herunder Ålfotbreen landskapsvernområde, vil bli vurdert i konsekvensutredning av landskap. Utredningen følger Miljødirektoratets metodikk M-1941.

3.13 Motvind Vest (28.11.25)

Motvind mener forslaget til områderegulering og plan- og utredningsprogrammet må forkastes. Motvind Vest mener det ikke skal planlegges eller bygges vindkraft i norske fjell eller natur.

3.13.1 Prosjektets egnethet

De innleder uttalelsen med en generell formulering om vindkraft i Norge. Organisasjonen hevder at vindkraftprosjekter i Norge generelt er motivert av utenlandsk kapital og skepsis i klimaspørsmål, og ikke for å bidra til å redusere klimagassutslipp. Norge er allerede det mest elektrifiserte landet i verden. Motvind Vest påpeker at vindkraft har ført til en økning i kostnadene for kraftsystemet og for utbyggingskostnadene for kraftverk. De påpeker forskjell på Energidepartementets beregning av pris på mellom 40-50 øre per kWh, og professor Jonas Nøland ved NTNUs beregning av kostnad på 106 per kWh. De kritiserer påstanden om at vindkraft har en sentral rolle i å sikre konkurransedyktig kraft, da Norge har et stabilt kraftsystem basert på regulerbar vannkraft. Vestland fylke har allerede et stort kraftoverskudd. Bremanger kommune har to vindkraftverk, i tillegg til store vannkraftverk. De mener det er manglende kunnskap om vindkraftverk høyt til fjells i kystlandskap slik som Myklebust- og Ramsskredfjellet.

Energidepartementet har tidligere pekt på at om lag 65 prosent av all vindkraft i Norge er eid av internasjonale eiere. Forretningsmodellen bygger på at internasjonal, spekulativ kapital skal tjene penger på utbyggingen i Norge. Sveits, som også er et land med mange høytrykks vannkraftverk, har sagt nei til vindkraft av flere grunner

- Tap av turisme
- Avtaler med EU gir ikke EU overstyring av Sveits sine egne lover og avgjørelser
- Sveits vil ikke risikere slitasje på sine høytrykksanlegg på grunn av samkjøring med ustabile og ikke-regulerbare kraftkilder som vind. Sveits har også stabil grunnlast fra kjernekraft, som passer godt med magasinerbar og regulerbar vannkraft.

Motvind stiller spørsmål til hvorfor det er pågang for å bygge vindkraft i norsk natur. De ønsker fokus på vannkraft, kjernekraft, geoenergi og sjøvarme, samt solkraft på bygg. De mener at kraftpriser økes for å drive lønnsom vindkraft står i kontrast til lobbyismen om at mer vindkraft vil gi fallende kraftpriser. Professor ved NTNU påpeker at økt produksjon av strøm i Norge ikke vil gi lavere strømpriser, men økt eksport.

Tiltakshavers kommentar

Motvind trekker frem flere viktige tema som skal utredes ytterligere i konsekvensutredningen. Det skal blant annet utredes for ringvirkninger på næringsliv mm., naturmangfold, reiseliv, blant noen av temaene som blir trukket frem her. En konsekvensutredning vil gi en objektiv vurdering av verdi, påvirkning, konsekvens basert på Miljødirektoratets M-1941, mfl. NVE er beslutningstaker, og vil basert på behov og etterspørsel gjøre en avveining av verdiskaping opp mot tap av miljøverdier. Kraftsystemanalyser og utredning av nettilknytningsalternativ sikrer at nettets kapasitet er stor nok til å ta imot vindkraftproduksjonen. Kommunal

økonomi og eiendomspriser er også tema som nylig har fått større plass i konsekvensutredningen, og vil kunne beskrive mer hvilke direkte verdikonsekvenser tiltaket vil ha på innbyggere i kommunen.

3.13.2 Sikkerhet og beredskap

Vindkraft er et svært sårbart anlegg som utgjør en risiko for beredskap og sikkerhet, og kan være utsatt for sabotasje og droneangrep. De mener fokus på beredskap er svekket etter innføring av Energiloven i 1990. Digitalisering av løsninger for å stabilisere nettet skaper problemer med hacking. Lange veianlegg i fjellet, som kreves for utbyggingen, kan lett skape problemer ved sabotasje, bombing, brann og jordskjelv. Vindkraftverk ligger synlig i åpent landskap, i et område som er kritisk for Forsvaret. Anleggene er en signalkonflikt for radarer, og de høye turbinene utgjør en risiko for sivil lufttrafikk og ambulanse- og redningshelikopter. Det påpekes at ekstremvær og klimaendringer øker sårbarheten for vindkraftanlegg, og man har internasjonalt sett eksempler på katastrofale "black-outs". De trekker også frem problemer ved at de tekniske komponentene stammer fra utenlandske leverandører. De påpeker også at det er gjort for lite vurderinger av smitteeffekten fra ustabil vind- og solkraft til kraftsystemet ellers.

Tiltakshavers kommentar

Samfunnssikkerhet er noe Zephyr er opptatt av. Risikoforhold skal kartlegges og vurderes, herunder beredskap ved uønskede hendelser. Det gjøres utredning for vindkraftverkets påvirkning på radarsystemer, luftfart mm for å eventuelt komme med forslag til avbøtende tiltak og minimere konsekvenser av tiltaket på samfunnskritiske tjenester.

3.13.3 Natur, landskap og konsekvensutredning

Vindkraft medfører ødeleggende skade på natur og topografi. Vindkraftanlegg ligger ofte høgt til fjells, noe som er en sentral faktor i ødeleggelse av natur og økosystem. Meldingen inneholder ingen sammenligning av natur-, kultur- og friluftsinnteresser med nærliggende verneområder og mangler en balansert og uavhengig konsekvensutredning. Kunnskapsgrunnlaget for kommunale og kulturelle verdier er ufullstendig. Prosjektet rammer et kystlandskap med sterkt varierende og kupert terreng. Anleggsarbeid og bygging vil foregå i et svært ødeleggende landskap og topografi. Området ligger i et kystlandskap som er ansett som en nasjonal ressurs. De skriver at geologien og topografien er unik i global sammenheng, og henviser til naturindeksen publisert av Miljødirektoratet 18.11.25

Tiltakshavers kommentar

En uavhengig konsekvensutredning blir utarbeidet i tråd med fastsatt utredningsprogram fra NVE så snart denne foreligger, i etterkant av denne høringsrunden for melding. Konsekvensutredninger blir gjennomført av et uavhengig konsulenthus, Norconsult, som følger Miljødirektoratets anerkjente metodikk M-1941 mm. Gjennom grundige utredninger og feltarbeid skal tiltakets påvirkninger på miljøtema bli godt belyst, slik at NVE har et godt grunnlag å ta beslutning på.

3.13.4 Merknader til meldingen

Motvind påpeker mangler ved melding. De trekker frem at sitatet "For å redusere klimagassutslipp og sikre kraftoverskudd, skal Norge satse på elektrifisering og utbygging av fornybar energi, der vindkraft på land spiller en sentral rolle", er feil og begrunner det med at Norge er et av de mest elektrifiserte landene i verden og at det ikke er noe som tyder på at vindkraft på land vil spille en viktig rolle.

Videre trekker de frem sitat om at Vestland står overfor økt etterspørsel etter strøm og har høye utslipp av klimagasser på grunn av omfattende industrivirksomhet. De skriver de er feil og at industrivirksomheten i Vestland er hovedsakelig drevet på vannkraft. De skriver at det ikke er sammenheng mellom utbygging av vindkraft i Bremanger og reduksjon av klimagassutslipp på Vestlandet. Sitatet "Etablering av mer vindkraftverk i regionen vil kunne styrke lokal tilgang på fornybar energi og legge til rette for videre industriutvikling" skriver de ikke er erfaringen i regionen, og henviser til Lutelandet hvor det ble lovet kraft til ny industri i Fjaler som Statnett ikke godtok. Meldingen gir ingen informasjon at vindkraftverket kan gi grunnlag for ny industri.

Sitatet ”.. begrensede natur, kultur og friluftsverdier sammenlignet med nærliggende natur, basert på eksisterende kartgrunnlag” mener de kommer av at det ikke er utført undersøkelser av miljøkonsulent, som bør diskvalifiseres fra prosjektet. De mener det må velges konsulenter uavhengig av søker.

Tiltakshavers kommentar

Zephyr registrerer påpekte mangler ved sitat om elektrifisering, og retter dette med en kildehenvisning til regjeringens energikommisjon sin rapport under slagordet «Mer av alt – raskere». Her nevnes elektrifisering som det rådende klimatilskottet for kraftsektoren. Melding med plan- og utredningsprogram er rettet slik at kildehenvisningen er tydeliggjort.

Effekter av klimavennlig energiproduksjon vil være tema i konsekvensutredning for klima. Ringvirkninger og påvirkning på næringsliv og kommunal økonomi vil bli vurdert i utredninger av næringsliv og kommuneøkonomi. En ringvirkningsanalyse vil gi oversikt over hvilke effekter som kan forventes for lokalsamfunnet, inkludert industri. Se kap. 3.11.1 for besvarelse angående sitat om «... begrensede natur, kultur og friluftsverdier ...»

3.13.5 Tekniske og prosesskrav

Nøyaktig høyde og diameter på turbinene er avgjørende for konsekvensutredningen, spesielt for landskap, natur og iskast. Alle inngrep, inkludert veger, må nøyaktig visualiseres i dette spesielle terrenget. NVE må kreve at infralydbølger utredes, da de er avgjørende for helse og trivsel for dyr og mennesker. Det må forlanges en nøyaktig plan for fjerning av anlegget og tilbakeføring til naturlig terreng ved utgangen av konsesjonsperioden. Det er uforvarlig å starte utredningsarbeidet når meldingen er udokumentert og inneholder feilaktige konklusjoner.

Tiltakshavers kommentar

Meldingen viser innledende vurderinger basert på eksisterende kunnskap, og er et varsel om oppstart av konsekvensutrednings- og planleggingsarbeidet. I konsekvensutredningsarbeidet vil kunnskapsgrunnlaget suppleres, gjerne med feltarbeid, og prosjektet vil detaljeres med endelig teknisk løsning, inkl. høyder, kapasitet, planområde mm, og andre inngrep som veier og anleggsareal. Konsekvensutredningen skal gjennomføres etter anerkjent metodikk og vil belyse hvilke miljøverdier tiltaket påvirker. Konsesjonssøknaden vil inneholde beskrivelser av nøyaktig hvilket anlegg som søkes om. Det noteres at det anbefales å utrede for infralydbølger, og det henvises til kap. 3.7.1 for tiltakshavers kommentar på temaet. Det skal utarbeides fotorealistiske visualiseringer av alle inngrep, sett fra representative standpunkt innenfor influensområde. Dette spesifiseres i plan- og utredningsprogram.

3.14 Myklebustfjellas venner (28.11.25)

Myklebustfjellas Venner er en lokal naturvernorganisasjon, opprettet med støtte fra blant annet Naturvernforbundet og Motvind Norge. Organisasjonen ber NVE og Bremanger kommune om å bli orientert om utviklingen i saken og fremtidige høringer.

3.14.1 Oppdeling av planprosessen

Organisasjonen mener det er feil at planene er tatt til behandling som en sak, da det er snakk om to adskilte vindkraftverk, uten vegforbindelse og med foreslått egne tilkoblinger til kraftnettet.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering.

3.14.2 Adkomstvei

Organisasjonen gir at tiltakshaver skisserer en mengde alternative vegtraseer, og at det ikke er akseptabelt at vegspørsmålet blir stående uavklart gjennom konsekvensutredningen. Organisasjonen gir at tiltakshaver ikke har presentert realistiske planer for tilkomst.

For tilkomst fra Guleslettene peker organisasjonen på problemer knyttet til at Guleslettene vindkraftverk har konsesjon frem til 2045, med konsesjonsvilkår som gir at vegen med stor sannsynlighet skal fjernes da.

Videre har Kinn kommune uttalt seg negativt om planene og varslet innsigelse, og det er derav ikke realistisk at tiltakshaver skal få regulert vei i Kinn kommune. Alternativet med tunnel mangler detaljer både knyttet til utforming og kostnad.

For tilkomst fra Indrehus peker organisasjonen på at det å benytte en strak strekning den siste biten om Ramskreddfjellet er total urealistisk, da det vil gi en gjennomsnittlig snigning på 29 %. I tillegg gir organisasjonen at det er lite trolig at noen deler av skogveien som er tenkt gjenbrukt i nærheten av Indrehus er bred nok til å brukes til turbintransport, og at fremstillingen om at dette betyr mindre naturinngrep derfor er feil.

Organisasjonen gir at det er problematisk at tiltakshaver opplyser at vegtraseene først skal detaljprosjekteres i detaljplanen, og gir at kunnskapen om planlagte inngrep må være på plass før avgjørelse om en eventuell konsesjon tas. Det pekes på at historien viser at vindkraftprosjekter ikke blir stoppet når de er påbegynte, til tross for feil, mangler, og behov for planendringer.

Organisasjonen gir at vegtraseene må detaljprosjekteres og visualiseres med skjæringer og fyllinger som et ledd i konsekvensutredningen.

Organisasjonen krever at tiltakshaver må velge et alternativ for tilkomst, og at dette må være et realistisk alternativ i motsetning til nå. Det må detaljreguleres vei i konsekvensutredningen og planprosessen. Skjæringer og fyllinger på visualiseres, fra punkter som tydelig viser størrelsen på naturinngrepene. Dette gjelder adkomstveien, veier mellom de tre ulike vindkraftområdene, og internveier.

Tiltakshavers kommentar

Innledende vurderinger av transport, veier og anleggsvei er beskrevet i melding, men vil utredes videre i neste fase når det skal utarbeides konsesjonssøknad. Det er ressurser involvert i prosjektet som ser på svingradius, bæreevne, bredder, skjæringer mm. Zephyr planlegger et prosjekt som skal være gjennomførbart og med minst mulig fotavtrykk, dette inkluderer også transport og anleggsgjennomføring. Planområdene og planlagte tiltak ligger i sin helhet innenfor Bremanger kommune. Merknadene tas til orientering.

3.14.3 Konkretisering av planer

Veger, turbinhøyde, og plassering må konkretiseres og detaljprosjekteres, blant annet på bakgrunn av kupert og komplekst terreng.

Tiltakshavers kommentar

Prosjektet konkretiserer i neste fase når det utarbeides planforslag og konsesjonssøknad, og videre i detaljprosjektering.

3.14.4 Folkehelse

Utredning av folkehelse må gjennomføres med anerkjent metodikk av personer med helsefaglig kompetanse.

Tiltakshavers kommentar

Folkehelse utredes av fagkyndige ressurser, og baseres bl.a. på vurderinger av utredninger for andre fag. Der det foreligger folkehelseanalyser for kommunen, brukes dette som en del av kunnskapsgrunnlaget. Kommunen som folkehelsemyndighet skal også være involvert i prosessen med utredning.

3.14.5 Samfunnsøkonomiske kostnader

Samfunnsøkonomiske kostnader for innbyggere, inkludert tap av friluftsverdier og eiendomsverdier må estimeres grundig.

Tiltakshavers kommentar

Konsekvensutredningen skal inneholde utredning av bl.a. utredning av friluftsliv og eiendomsverdi. Utredning av friluftsliv følger anerkjent metodikk etter Miljødirektoratets M-1941, mens metodikk for vurdering av eiendomsverdi utvikles enda siden det et relativt nytt tema i NVEs utredningsprogram.

3.14.6 Nasjonalparkplaner

Det er pågående nasjonalparkplaner i nærområdet (Ålfotbreen). Miljødirektoratet/Statsforvalteren i Vestlandet må bli bedt om å utrede om vindkraftplanene er forenelige med etablering av nasjonalparken.

Tiltakshavers kommentar

Ålfotbreen vil bli grundig vurdert i konsekvensutredningen.

3.14.7 Uavhengig og grundig konsekvensutredning

Organisasjonen gir tilbakemelding på at en rekke av påstandene i planinitiativet knyttet til mangel på natur og friluftsverdier i området er misvisende og uten grunnlag, og trekker ned organisasjonens tillit til en uavhengig og grundig konsekvensutredning.

Tiltakshavers kommentar

Meldingen er innledende vurderinger basert på eksisterende kunnskap. Gjennom konsekvensutredningen vil kunnskapsgrunnlaget oppdateres og utvides for å belyse miljøverdiene, og tiltakets påvirkning på miljøverdiene, best mulig. Utredningene baseres på en objektiv, anerkjent metodikk og skal utføres av en nøytral tredjepart.

3.14.8 Fugl

Organisasjonen viser til at tall fra Guleslettene er relevante, og peker på at fugleradarmålinger ved Guleslettene viser at hovedfugletrekker for arktisk hekkende fugl går i området. Det vises til at estimatet for døde fugler i året per turbin er svært høyt sammenlignet med andre målinger.

Videre skriver de at vindkraftområdet er 7 kilometer bredt fra vest til øst, og vil sammen med Guleslettene være 15,5 kilometer bredt. De gir at det er mulig at dette vil kunne ha en voldsom stor barriereeffekt med skyhøyt konfliktpotensiale, og at det derfor kreves langt bedre kartlegging enn som ved den jevne vindkraftutbygging.

Organisasjonen gir at det må gjennomføres nye fugleradarmålinger over flere sesonger. De understreker at det er den samlede belastningen fra Guleslettene og det nye vindkraftverket som skal undersøkes og vurderes, og ikke bare om det er færre trekkfugler i det nye vindkraftarealet.

Tiltakshavers kommentar

Det vil bli gjennomført grundige fuglekartlegginger i forbindelse med utredning av naturmangfold. Samlet belastning av begge vindkraftverk vil være en sentral del av utredningen for fugl.

3.14.9 Valgløftebrudd og kommuneplan

Organisasjonen peker på at samtlige parti valgt inn i Bremanger kommunestyre lovte før valget i 2023 å si nei til nye vindkraftverk, og at disse løftene ble brutt da tiltakshaver ba om planoppstart. Dette var også hjemlet i kommuneplanens samfunnsdel, som ble enstemmig vedtatt i 2021, og sier nei til at det skal settes av mer areal til vindkraft i Bremanger. Organisasjonen mener at kommunestyret nå kjører en hastesak for å få endelig vedtak for vindkraftverket før neste kommunevalg.

Organisasjonen skriver at et vindkraftverk basert på løftebrudd og løgn underminer befolkningens demokratiske retter, og sterkt undergraver legitimiteten til utbygging av fornybar energi i Norge.

Organisasjonen gir derfor at holdningen til befolkningen i Bremanger til vindkraftverket må kartlegges, enten gjennom rådgivende folkeavstemning eller en nøytral opinionsundersøkelse. Resultatet av høringen må vektlegges, knyttet til om etableringen av vindkraftverket vil ha folkelig legitimitet.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Zephyr noterer seg at innspillet først og fremst er rettet mot kommunen.

3.14.10 Anbefaling

Organisasjonen ber NVE og Bremanger kommune legge vekk saken i tidlig fase med hjemmel om tidlig avslag, da det er åpenbart at en etablering av Myklebustfjellet og Ramskredfjellet vil være for konfliktskyt.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering.

3.15 Motvind Norge (28.11.25)

3.15.1 Landskap og geologisk lokasjon

Vindkraftverket ligger like vest for Ålfotbreen landskapsvernområde som verner Ålfotbreen, Norges vestligste isbre. Organisasjonen gir at det storslåtte, vakre og imponerende landskapet nå trues med å bli ødelagt av vindkraftverk på fire fjell. Området er markert som vesentlig på den nasjonale oversikten over geologisk arv. Organisasjonen skriver om historien på området, Hornelenbassenget, og hvordan det vi ser i området er restene av bassenget etter at fjellkjeden har blitt høvlet ned av vind, vær, og is i millioner av år. De gir videre at geologien i Devonfeltet er unikt i både norsk og global sammenheng, grunnet blant annet en rekke strukturelle særtrekk og fordi nesten hele det geologiske sedimentbassenget er eksponert. Det pekes på at området siden 1880 årene har vært et svært populært sted for forskning og undervisning for både strukturgeologer og sedimentologer fra hele verden. Videre pekes det på at området er kupert og komplekst.

Motvind gir at disse kvalitetene ved området må komme klart frem i vurderingen av området. De mener at dette burde være mer en nok til at NVE umiddelbart i denne saken bruker sitt nye mandat til å stoppe urealistiske og skadelige søknader for vindkraftverk tidlig i prosessen.

Tiltakshavers kommentar

Påvirkning på landskap, og herunder Ålfotbreen landskapsvernområde, vil bli vurdert i konsekvensutredning av landskap. Utredningen følger Miljødirektoratets metodikk M-1941. Geologisk mangfold vil bli vurdert i utredning av naturmangfold. Disse vurderingene er med på å danne grunnlaget for NVEs beslutning.

3.15.2 Forhastet konsesjonsprosess med feil rekkefølge

Motvind gir at en stor svakhet i prosessen er at feltundersøkelsene i området blir gjort før planprogrammet foreligger, og at dette medfører risiko for hastige og lite opplyste vedtak i kommunestyret. De gir at det inviterer til å gjennomføre mangelfulle feltundersøkelser og konsekvensutredninger fordi man ikke har fått de nødvendige innspill om hva som bør undersøkes og hvordan før man gjennomfører feltarbeidet. En slik rekkefølge kan føre til at mangelfullt feltarbeid tildekkes for å unngå at ting må gjøres på nytt.

Motvind påpeker at demokrati tar tid da folk må få tid til å sette seg ordentlig inn i sakene, noe som er spesielt viktig nå da myndighetene nylig har endret konsesjonsprosessen for vindkraft. Organisasjonen peker på at hverken folk eller kommunestyrenes egne representanter har erfaring med, kunnskap om, eller forståelse for prosessen og konsekvensene. De gir at dette vil være til fordel for utbyggere og andre aktører som arbeider for vindkraftprosjektene som ønsker å få saken raskt gjennom uten protester. Det er nødvendig å bruke tid på å informere grundig om betydningen av hvert steg i prosessen, og Motvind mener Bremanger kommune ikke har hensyntatt befolkningens demokratiske behov for informasjon eller tid til å gjøre seg kjent med prosessen.

Motvind mener at alt arbeid med konsekvensutredning må stilles i bero til planprogrammet er ferdig vedtatt. Utført feltarbeid må settes til side og gjennomføres på en grundig måte neste sommer i henhold til da vedtatt planprogram.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Zephyr ønsker også å ha en ryddig og transparent prosess, der medvirkning er en viktig del av denne prosessen. Høringsrunden her, med tillegg til fastsatt plan- og utredningsprogram, er en del av denne medvirkningen og innspillene vil vurderes og tas til følge der det er relevant. Kommunens og NVEs beslutning tas på bakgrunn av konsekvensutredningen, som skal følge utredningsprogram/planprogram

satt av NVE og kommunen. Et slikt utredningsprogram, og en konsekvensutredning som følger den, bør anses som tilstrekkelig beslutningsgrunnlag. Ved eventuelle tilleggskrav vil Zephyr ta dette til følge i neste feltsesong.

3.15.3 Kommuneplan

Motvind skriver at den nylige vedtatte kommuneplanen, enstemmig vedtatt i kommunestyret, sier at det ikke skal bygges mer vindkraft i kommunen. Første gang prosjektet ble fremmet i kommunestyret var det ikke nevnt i dokumentene at saken var imot det som stod i samfunnsplanen. Da Motvind gjorde dem oppmerksom på dette har de uten videre vedtatt å endre samfunnsplanen til å åpne for vindkraft, og en ny revisjon av planen er iverksatt. Både samfunnsplanen og planprogrammet er på høring samtidig med nesten samme høringsfrist.

Motvind påpeker videre at kommuneplanen sin samfunnsdel, et hastetiltak for å endre samfunnsplanen for å tillate vindkraftverk, er sendt på forhastet høring med fire ukers frist, mens loven sier seks uker. Motvind gir at dette belaster de frivillige organisasjonene, og er et eksempel på at kommunen forsøker å kjøre saken gjennom med demokratisk underskudd.

Motvind gir at myndighetene bør etablere klarere krav om rekkefølge og hvordan konsesjonsprosessen skal gjennomføres på en demokratisk måte. Vedtak må ikke kunne gjøres før samfunnsplanen er oppdatert i en prosess som følger Plan- og bygningsloven.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Zephyr noterer seg at tilbakemeldingen først og fremst er til kommunen.

3.15.4 Støy og infralyd

Støy fra vindkraftverket må utredes grundig og det må tas hensyn til virkninger fra den svært kuperte lokale topografien. Alle parametere og antagelser som ligger til grunn for støyutredningen må dokumenteres i rapporten.

I konsekvensutredningen må det gjøres rede for infralydens utbredelse (ofte over 10 km) og virkninger på helse, spesielt hjerte- karsystemet. De viser til vedlegg "Betenkning om Infralyd fra vindkraftanlegg".

Utbygger må også legge ved et estimat av emisjon (utslipp) av infralyd fra en representativ type vindturbin, slik man gjør for hørbar støy. Dette må dokumenteres i form av blant annet en kurve som viser desibel versus frekvens (med overtoner) for frekvensspekteret fra 10 000 Hz og ned til 0,5 Hz.

Tiltakshavers kommentar

Det gjennomføres støyberegninger etter gjeldende regelverk. Se kap. 3.7.1 for tiltakshavers kommentar på temaet.

3.15.5 Verditap på eiendommer

Verditap på eiendommer må beregnes ifølge resultater fra både norsk og svensk forskning på verdifall på boliger forårsaket av nærhet til vindkraftverk ut til 10 km avstand. Det må lages en rapport som dokumenterer hvordan beregningene er gjort og estimerer verditapet fra nærheten til vindkraftverket ut til 10 km avstand, slik forskningen viser at påvirkningen når.

Tiltakshavers kommentar

Eiendomspriser er et tema som har blitt inkludert i utredningsprogrammet de siste månedene, og vil også bli konsekvensutredet for Myklebust- og Ramskredfjell. Metodikken er i utvikling, men det vil utredes for risiko og potensiale for verditap på eiendommer innenfor influensområdet. Eiendomspriser er et tema der metodikken er i utvikling, men det skal vurderes på en rimelig og hensiktsmessig måte for å belyse virkninger for lokalbefolkningen, på både norsk og svensk side.

3.15.6 Fugl og pattedyr

Det er viktig å utføre detaljerte undersøkelser av fugl og fugletrekk i området. Disse undersøkelsene må gjøres over flere år før konsekvensutredningen kan leveres. Konsekvensutredningen må beskrive hvor det er gjort undersøkelser og hvilke lokaliteter som er sjekket/undersøkt og hvor lenge. Lyttebokser må gjennomføres i flere sesonger. Fugletrekket må studeres over flere sesonger ved hjelp av radar plassert i det aktuelle vindkraftområdet. Organisasjonen påpeker at data fra Guleslettene ikke kan overføres til området, da det har sine egne særpreg.

Organisasjonen trekker hjortetrekket frem som spesielt interessant når det gjelder pattedyr. Området kan være en viktig passasje for hjortens årlige trekk fra lenger inne i fjordene og ut til kysten. Motvind gir at dette må utredes med forskning på hjortetrekker over minimum to år.

Tiltakshavers kommentar

Det vil bli gjennomført grundige fuglekartlegginger i forbindelse med utredning av naturmangfold iht. metodikk i Miljødirektoratets veileder M-1941. Samlet belastning av begge vindkraftverk vil være en sentral del av utredningen for fugl. Pattedyr vil også utredes grundig iht. samme metodikk.

Undersøkelser av fugl gjøres i utredning av naturmangfold og skal følge anerkjent metodikk. Det samme gjelder samlet belastning av begge vindkraftverkene, samt annen infrastruktur, på fuglene og trekkleiene. Vurdering av hjortetrekk er også inkludert i utredning av naturmangfold. Påvirkning av hjortedyr er ivarettatt under kap. 6.2. 7.2 Registreringskategorier. Zephyr noterer seg også at det anbefales fugleundersøkelser over flere sesonger. Det henvises til uttalelsen fra Statsforvalteren for kommentar på temaet.

3.15.7 Friluftsliv

Organisasjonen påpeker at friluftsområder stopper på grensen til Bremanger kommune. Det må innhentes informasjon fra DNT og lokale turlag.

Tiltakshavers kommentar

Kartlegging og verdisetting av friluftslivsområder innenfor influensområdet for vindkraftverket gjennomføres som en del av konsekvensutredningen for friluftsliv, iht. metodikken i Miljødirektoratets håndbok M-1941. Merknadene tas til orientering i utredningen av friluftslivsbruken, og det oppfordres til videre dialog ifm. utredningen. Som en del av utredning av friluftsliv vil det hentes inn informasjon fra lokale, og om relevant, regionale aktører.

3.15.8 Visualisering

Det må være et minimumskrav at veiene og oppstillingsplassene som forårsaker de største og mest varige naturinngrepene bli visualisert, slik at befolkningen kan få et reelt innblikk i hvilke skader man er i ferd med å påføre dette unike landskapet. Fyllinger, skjæringer, og flankeskjæringer må visualiseres på en reell måte. Både selve inngrepene med skjæringer og fyllinger må vises. Ikke minst må også de omfattende viftene av sprengstein i de bratte skrentene beskrives og visualiseres.

Tiltakshavers kommentar

I forbindelse med utredningen skal det utarbeides fotorealistiske visualiseringer fra representative standpunkter, og det vil benyttes 3D-modeller for nærmere vurderinger ut over visualiseringene. Det henvises til tiltakshavers kommentar til fylkeskommunens uttalelse om landskap og visualiseringer i kap. 2.1.5 for nærmere beskrivelser.

3.15.9 Adkomstvei

Alternativet for adkomstvei opp til Ramsskredfjellet fra Indrehuset er svært krevende og inngripende. En vei fra Indrehus vil medføre uforholdsmessig store terrenginngrep. Inngrepene fra adkomstveier må gjøres grundig rede for og beskrives. Motvind påpeker videre at arealbruken til veier i prosjektet er enormt.

Tiltakshavers kommentar

Under arbeidet med konsesjonssøknad vil det gjennomføres videre planlegging av adkomstveier og realisering av transportplanen.

3.15.10 Forurensning

Motvind skriver at ettersom det nesten ikke er noen løsmasser som jord og sand på fjellet er det ingen masser som vil kunne absorbere olje og andre giftige utslipp før det renner ut i vannveiene og de mange vannene på fjellene. Motvind spør hvordan utbygger vil unngå et stort utslipp skaper store og langtrekkende konsekvenser i elver og vann.

Motvind viser til at det i de siste årene har kommet mer og mer forskning som viser at avskalling fra vingene på vindturbinene er et mye større problem enn hva NVEs tidligere rapporter har vist. Avskallingen inneholder mange svært farlige stoffer. Motvind krever at det fremlegges realistiske estimer for hvor mye avskallingsstøv fra vingene som årlig vil spres i naturen. Det må oppgis en fullstendig oversikt over alle miljøgifter som blir sluppet ut ved avskalling av vinger. Det samme gjelder også slitasjestøv fra malingen på tårnene som også inneholder flere svært farlige miljøgifter. Det må oppgis hvor store mengder slitasjestøv som årlig forventes fra vindturbinene.

Motvind krever at oppgaven med å estimere disse utslippene gis til nøytrale forskningsinstitusjoner heller enn til vindkraftbransjens egne konsulenter.

Tiltakshavers kommentar

Forurensning, som blant annet mikroplast og BPA dekkes av utredningsprogrammet for drikkevann. Luftforurensning, forurensning til vann og grunn vurderes også i konsekvensutredningen.

3.15.11 Klima- og miljøregnskap

Motvind gir at miljøskade i land fra produksjonen av vindturbiner i andre land må tas med og vektas. Eksempelvis må utslipp og miljøforurensning fra gruver i Kongo og utgraving og raffinering av sjeldne jordarter i Kina regnes inn og vektas tungt. Deponering av brukte vindturbinvinger som inneholder store mengder miljøgifter må tas med i regnskapet. Full syklus klimautslipp må beregnes av en uholdt forskningsinstitusjon. Langtids miljøvirkninger og utslipp fra utvinning av råvarer til vindturbinene og fra vindkraftverkets avfall må beskrives og vektas tungt.

Tiltakshavers kommentar

Klimagassutslipp vil utredes iht. krav fra NVE og metode i Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredninger av klima og miljø M-1941.

3.15.12 Varsling av naboer

Motvind skriver at 2 kilometer er altfor liten avstand for varsling av naboer. De refererer til sitt innspill om verditap på eiendommer, hvor de dokumenterer at naboer kan oppleve verdifall på boliger i opptil 10 kilometers avstand. Støyen vil også være svært langt i dalførene med harde akustiske flater både fra vannet i bunnen og fra de bratte fjellsidene. Motvind ber NVE om å kreve varsling av naboer minimum ut til 6 kilometer fra vindkraftverket.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering.

3.15.13 Opinion og omdømme

Motvind viser til Kantars Klimabarometer 2025, som gir at over halvparten av befolkningen sier nei til mer vindkraft på land, og at kun 39 % av befolkningen ønsker å bygge mer vindkraft på land. Motvind gir at det å gi tillatelse til at vindkraftbransjen får gå inn i et slikt verneverdig område som det omsøkte området kan bli svært skadelig for klimasaken, og vil fremstå som et graverende eksempel på en uansvarlig klimapolitikk. De gir at dersom man skal lykkes med klimaomstillingen er samfunnets politikere fullstendig avhengig av å skape tillit til at de tiltak som iverksettes er rettferdige, meningsfulle, og har den forespeilede klimavirkning.

Motvind gir at konsekvensene bør vurderes så raskt som mulig av ansvarlig myndigheter, og at disse uheldige virkningene må vektas klart og tydelig inn som en konsekvens av prosjektet.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering.

3.15.14 Anbefaling

Motvind Norge ber NVE benytte sin nye lovhjemmel for tidlig saksavslutning og avslutte det svært skadelige vindkraftprosjektet så tidlig som mulig i konsesjonsprosessen.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering.

3.16 Norges Televisjon AS (28.11.25)

Norges Televisjon AS (NTV) gir at det er viktig at forholdet til NTVs DTT-signaler utredes som ledd i konsekvensutredningen, og at avbøtende tiltak knyttet til DTT-signaler kartlegges når dette er relevant. Avbøtende tiltak skal rettes inn mot den tjenesten som forstyrres slik at tjenesten kan gjenetableres. NTV har sammen med Telenor begynt å analysere prosjektet, og gir at det allerede nå ser ut til at det vil kunne oppstå forstyrrelser blant annet på mottak i Midtgulen. For å kunne gjøre riktig tiltak for å avbøte på forstyrrelser av signaler i DTT-nettet må det gjøres målinger i felt. Det er viktig at tiltakshaver bestemmer endelig antall turbiner, plassering av disse, og at høyde blir fastlagt så raskt og så nøyaktig som mulig før det gjøres beregninger og målinger i felt.

NTV skriver videre at vindkraftverk erfaringsmessig kan forårsake signalforstyrrelser for ekomsignaler. De påpeker at det påligger tiltakshaver å utrede hvorvidt det er sannsynlig at utbyggingen i det konkrete tilfellet kan medføre skadelig forstyrrelser eller redusert tilgjengelighet for ekomsignaler, og bære kostnadene ved en slik utredning, jf. Nkom og NVEs Retningslinjer for ivaretagelse av elektronisk kommunikasjon ved vindkraftutbygging. De gir også at en vindkraftutbygger som etablerer seg i et område der det allerede finnes flere vindkraftparker, må ta høyde for den interferens eksisterende anlegg allerede forårsaker.

Tilsvarende gjelder ved senere utvidelse eller annen endring av vindkraftverket, jf. Retningslinjenes punkt 5.3.4. NTV gir at det er den endelig plassering av turbinene, mastenes høyde, og turbinrotorens dimensjoner, samt samvirke mellom de ulike turbinene i en vindkraftpark som avgjør om og hvor sterk interferens vindturbinene vil kunne skape for DTT-signaler, herunder om det vil oppstå signalforstyrrelser. Dersom dimensjonene og/eller plasseringene av anlegget senere endres må det foretas nye konsekvensutredninger av risikoen for forstyrrelser.

NTV viser til forslag til plan- og utredningsprogram kapittel 6.2.12 punkt 6.2.12.1, og påpeker at det opplyste ikke er tilstrekkelig for å analysere eventuelle forstyrrelser på DTT-signaler. For ekom-signaler, herunder DTT-signaler, må det først oppgis antall turbiner, eksakt plassering for hver turbin, og total høyde (mast inkl. rotorblad høyde) for å kunne nærmere teoretisk beregne fare for interferens på ekomsignaler. Ofte vil det være nødvendig med målinger i felt før og etter utbygging, hvor tiltakshaver dekker kostnadene for dette.

NTV legger til grunn at tiltakshaver vil ta kontakt med dem for videre utredning av prosjektet, da det antas at forstyrrelser vil kunne oppstå.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Infrastruktur, herunder radar, telenett, nødnett mm, utredes som en del av konsekvensutredningen. Utredningen baseres blant annet på informasjon fra aktører som NTV. Av beredskapshensyn, blant annet, så ønsker Zephyr å minimere interferens fra vindkraftverket. Avbøtende tiltak og utforming av vindkraftverket skal vurderes med disse hensynene i tankene. Det legges opp til målinger i felt, og endelig antall turbiner, plassering av disse, og høyder vil bestemmes før målinger i felt gjennomføres. NTV vil kontaktes for videre utredning.

3.17 Naturvernforbundet Sogn og Fjordane & Bremanger (28.11.25)

3.17.1 Uavhengig kartlegging av naturmangfold i området

Organisasjonen ber NVE velge ut en uavhengig naturkartlegger som får det faglige ansvaret for kartlegging av naturmangfold i det aktuelle planområdet. De ber om at naturverdiene blir rapportert direkte til NVE, og at utbygger ikke får delta i valget av fagperson eller firma.

Naturvernforbundet ber i tillegg om at naturkartleggingen blir gjort med tanke på følgende:

- Naturverdiene og artene i området
- Naturverdiene blir lagt frem nøytrale slik de foreligger, som gir et representativt bilde av naturverdiene per dags dato, og at disse ikke blir vurdert opp mot konsekvensene av utbyggingen
- Kartleggingen gjøres over flere år, og på riktig tidspunkt og over en lengre periode, slik at det blir grundige kartlegginger.
- Utredning av flaggermus i området, da flaggermus er totalfredet og det er kjent at flaggermus holder til i området.
- Utredning av fugletrekk: området er kystnært, og vindkraft kan ødelegge for fugletrekk i området
- Utredning av konsekvensene for Ålfotbreen landskapsvernområde, som nå blir vurdert som nasjonalpark. Både direkte og indirekte påvirkninger.
- Lysforurensning og støy: hvordan påvirker det dyrelivet og økosystemet om natten i andre vindkraftindustriområder.

Tiltakshavers kommentar

Zephyr har leid inn Norconsult som uavhengig firma, som innehar god faglig kompetanse. Konsekvensutredning vil bli gjennomført av fagfolk, og etter anerkjent metodikk, som Miljødirektoratets M-1941, som vil gi en objektiv vurdering av verdiene i områdene, samt tiltakets påvirkning på disse verdiene. Zephyr noterer seg at det anbefales kartlegging over flere år/sesonger. Det henvises til besvarelsen av Statsforvalterens uttalelse.

3.17.2 Visualisering

Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane ber om at det blir laget en videovisualisering av vindkraftanlegget i det foreslåtte området, med veier og høyde på vindturbiner. Videoen må illustrere fjellområdet med tilhørende natur før og etter at det er blitt ødelagt og omdannet til et industriområde. Dette for å tydelig synliggjøre at landskapet det er søkt om å bygge ut er unikt i formasjonen sin. Visualiseringen bør også inneholde utsiktspunkter hvor man får utsikt mot vindturbinene i fjellet fra nærliggende bosettinger og andre kjente turområder i Bremanger. Visualisering av nattlig blinking bør også være med.

Tiltakshavers kommentar

I forbindelse med utredningen skal det utarbeides fotorealistiske visualiseringer fra representative standpunkter, og det vil benyttes 3D-modeller for nærmere vurderinger ut over visualiseringene. Det henvises til tiltakshavers kommentar til fylkeskommunens uttalelse om landskap og visualiseringer i kap. 2.1.5 for nærmere beskrivelser. Zephyr noterer seg ønske om videovisualisering og inkludering av nattlig blinking, og merknadene tas til orientering.

3.17.3 Alternativvurdering: grønne industriområder

Naturvernforbundet ber NVE om å komme med anbefaling til tiltakshaver om å endre måten de velger å bygge ut industriområder i små kommuner i Norge, og heller finne gråarealer og ta i bruk andre, innovative vindkraftmetoder som ikke går på bekostning av store naturarealer med fungerende økosystem.

Naturvernforbundet ber om at utbygger må undersøke alternative områder for vindkraftverket sitt på land, og at disse må være gråareal. De refererer til "Grønn industri – veikart 2.0". Forbundet oppfordrer til å tenke langsiktig for å nå klimamålene, ved å ikke bygge ned naturen til fordel for fornybar energi, men heller finne løsninger som passer i grå industriområder (allerede nedbygde gråareal).

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering.

3.17.4 Støy

Naturvernforbundet ber om at støypåvirkning blir utredet fra det eksisterende vindkraftverket Guleslettene, som ligger nært tiltaksområdet. Basert på funn fra Guleslettene bør de legges frem hvordan støy vil bli over hele området til sammen, både Guleslettene og Myklebust- og Ramsskredsfjellet. Dette gjeldender frekvenser av støy når vindturbinene hele dagen, hvor lang rekkevidden på lyden er (energirike og helseskadelige lavfrekvente lyder), og påvirkningen på dyrelivet.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vil gjennomføres støyberegninger etter gjeldende regelverk, og det benyttes metodikk etter Miljødirektoratets M-1941.

3.17.5 Forringet levestandard for lokalbefolkningen

Det bør utredes hvordan lokalbefolkningen blir påvirket av å bo i nærheten av et så stort areal med vindkraftindustri. Det vil være gunstig å vite hvordan de som bor nærmest Guleslettene har opplevd å bo så tett på et vindkraftverk i høyfjellet. Forbundet trekker frem hvorvidt innbyggerne har merket helseproblem, støy, eller andre problemer som kan være forårsaket av vindkraftverket, og om det har forringet levestandarden deres å bo i nærheten av et fjellområde som tidligere var urørt som nå er blitt til industri. Forbundet trekker frem en rekke punkter som vil bli forringet og hvorav kvaliteten til lokalbefolkningen vil merkes.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram, da punktene er ivarettatt i utredninger av samlet belastning, landskap, naturmangfold, friluftsliv, nabovirkninger (støy, skyggekast, EMF, folkehelse, eiendomsverdi), m.m.

3.17.6 Iskast og ferdsel i området

Det må gjøres en grundig utredning av hvordan iskast kan oppstå og spre seg i det konkrete fjellområdet. Forbundet gir at iskast medfører at ferdsel i og rundt anlegget ikke kan regnes som trygt, og at et slikt risikoområde i praksis vil stenge publikum ute i vinterhalvåret og sterkt redusere bruken resten av året.

Tiltakshavers kommentar

Tiltakshaver legger opp til at det gjennomføres en tidligfase-vurdering av risiko for iskast, som danner grunnlag for planlegging av veger, servicebygg og annen infrastruktur knyttet til vindparken. På et senere tidspunkt, når flere detaljer er planlagt, vil en mer omfattende risikovurdering utføres iht. NVEs veileder «Iskast fra vindturbiner».

3.17.7 Forurensning fra andre vindkraftverk

Det bør foreligge en grundig utredning av hvordan vindkraftutbyggingen kan påvirke jord, vann, og økosystem. Forbundet gir at følgende må inkluderes:

- Kartlegging av samlet belastning fra tidligere kraftutbygginger i området
- Påvirkning fra sprenging og tilførsel av nitrogen som kan lekke ut i grunnvann og vannkilder i mange år fremover
- Risiko for mikroplast fra turbinblad
- Hvordan anleggsdrift, massetransport og kjemikaliebruk kan føre til forurensning

Utredningen må vise reelle risikoer og påfølgende konsekvenser.

Tiltakshavers kommentar

Forurensning skal utredes grundig. Forurensning, som blant annet mikroplast og BPA dekkes av utredningsprogrammet for drikkevann. Luftforurensning, forurensning til vann og grunn vurderes også i konsekvensutredningen.

3.17.8 Klimagassutslipp

Ber om at det grundig utredes, av kvalifiserte fagpersoner, hvor store klimagassutslipp som vil følge av å omforme et intakt fjelløkosystem til et industriområde. Dette må inkludere karbonutslipp fra ødelegging av jord, vegetasjon, og eventuell myr- og torvlag, samt utslipp fra massetransport, sprengning, vedbygging, og betongfundament. Det bør også utredes hvordan inngrepene vil påvirke nærliggende økosystem, inkludert endringer i hydrologi, temperatur, artsmangfold, og karbonlagring over flere hundre år fremover.

Tiltakshavers kommentar

Klimagassutslipp vil utredes grundig av kvalifiserte, uavhengige fagpersoner. Det vil utredes iht. krav fra NVE og metode i Miljødirektoratets veileder for konsekvensutredninger av klima og miljø M-1941.

3.17.9 Arealplan

Forbundet skriver at det at NVE lar Bremanger kommune starte høringsrunde om planoppstart mens revisjon av samfunnsplanen nettopp er vedtatt er en påkjenning, og støtter oppunder dårlig forvaltning. Forbundet anbefaler at kommunen lar samfunnsdelen revideres ferdig, slik at alle parter får uttrykt sine meninger og kan komme frem til en god løsning for revisjonen, avhengig av planoppstart for vindkraftverket.

Naturvernforbundet ber NVE om å utsette høringsrunden til prosessen med arealplanen er fullført. Forbundet gir at det at det er så tette frister mellom innspill til endring av samfunnsplanen og innspill til planoppstart ikke er god forvaltning.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering.

3.17.10 Samlet belastning i fylket

Naturvernforbundet skriver at belastningen i Vestland fylke fra kraftutbygging er alt for stor, og ber om at påkjenningen for naturen på Vestlandet får slippe enda mer kraftutbygging. Forbundet refererer til utsagn fra ordføreren. Videre gis det at Vestland fylke ligger på toppen av ofret natur til fordel for kraftutbygging, og er et belastet område. Det gis at naturarealer som tidligere var sammenhengende er blitt oppstykket og at økosystemer er under stekt press. De mener det trengs en helhetlig vurdering av nedbygging av natur i Vestland fylke for å bygge ut kraft. Naturvernforbundet ber derfor NVE om å vurdere samlet belastning.

Tiltakshavers kommentar

Iht. Metodikk vil samlet belastning av tiltaket vurderes innenfor det samlede leveområdet til artene som er relevant for planområdet. Totalen strekker seg ofte derfor utenfor planområdet. Zephyr tar merknaden til orientering, og noterer seg at uttalelsen er hovedsakelig rettet mot NVE.

3.17.11 Anbefaling

Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane med lokallaget i Bremanger ønsker ikke vindkraftindustri i fjellene i Bremanger kommune. De ser helst at Bremanger kommune avslår forslaget, og beholder området som LNF område slik det foreligger i arealplanen for kommunen. Det gis at utbygging av et slikt storskala vindkraftindustri vil være en stor belastning på hele Vestland fylke, som allere har gitt mye natur til kraftutbygging. De skriver at dette bør stoppe nå, og fremtiden bør være rettet mot mer bærekraftig kraftutbygging som ikke går på rasering av natur og fungerende økosystem.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering.

3.18 Naturvernforbundet (28.11.25)

3.18.1 Landskap

Organisasjonen fremhever at den foreslåtte vindkraftutbyggingen ligger rett vest for landskapsvernområdet Ålfotbreen, som nylig ble foreslått styrket til nasjonalpark. Formålet med vernet er å ta vare på egenartet, vakkert naturlandskap med de vestlige og mest oseanisk påvirkede isbreene i Norge. Naturlandskapet vil bli

sterkt forringet ved en utbygging av det foreslåtte anlegget. Det vises også til historisk presedens, der NVE tidligere avsto å utsette fristen for Bremangerlandet vindkraftanlegg, og gir at landskapsverdiene var en viktig årsak til at NVE avsto søknaden om å få bygge anlegget.

Tiltakshavers kommentar

Påvirkning på landskap, og herunder Ålfotbreen landskapsvernområde, vil bli vurdert i konsekvensutredning av landskap. Utredningen følger Miljødirektoratets metodikk M-1941.

3.18.2 Samlet belastning

Det er nødvendig å gjøre en vurdering av den samlede belastningen i området. Fra før har Bremanger kommune 41 vindkraftturbiner (12 ved Hennøy og 29 på Guleslettene). Eviny ser på planer om 20 nye turbiner på Guleslettene, og Zephyr ønsker nå ved Mykleubst- og Ramsskredfjelet vindkraftverk 30 til 40 vindturbiner øst for Guleslettene. Dette er rett vest for Ålfotbreen, og organisasjonen mener det bør være nok ødelegging av spektakulært landskap, natur, og dyreliv med de eksisterende anleggene.

Tiltakshavers kommentar

Zephyr noterer seg merknaden. Vurderinger av samlet belastning av Guleslettene vindkraftverk og tiltaket vil inkluderes i konsekvensutredningen. Dette vil gjøres på et overordnet nivå, og vil inngå i fastsatt konsekvensgrad for den enkelte tema-utredningen, jf. M-1941. De overordnede vurderingene vil omfatte samlede arealbruksendringer, mulige visuelle sumvirkninger for bebyggelse og landskap, og for friluftsliv. Dette kommer i tillegg til kravene om samlet belastning som utredes for naturmangfold og folkehelse.

3.18.3 Kinn kommune

Kinn kommune sier nei til flere turbiner i sin natur.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering.

3.18.4 Anbefaling

Naturvernforbundet oppfordrer NVE til å være pådriver for å gi tidlig avslag på slike planforlag, slik at man slipper omkamp på omkamp om utbygging av vindkraftverk i den ikoniske vestlandsnaturen. Dette er en enorm belastning for befolkningen og har en høy samfunnskostnad. Naturvernforbundet ber om at NVE ikke gir tillatelse til utbygging av dette vindkraftverket.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering.

3.19 Nei til meir vindkraft i Bremanger Kommune (25.11.25)

3.19.1 Landskap

Prosjektet omfatter områdene Myklebustfjellet, Ramsskredfjellet, Håndkletua og Snøfjellet. Dette fjellpartiet ligger i et område som blir benevnt som Hornelen bassenget med Hornelen devonfelt i Bremanger kommune. Organisasjonen mener fjellpartiet er unikt i både norsk og global sammenheng, preget av en karakteristiske og synlige "trappetrinn". Et vindkraftverk vil i dette naturlandskapet, med slike spesielle fjellformasjoner, være en stor katastrofe dersom området blir ødelagt ved en utbygging. Det er et av de største og eneste områdene i Norge med denne type sedimentbasseng. Vindkraftverket vil ligge rett vest for Ålfotbreen landskapsvernområde, som er Norges vestligste isbreområde.

Tiltakshavers kommentar

Påvirkning på landskap, og herunder Ålfotbreen landskapsvernområde, vil bli vurdert i konsekvensutredning av landskap. Utredningen følger Miljødirektoratets metodikk M-1941.

3.19.2 Behandlingsprosess samfunnsplan

Organisasjonen skriver at det har vært feil i behandlingsprosessen av Bremanger kommunes samfunnsplan, da rulling av samfunnsplanen var et hastetiltak med 4 ukers frist istedenfor den lovbestemte 6 ukersfristen. Organisasjonen mener dermed at prosessen ved planprogrammet i Bremanger kommune er svakt og preget av hastverk, noe som står sterkt i strid med statens føringer i slike saker.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering.

3.19.3 Kinn kommune

Organisasjonen gir at Kinn kommune allerede har sagt nei til utbyggingen. De skriver at begrunnelsen for kommunens enstemmige nei-vedtak er ødelagging av et rikt og fantastisk friluftsområde. De skriver videre at Ålfoten og Ålfotbreen landskapsvernområde ligger helt opptil utbygger sine utbyggingsområder, og at dette har uheldig konsekvens for et natur- og landskapsvernområde.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering.

3.19.4 Fugleliv

Organisasjonen gir at området har et rikt fugleliv, blant annet som et område det oppholder seg mye snøspurv. De gir derfor at det er viktig at det gjøres grundige undersøkelser på fugl, og at det bør være observasjoner over flere feltsesonger.

Tiltakshavers kommentar

Kartlegging og verdisetting av friluftslivsområder innenfor influensområdet for vindkraftverket gjennomføres som en del av konsekvensutredningen for friluftsliv, iht. metodikken i Miljødirektoratets håndbok M-1941. Zephyr noterer seg at det anbefales fugleundersøkelser over flere sesonger. Det henvises til Statsforvalterens uttalelse for tiltakshavers kommentar.

3.19.5 Naboer

Naboer til det planlagte vindkraftverket vil få store negative konsekvenser. De fleste har i dag store belastninger av Guleslettene vindkraftverk som vises godt mot bebyggelse spesielt i Kjelkenes området og nærliggende bygder. De planlagte turbinene på Myklebustfjellet vil bli mye mer dominerende på grunn av mye høyere og større turbiner. Støy og infralyd er et viktig element som må få høy prioritering og må utredes. Visualisering av turbiner, plassering, og tilkomstveier må bli et viktig element i saken. Verditap på eiendommer bør også nevnes. Dette gjelder spesielt i Kjelkenesområdet og nærliggende bygder, som i tillegg til utsikt mot Guleslettene vindkraftverk vil få utsikt mot tiltaket. Det gis at utbygging av vindkraftverk har gjort det vanskelig og nesten umulig å selge eiendommer andre steder, og at det ved eventuelle salg vil bli store tap for eiere.

Tiltakshavers kommentar

Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram, da punktene er ivarettatt i utredninger av samlet belastning, landskap, naturmangfold, friluftsliv, nabovirkninger (støy, skyggekast, EMF, folkehelse, eiendomsverdi), m.m.

3.19.6 Anbefaling

Organisasjonen mener det vil være et stort feiltrinn å gå videre med den omsøkte utbyggingen i de spesielle fjellpartiene og fjellformasjonene i Hornelenbassenget, og mener NVE bør bruke sin nye lovhjemmel for tidlig avslutning av planer for vindkraftverket. De mener vindkraftverket vil være et av de mest skadelige utbyggingene som ligger i planprosessen i dag.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering.

3.20 Svelgen Property AS (27.11.25)

Selskapet er spent på muligheten som kan ligge i å få mer kraft produsert lokalt, og tror dette positivt kan påvirke selskapets drift og mulighetene for mer industrietablering i kommunen. Derfor mener selskapet at prosjektet bør utredes, slik at de kan få vite mer om hvordan det vil kunne påvirke driften deres.

Selskapet viser spesifikt til kapittel 5.8 (Lokalt og regionalt næringsliv) og 5.8.1 (Konsekvenser for kraftbalansen) i forslaget til plan- og utredningsprogram. Selskapet ønsker at konsekvensene av økt lokal energiproduksjon utredes med tanke på hvordan det kan påvirke lokalt næringsliv. Selskapet ønsker også at konsekvensene for lokale strømpriser utredes, og om det vil kunne gi lokale bedrifter fordeler i form av rimeligere kraft.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Som en del av utredningen skal det gjennomføres en stømprisanalyse, og ringvirkninger vil inkluderes i denne analysen.

3.21 Ålfotbreen verneområdestyre (02.11.25)

3.21.1 Landskap

Verneområdestyret mener at utredningsprogrammet må inneholde en analyse av hvor langt inn i landskapsvernområdet vindturbinene vil være synlige, inkludert fra populære turmål i verneområdet (som Heipen, Riseberara, Saga, Trollebotnipa og Egga).

Ålfotbreen er et av fotostandpunktene hvor vindkraftverket skal visualiseres fra iht. Punkt 6.2.5. Landskap i plan- og utredningsprogrammet. Verneområdestyret minner om at Ålfotbreen er et langstrakt verneområde med mange populære turmål, og mener at det er langt i fra nok med ett fotostandpunkt for å visualisere påvirkningen fra verneområdet.

Tiltakshavers kommentar

I henhold til metodikken som skal anvendes ved utredning av landskap, skal det utarbeides en synlighetsanalyse. Denne vil illustrere hvor langt inn i landskapsvernområdet vindturbinene vil være synlig. Det vil i tillegg utarbeides fotorealistisk visualisering fra Keipen inne i landskapsvernområdet, samt en 3D-modell som vil vise tiltaket fra øvrige områder som vil ha synlighet. Det vurderes at dette er et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag til å kunne vurdere påvirkningen av tiltaket i området.

Merknaden tas til orientering.

3.21.2 Samråd og friluftsliv

Verneområdestyret oppfordrer til at plan- og utredningsprogrammet utvider listen over aktører som tiltakshaver skal kontakte. Tiltakshaver bør i tillegg til de lokale aktørene kontakte regionale ledd i natur- og friluftsforskningsorganisasjoner. Dette begrunnes med at regionale ledd ofte har større ressurser, viktig kompetanse og mer erfaring med å jobbe med slike saker

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering.

3.21.3 Kommunedelplan

Verneområdestyret mener at planene strider mot kommunens egne vedtak om den samlede belastningen av vindkraft i kommunen. Styret viser til Bremanger kommune sin samfunnsdel i kommunedelplanen, der det står at utvikling av vindkraft ikke skal skje i nye områder, men i eksisterende områder (jf. punkt 7. "Overordna arealstrategi, side 27").

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering.

3.21.4 Anbefaling

Ålfotbreen verneområdestyre anbefaler sterkt imot at det blir gått videre med planene om vindkraft på Myklebust- og Ramskredfjellet.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering.

3.22 Siv.Ing. H. Kjelstad AS (28.11.2025)

Gir at tiltakshavers melding samt orientering på offentlig møte 21.10.25 var med lav kvalitet og med stor mangel på viktige opplysninger og oppdatert kunnskap.

Trekker frem at beredskap og sikkerhet i fredstid og under konflikt ikke er omtalt i høringsgrunnlaget, og at kritisk infrastruktur som kraftforsyning er prioriterte mål. Peker videre på signalforstyrning for radarer, og at de høye turbinene er en risiko for ambulanse- og redningshelikopter. Det er ikke laget pålitelige utredninger om smitteeffekten fra ustabil vind- og solkraftverk til kraftforsyningen, samt påvirkningen på vannkraftverk.

Gir at vindkraft er ødeleggende for deres spesielle natur og topografi, og at geologi og topografi i området er helt unik i global sammenheng. Gir at det vil gå utover viktige distriksnæringer og livskvaliteten til de som bor i bygdene. Påpeker at regionen har store kraftoverskudd, og at erfaringen fra regionen ikke gir at vindkraftverk vil kunne legge til rette og videre industriutvikling.

Peker videre på at det har vært mange uhell ved vindkraftverk i vårt harde klima, hvor blant annet med ødelagte turbiner, og at Norge ikke har personell, reservedeler, eller verktøy til å reparere skadene.

Gir at det er fremtidig risiko for grunneiere og kommunene. Oppbygging av fond for riving og fjerning av spor når konsesjonen er gått ut skal starte først etter 12 år, mens andre land krever det ved oppstart, og mener dette kan være problematisk og risikofylt. Gir at det må forlanges plan for fjerning av alle inngrep og tilbakeføring til naturlig terreng ved utgang av konsesjonsperioden.

Mener utbygging av vindkraftverk i Bremanger ikke er et tiltak for å redusere klimagassutslipp. Gir at mikroplast som skaller av sprer seg i naturen. Det er ikke utført undersøkelser av kulturminner, naturtyper, eller arts mangfold. Det må velges miljøkonsulenter helt uavhengig av søker.

Meldingen mangler plan for tilkomstveier og kraftlinjer, og det er ikke samsvar mellom tabell i planutkastet og oppdatert data på tiltakshavers nettside. Gir at tiltaket må visualiseres godt og nøyaktig fra mange utsiktspunkter.

Gir at erfaringer med vindkraft i Norge gir stort skadepotensiale for alle berørte bygder i Norge. Nevner splitting mellom beboere, identitet, bolyst, allmennsrett, helseproblemer, og turisme som faktorer som blir negativt påvirket.

Gir at vindkraft ikke er bærekraftig hverken økonomisk, miljømessig, eller sosialt, og må hverken planlegges eller bygges i norsk natur. Mener forslaget til oppstart av områderegulering og melding med forslag til plan- og utredningsprogram for tiltaket bør forkastet grunnet lav kvalitet.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

3.23 Bremanger sjøbuer v/ Ole Petter Dahl

Har siden 2005 drevet naturbasert turisme på Ytrehus, og gir at de per nå har utsikt til Guleslettene vindpark. Utbygging av tiltaket vil føre til at det meste av horisonten sett fra Ytrehus vil ha utsikt til vindturbiner. Skyggekast og blinking vil gi ulemper. Mener en eventuell utbygging vil redusere verdien på eiendommene i

området, og redusere muligheten for utleievirksomhet til turister. Ber om analyse angående verditap på berørte eiendommer, og at reduksjon av eiendomsverdier blir kompensert dersom utbygging blir en realitet.

Viser til at kommunestyret i Bremanger har uttrykt klare føringer om at kommunen ikke ønsker flere vindkraftverk i planperioden 2021-2033.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4 Innspill fra privatpersoner

4.1 Albert Berveling (27.11.2025)

Mener vindkraftverket vil negativt påvirke hjortebestanden i området, som er et viktig beiteområde. Dette vil også ha negativ påvirkning på kalvingen. Det er viktig å ikke forstyrre kalvingsområdene. Den negative påvirkningen skjer gjennom ferdsel, støy, sprengninger og barriere i trekkrutene. Etterlyser vesentlig detaljeringsgrad i utredningsprogrammet for å beskrive påvirkningen på hjortebestanden og at det settes krav til relevant forskningsmiljø engasjeres for å utrede hvordan lavfrekvent støy påvirker hjortebestanden og hjortens fysiologi i kalvingsperioden.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.2 Bjarne Trondsen (25.11.2025)

Fokuserer hovedsakelig på de omfattende og irreversible inngrepene i terrenget knyttet til etablering av infrastruktur, samt den unike naturen i planområdet øst for Magnhildskardet. Hevder at det klart mest dominerende og irreversible inngrepet i prosjektet er vegen (som er integrert med kabelnettet), fremfor selve vindturbinene. Det påpekes at veibyggingen krever omfattende fyllinger og inngrep. På bakgrunn av den store påvirkningen på landskapet kreves det detaljert 3D-skanning av fjellformasjonene for å skape en 3D-modell. Denne visualisere veg og vegfylling tidlig i prosessen, for å kunne sjekke sårbarheten av landskapet.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vil i utredningsarbeidet benyttes 3D-modell fra eksisterende digitale kart. Veiprosjektering vil vise fyllinger og skjæringer. En sentral del av arbeidet med prosjekteringen er å også undersøke behov og muligheter for å justere veilinjer med hensyn til andre fagområder som landskap, naturmangfold, kulturminner mm.

4.3 Einar Rysjedal (28.11.2025)

Mener påstanden om at "etablering av vindkraftverk i regionen vil kunne styrke lokal tilgang på fornybar energi og legge til rette for videre industriell utvikling" er feil. Mener meldingen avviser luftforurensning i driftsperioden på feil grunnlag, da slitasje gir mikroplast. Ber om at det opplyses om motstridende anslag for mikroplastutslipp og faregraden fra Bisfenol A. Etterlyser omtale av lavfrekvent støy/infralyd i relasjon til helse og friluftsliv. Meldingen tar ikke for seg det unike naturlandskapet i området.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.4 Eirik Øren (27.11.2025)

Mener vindkraft er en ustabil kraftform, og effekten av tiltaket vil ikke være tilgjengelig når man trenger kraften mest. Påpeker at nullalternativet i programmet er utilstrekkelig, og mener det ikke ivaretar KDDs avklaring om

at bevaring må tolkes og brukes i praksis basert på faktiske forhold. Innspillet peker på flere konkrete konflikter og mangler knyttet til miljøkonsekvenser: isproblematikk, areal og friluftsliv inngrep, forurensning, vannmiljø, naturmangfold og sårbarhet.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.5 Gunnstein og Rune Indrehus (28.11.2025)

Gunnstein Indrehus er grunneier, og har som samtlige grunneiere under Indrehus og Myklebust ved skriftlig avtale sluttet seg til at tiltakshaver skal gjennomføre en utredning. Det gis at etter god dialog om prosjektet med tiltakshaver er det kommet frem til et planprogram som samlet sett er godt tilpasset deres ønske og de utbyggingmuligheter som er til stede.

De ønsker forebygging av forstyrrende signal. Dette på bakgrunn av at man ved utbyggingen av Guleslettene vindkraftverk fikk noen mindre utslag av forstyrrende tv-signal, som raskt ble rettet. Må sikre klare og gode TV- og bredbåndsignaler, ingen signalforstyrrelser til sivil- og militær luftfart, skips- og båttrafikk, eller mobil- og radiosamband. Gir at blinkende varsellys på turbinene må være i gul/hvit og ikke rødt.

Det gis videre at det ikke er sikre tall for turgåing i planområdet for Ramskredfjellet, og at en nærmere vurdering av brukerfrekvensen kan være bra. Deres syn er at ferdselen er svært liten og med få personer av gangen.

Ønsker å få godkjent alt areal som er skissert med plangrense i meldingen, og gir at Indrehus fremdeles har igjen over 15 kvadratkilometer fjellmark som man har holdt utenom planinitiativet. Det pekes på at en redusert utbygging vil ha tilsvarende konsekvenser for kommunen sin økonomi og tap av både faste arbeidsplasser og midlertidige i anleggsfase. Tap av inntekter for kommunen ved redusert utbygging må synliggjøres grundig i utredningen, og NVE må stille krav til at utredningen skal vise realitetene.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.6 Ingebjørg Isane Fure (26.11.2025)

Påpeker at Bremanger kommune har en unik natur og geologi, og at området er vurdert som sårbart for landskapskonsekvenser. Opplyser om at området ligger nært Ålfotbreen landskapsvernområde. Mener utbygning av vindkraftverk vil påvirke landskapsverdiene negativt og kan fjerne hele stedets potensiale for turisme. Vindkraftindustrien generelt, og særlig utredede utbygginger med stort omfang, kan medføre negativ effekt fra slitasje på dekk (lys- og lydforurensning), mikroplastutslipp fra turbinblad, CO₂-utslipp og avsalingskemikalier.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.7 Karl Mortensen (26.11.2025)

Fremhever at vindkraft er en kostbar og lite effektiv energikilde. Dette krever omfattende investeringer i infrastruktur, vedlikehold og strømmnett. Videre varierer produksjonen sterkt med været, noe som gir en lav energigevinst. Påpeker at det har en stor negativ konsekvens for naturen, landskapet, friluftslivet og lokalsamfunnet. Konkluderer med at området i stedet bør tas vare på som en del av felles naturarv.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.8 Kjell Sørland (11.11.2025)

Avviser Zephyr sin påstand om «begrensede natur-, kultur- og friluftsverdier» og viser til unike geologiske verdier i Hornelenbassenget, samt virkninger for Ålfotbreen som ligger i randsonen. Mener nytten av utbyggingen er mye lavere enn tapet av naturverdier som følge av store naturinngrep i det vanskelige fjellområdet med store fjellskeringer og fyllinger.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.9 Kjersti Kjelkenes (28.11.2025)

Innspill som nabo som frykter at solglimt og støy fra turbinene vil komme, og frykter lyset fra møllene vil være sjenerende om kvelden og natten. Påpeker at området er unikt og grenser opp mot Ålfoten Landskapsvernområde. Mener utbyggingen er et stort naturinngrep og at selve turbinene påvirker dyr, fugleliv og insektliv (f.eks. hjort og hare).

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.10 Malin Beate Svarstad (27.11.2025)

Peker på at Myklebustfjellet er et sårbart fjordlandskap, hvorav landskapskarakteren vil fundamentalt bli endret ved utbygging av vindkraftverket. Gir videre at fjorden ikke tåler mer inngrep, og at fjordlandskapet fungerer som en visuell og akustisk forsterker for lys, blink, rotorrefleks, hinderlys, støy, og rotorlyd. Påpeker også at disse faktorene er belastninger som påvirker en rekke helsefaktorer.

Gir videre at refleksbånd ikke er evaluert, og at det er ukjent om det fungerer, skaper nye blink, eller om fjorden forsterker refleksene. Gir videre at lovpålagt fugleundersøkelser ikke er fullført og at det mangler data om påvirkning på fugl, og at uten denne data finnes det ikke gyldig kunnskapsgrunnlag etter Plan- og bygningsloven paragraf 4-2, Naturmangfoldloven paragraf 8 og 10, eller KU-forskriften.

Peker videre på svikt i kommunens styring og at planprosess er i strid med kommuneplanes samfunnsdel og arealdel og Plan- og bygningsloven paragraf 5-1 om medvirkning, 4-2 om faglig grunnlag, og 1-1 om helse, trygghet og gode bomiljø, og at det er alvorlige avvik som undergraver innbyggerene sin rettsikkerhet.

Det pekes videre på økonomisk risiko da turbiner reduserer boligverdi, salgbarhet, og økonomisk trygghet.

Gir en vurdering etter Riksantikvarens veileder for landskapsvirkninger. Peker blant annet på at vurdering av samlet belastning ikke er mulig før data fra Guleslettene er ferdig.

Krever at KU minst må inneholde mørketidsanalyse med fjordrefleks, realistiske visualiseringer fra sitt bosted, fjorden, og nærmiljø, landskapskarakter og identitet, vurdering av visuell dominans, folkehelsevurdering, støy- og lysanalyse, økonomisk risiko og verdifall, og samlet belastning basert på fullførte miljødata.

Ber NVE om å stanse porsessen til kunnskapsgrunnlaget er komplett, samlet belastning er vurdert, og miljøkrav er ferdig behandlet, visualiseringer er levert, og lovverket et fulgt.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.11 Ole T. Kleiven og Janicke Svendsdal (28.11.2025)

Som innbyggere i nabokommunen til tilaket, stiller deg seg skeptiske til å ta i bruk mer "urørt" natur til vindkraftverkanlegg i grenseområdet mellom Bremanger og Kinn kommune. Påpeker at etablert vindkraftverk på Guleslettene utgjør allerede store irreversible inngrep i fjellområdene i området, og ytterligere nedbygging av naturen vil forringe natur, landskap, friluftsliv, opplevelse og trivsel for innbyggere i kommunene. Mener reduserte klimagassutslipp i liten grad er dokumentert.

Gir at det ikke går frem at utredningsprogrammet skal ivareta miljø- og samfunnsomsyn. Tiltaket er ikke i tråd med Bremanger kommune sin gjeldende samfunnsplan eller arealplan. Viser til Storingsmelding 35 om bærekraftig bruk og bevaring av norsk natur, og at det omsøkte tiltaket er bit-for-bit nedbygging. Protesterer på at det blir lagt til rette for og utredet flere vindkraftverk i området rundt Guleslettene, Myklebustfjellet, og Ramsskredfjellet.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.12 Sigve Holm Sæterlid (19.10.2025)

Bekymret for miljøeffektar på dyrene som lever på bakken, spesielt etter egne funn av plast/epoxy-biter (mikroplast) i terrenget på Guleslettene. Etterlyser forskning på dette. Sterkt urolig for folkehelsen grunnet inntak av mikroplast via viltkjøt (hjort og rype). Påpeker de visuelle virkningene på jaktopplevelsen fra eksisterende vindkraftverk.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.13 Stine Marie Wagner Svoen (17.11.2025)

Mener fugledød burde vært registrert også sommer og vinter, og at tallet derfor kan være høyere. Man bør ha solide kartlagte data om fugledød fra Guleslettene før man vurderer ny utbygging. Det bør stilles krav om svartmaling på eksisterende kraftverk for å redusere dødelighet for ørn. Viser til forskningsprosjekt mellom Sintef og Skarv som skal gjøre turbinene mer fuglevennlige. Dette bør også kreves for Guleslettene. Ber om utredning av dødelighet for pattedyr, særlig hjort, som følge av iskast.

Urolig for den samlede belastningen fra eksisterende og nye anlegg. Kritiserer lys- og støyforurensing fra Guleslettene, og er urolig for mikroplast fra turbinane som kan inneholde BPA (hormonforstyrrende stoff) som kan ende i drikkevann. Krever kartlegging av hvor plasten sirkulerer og at coatinger ikke inneholder BPA eller andre skadelige kjemikalier. Peker på at livsløpsanalyse av vindmøllene, inkludert resirkulering/deponi, må tas med i KU. Mener en bør finne alternativ til veger for bygging av vindkraftverk, ettersom veger lager sår i landskapet som ikke kan reverseres.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.14 Svein A. Førde og Henrik Igland (27.11.2025)

Mener ulempene er klart større enn nytten, og at prosjektet bryter med naturmangfoldsloven, gjeldende kommuneplan og målsettingen om bærekraftig arealforvaltning. Bekymret for støy, skyggekast og visuelle forstyrrelser som reduserer livskvalitet, hindrer utvikling av Midtgulen som boområde og går ut over friluftsliv og identitetsskapende landskap.

Krever full KU for natur, landskap, kulturminne, samfunnsøkonomi, støy og skyggecast, utvidet medverknadsprosess med folkemøte og dialog med berørte grupper, og vurdering av alternative lokaliseringar med lavere konfliktgrad.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.15 Tommy Nygård (28.11.25)

Skriver at vindkraftverket vil medføre nye og vedvarende støynivåer for beboerne rundt Midtgulen. Høy sannsynlighet for at beboere på Indrehus, Ytrehus, og Kjelkenes vil bli utsatt for skyggecast, som fremstår som en helse- og trivselsbelastning og betydelig ulempe for berørte boligområder. Påpeker risiko for vann- og grunnforurensning. Gir at risikoen for iskast vurderes som betydelig og begrensende for trygg ferdsel i området, samt potensielt redusert tilgjengelighet for allmennheten. Vindkraftverket vil redusere opplevelsesverdi og rekreasjonskvalitet i nærområdene, noe som kan gi negative effekter på fysisk og psykisk helse. Planområdet ligger i randsonen til Ålfotbreen landskapsvernområde, og vindturbinene vil være synlige fra verneområdet. Gir at påstand i melding om at man kan redusere visuelle virkninger anses som urealistisk, og påstand om at landskapstypene i området er vanlige ikke er korrekt. Gir at planområdet har rik forekomst av fugl, hjort, småpattedyr, flaggermus, og insekter, samt at gammelskog kan bli påvirket av tilkomstveier. Gir at store deler av planområdet er inngrepsfri natur (INON-områder). Peker på at området er en del av Hornelen Devon-bassenget, en geologisk unik region. Påpeker at det ligger nær 200 vann og tjern innenfor planområdet som kan bli ødelagt eller fylt igjen. Gir at utbyggingen vil stride mot vannressursloven og Naturavtalen. Bremanger kommune har i vedtak uttrykt klar motstand mot videre utbygging av vindkraft i kommunen.

Anbefales at planene for vindkraftverket ikke gis videre fremdrift grunnet at omfanget av negative konsekvenser vurderes som svært betydelig.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.16 Terje Norevik (28.11.2025)

Peker på luftambulansetjeneste som en vesentlig faktor for trygghet for innbyggere og næringsliv, og at vindkraftverk innebærer et hinder for lavtflygende luftfart. Nærmeste base for Norsk Luftambulans er Førde, og vindkraftverket vil forlenge denne barrieren vestover, og kan dermed ved ugunstige værforhold forlenge flytiden mellom basen og Svelgen/nærliggende grender. Skriver videre at ambulanshelikoptertjenesten er nevnt generelt, men at Norsk Luftambulans Helikopters base i Førde nevnes ikke spesifikt. Gir videre at NVE må stille krav til en detaljert utredning om hvordan vindkraftverket vil påvirke ambulanshelikoptertjenesten konkret i Svelgen og de relevante nærområder. Påpeker også sannsynligheten for at tiltaket medfører forsinkede og/eller kansellerte oppdrag må modelleres ut fra meteorologiske data, og at personell fra Norsk Luftambulans Helikopters Base i Florø må involveres.

Påpeker at "Forskrift om rapportering, registrering og merking av luftfartshinder, BSL E 2-1" stiller en rekke detaljerte krav til luftfartshindre og spesifikke krav til vindkraftverk og den enkelte turbin som må ivaretas og beskrives i konsesjonssøknaden.

Videre skriver han at optisk bølgelengde på varsellys på enkelte norske vindkraftverk ikke er kompatibel med Norsk Luftambulans Helikopters briller, med konsekvens at varsellysene ikke synes på disse kraftverkene. NVE bør følge opp saken med Norsk Luftambulans Helikopter, og evaluere om vindkraftutbygger skal pålegges krav om bruk av varsellys med bølgelengde som er kompatibel med nattoptikk.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Plan- og utredningsprogram spesifiseres til å inkludere involvering av Norsk Luftambulans Helikopters base i Førde.

4.17 Karin Bamborough

Protesterer sterkt mot de foreslåtte planene for nye vindturbiner på Ramsskredfjellet, å viser til at Ramsskredfjellet og omgivelsene er det siste uberørte naturområdet i nærheten. Er bekymret for at byggingen av turbinene vil medføre betydelige forstyrrelser lokabefolkningen. Planen viser atkomstveien starter ved Indrehus, noe som vil ha en betydelig innvirkning på alle innbyggere på begge sider av fjorden. Uttrykker at utbyggingen kan ha en negativ effekt på å beholde en allerede minkende lokalbefolkning og på å tiltrekke seg nykommere.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.18 Marit D. Øvrebotten Myrhol

Ønsker å innskrenke utbyggingsområdene på Myklebustfjellet ved å trekke bak til Vikastøylande. Området på Ramsskredfjellet ønskes innskrenket i nord og øst, og trekkes vekk fra 2. og 3. Klenevatnet. Ønsker også alternativ 1 når det gjelder tilkomstvei fra Indrehus. Vedrørende størrelsen på turbinene ønsker de ikke at de blir større enn de som er på Guleslettene.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.19 Mikail Andersen

I den gjeldende samfunnsplanen står det tydelig at det ikke skal etableres nye vindkraftverk i perioden 2021-2033. Dette var et vesentlig grunnlag for valg om boligkjøp og livsetablering i kommunen. Kommunens åpning for ny vindkraftprosess oppleves som svært uforutsigbart og tillitsnedbrytende. Det skaper uro og usikkerhet. Forventer at kommunen og NVE tar hensyn til innbyggernes behov for forutsigbarhet og trygghet i planleggingen.

Skriver at områdene rundt Myklebustfjellet, Handkletua, og Ramsskredfjellet er viktige friluftsområder med høy bruksverdi for lokalbefolkningen.

Ber om at følgende punkter tas inn i planprogrammet og utredes grundig:

- Konsekvenser for bokvalitet og bomiljø
- Påvirkning på nye innbyggere som har basert sine valg på kommunens nye planer
- Tillit, forutsigbarhet, og kommunens langsiktige styringssignaler
- Sosial og psykologisk belastning knyttet til usikkerhet og store endringer i nærområdet
- Konsekvenser for friluftsliv, rekreasjon, og naturopplevelse
- Økonomiske konsekvenser for husholdninger, inkludert risiko for verdifall

Ber om at sosiale konsekvenser tillegges stor vekt i det videre utredningsarbeidet.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.20 Paul Bamborough (28.11.25)

Paul skriver at familien har bodd i Midtgulen i flere århundrer, og at Midtgulen har gått fra et naturlig sted til å utvikle seg til å nesten være industrielt. Gir at det ved utbygging av tiltaket ikke vil være noen retning der utsikten ikke er dominert av industri.

Påpeker at høringsinnspillet ikke er en innvendig mot vindparker generelt da han mener de er nyttige, men at kysten blir dominert av synet av elektrisk infrastruktur. Konsentrasjonen fører til ødeleggelse av det naturlige over en hel region.

Gir at ødeleggelsen ikke gir noen betydelig fordel for regionen som blir skadet, hverken når det gjelder sysselsetting eller direkte økonomisk avkastning. Gir at det motsatte er tilfellet grunnet at distriktet blir mindre attraktivt å bo i eller flytte til.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.21 Per Ytrehus

Uttrykker stor undring over at kommunen åpner for å endre status av vedtatt områdeplan. Påpeker at behovet for å tilføre regionen mer ny kraft ikke virker å ha økt, tvert imot det motsatte grunnet at elektrifiseringen av Tampen er lagt bort. Fjellmassivet er foten av Ålfotbremassivet, som fremstår som nasjonalt svært verneverdig i sin egenart. Dersom tiltaket realiseres, vil Midtgulen i praksis være fullstendig omringet av vindturbiner og lite attraktiv for bosetting. Slutter seg til høringsuttalelse fra Øyvind Høyenes.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.22 Siv Norunn Ytrehus

Protesterer på det sterkeste mot planene, da det vil bli store ulemper for de som bor i området med støy og visuell forstyrrelse. Peker til erfaring fra vindkraftverkene som er i området i dag. Peker på at fjellområdet er unikt på verdensbasis, og ligger tett på Ålfotbreen landskapsvernområde. Boligene vil få et verditap, og det vil ikke være mulig å få solgt boligene. Påpeker vedtaket i kommunestyret om å ikke bygge flere vindturbiner i kommunen

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.23 Unni og Øyvin Høyenes (11.11.25)

Det er allerede betydelig vindkraftbygging i nærområdet, som har medført store sjenanser for eiendommen deres. Støy og visuelle forstyrrelser fra eksisterende anlegg påvirker livskvaliteten, og ytterligere utbygging vil forverre denne situasjonen. Påpeker at ytterligere inngrep i et allerede belastet område kan ha utforutsette konsekvenser for både natur og dyreliv. Gir at det er uheldig at man ser bort fra de eksisterende miljøproblemene som allerede er forårsaket av vindkraftverkene. Gir at området er verdifullt for friluftsliv, og at eksisterende vindkraftverk allerede har redusert tilgangen til områder. Gir at det er en reell risiko for at ytterligere turbiner vil skape barrierer for friluftsliv og redusere mulighet for rekreasjon i naturen.

Tiltaket vil endre landskapsbildet dramatisk. For partene vil utbyggingen føre til at hele horisonten til eiendommen blir dekket av vindturbiner, da de allerede har utsikt til eksisterende anlegg. Tiltaket vil derav oppleves som et fullstendig tap av landskapsopplevelse og stillhet i bomiljøet.

Refererer til utsagn i melding side 2-3 om at området har lite bosetninger i nærområdet, og at dette er misvisende, da det finnes spredd, men varig bosettinger i området rundt Midtgulen.

Mener tiltaket vil påføre nærliggende eiendommer dokumenterbar økonomisk skade, da nærhet til vindkraftverk har vist seg å påvirke eiendomsverdier negativt. Vil bidra til fraflytting av svekking av lokalsamfunnet. Mener dette aspektet ikke er vurdert i plan- og utredningsprogrammet til tross for at økonomiske konsekvenser for private må inngå i en helhetlig konsekvensutredning etter plan- og

bygningsloven paragraf 4-2. Krever derav at verditap og økonomiske følger for nærliggende eiendommer blir utredet særskilt, med faglig dokumenterte verdivurderinger og uavhengige vurderingskriterier.

Mener det mangler kunnskapsgrunnlag for naturmangfold og kulturmiljø. Peker på at området omfatter inngrepsfrie naturområder (INON). Vindkraftutbygging endrer uopprettelig naturgrunnlaget. Utbyggingen vil påvirke biologisk mangfold, særlig fugl og flaggermus, som på kartlegges før videre planlegging iht. Føre-var-prinsippet i Naturmangfoldloven paragraf 9 og 10.

Mener tiltaket strir mot vedtatte kommunale føringer og lokalt planverk. Peker på at kommunestyret i samfunnsdelen og i saksbehandlingen av tidligere planspørsmål uttrykt klare føringer for at kommunen ikke ønsker flere vindkraftanlegg i planperioden 2021-2033. Minner om at området i kommuneplanen er avsatt til LNF-formål. Gir også at det bryter med nasjonale mål om å skjerme urørte fjellområder og redusere naturinngrep. Peker på at fremdriftsplanen lagt frem av tiltakshaver forutsetter at det ikke blir komplikasjoner knyttet til konflikt med viktige verdier eller lokalt engasjement, og at det lokale engasjementet er omfattende og må tillegges vekt.

Ber NVE og Bremanger kommune om å avvise videre planlegging av vindkraftverket, og ikke fastsette et utredningsprogram som legger til rette for videre konsesjonsbehandling.

Gir at utredningen må utvides med:

- Dokumentasjon av verditap på eiendommer og konsekvenser for bosettinger
- Analyse av helsemessige virkninger (støy, skyggekast, lysblink)
- Full kartlegging av naturtyper og friluftsverdier
- Alternativanalyse som inkluderer nullalternativet, dvs. at utbygging ikke gjennomføres

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.

4.24 Øyvind Myrhol

Mener turbiner som er planlagt ytterst på Myklebustfjellet bør trekkes bakover eller fjernes, da de blir svært dominerende for dem. Dette også med tanke på støy og lys. Påpeker videre at Indrehusvannet er et vakkert og uberørt sted for rekreasjon og fiske, og at turbinene lengst frem på Myklebustfjellet kommer for nærme dette området.

Tiltakshavers kommentar

Merknaden tas til orientering. Det vurderes at merknaden ikke fører til endringer i foreslått plan- og utredningsprogram.